

Projekt zlepšení systému finančního řízení u vybrané OSVČ

Bc. Alena Kulleová

Diplomová práce
2018

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Alena Kulleová**
Osobní číslo: **M16366**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Finance**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Projekt zlepšení systému finančního řízení u vybrané OSVČ**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Na základě provedené literární rešerše charakterizujte daňovou evidenci, účetnictví a podnikání jako OSVČ v podmínkách České republiky.

II. Praktická část

- Charakterizujte podnikání vybrané OSVČ a analyzujte současný stav tohoto podnikání.
- Vypracujte podklady pro přechod z daňové evidence na účetnictví, kalkulace a přehled povinností pro vybranou OSVČ a vyhodnoťte dopady těchto opatření.
- Na základě předchozích bodů vypracujte zobecněnou metodiku pro další OSVČ, které podnikají v oblasti poskytování ubytovacích služeb.

Závěr

Rozsah diplomové práce: **cca 70 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

HAKALOVÁ, Jana a Yveta PŠENKOVÁ. Daňová evidence: teorie a praxe. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016, 122 s. ISBN 978-80-7552-239-9.

HALABRINOVÁ, Dagmar. Praktický průvodce podnikatele aneb Jak vést daňovou evidenci: zdanitelné příjmy a výdaje, knihy pohledávek a dluhů, faktury přijaté a vystavené, karty dlouhodobého majetku, pokladní doklady, skladovací karty, DPH. Brno: Aprofitail Czech Republic, 2016, 204 s. ISBN 978-80-905622-2-6.

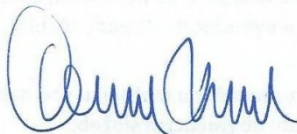
HUGHES, Vera a David WELLER. Start a Small Business. Revised and updated edition. London: John Murray Learning, 2015, 291 s. ISBN 978-1-473-60918-1.

MARIOTTI, Steve a Caroline GLACKIN. Entrepreneurship: Starting and Operating a Small Business. 3rd ed. Upper Saddle River: Pearson/Prentice Hall, c2013, 570 s. ISBN 978-0-13-278408-5.

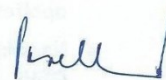
ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ. Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2016, 284 s. ISBN 978-80-271-0048-4.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Milana Otrusinová, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání diplomové práce: **15. prosince 2017**
Termín odevzdání diplomové práce: **17. dubna 2018**

Ve Zlíně dne 15. prosince 2017

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitelka ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 10. 4. 2018

Jméno a příjmení: ... Alena Kulleová ...

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Tato diplomová práce je zaměřena na vytvoření souboru opatření, které mohou vybrané OSVČ sloužit pro zlepšení jejího finančního řízení. Za tímto účelem byl v rámci této práce vypracován postup přechodu z daňové evidence na účetnictví včetně potřebných dokumentů, jelikož účetnictví poskytuje kvalitnější a důvěryhodnější informace, doplněný o kalkulace ceny v ubytovacích službách a o přehled konkrétních povinností vůči státním či jiným orgánům. Hlavním přínosem této práce bylo, že vybraná OSVČ získala další důležité zdroje informací pro své rozhodování a pro kontrolu v oblasti financí. Práce může být užitečná také pro další OSVČ, jelikož obsahuje navíc zobecněné metodiky, jejichž obsahem je postup při převodu z daňové evidence na účetnictví a pro kalkulace ceny v ubytovacích službách.

Klíčová slova: daňová evidence, účetnictví, ubytovací služby, kalkulace ceny, osoba samostatně výdělečně činná

ABSTRACT

This thesis focuses on creating a set of measures that can be used by selected self-employed person to improve his or her financial management. For this purpose, a procedure for the transition from a tax records system to an accounting system has been prepared, as the accounting system provides better and more reliable information. The concept includes all the necessary documentation, as well as price calculations for an accommodation facility and a list of specific requirements in relation to state or other authorities. The main benefit of this paper is the fact that the selected self-employed person has acquired further important sources of information to help his or her in decision-making and in gaining control over finances. Moreover, the thesis may be useful to other self-employed persons, as it also contains general methods that deal with the procedure for the transition from a tax records system to an accounting system and for calculating the price of accommodation and related services.

Keywords: tax records, accounting, accommodation services, price calculation, self-employed person

V první řadě bych chtěla poděkovat vedoucí mé diplomové práce Ing. Milaně Otrusinové, Ph.D. za cenné rady a připomínky, díky kterým bylo možné tuto práci dokončit. Další velké poděkování patří mé rodině a přátelům za bezmeznou podporu. Děkuji také vybrané OSVČ, která mi poskytla možnost zpracování tohoto tématu.

„V podnikání dostanete buď peníze, nebo zkušenosti.

Vezměte si zkušenosti a peníze přijdou.“

Harold Geneen

OBSAH

ÚVOD	10
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	12
I TEORETICKÁ ČÁST	13
1 PODNIKÁNÍ JAKO OSVČ V ČESKÉ REPUBLICĚ	14
1.1 PODNIKATEL A PODNIKÁNÍ.....	14
1.1.1 Osobní předpoklady k podnikání	14
1.1.2 Přínosy a náklady podnikání	15
1.2 ZÁKONNÁ ÚPRAVA PODNIKÁNÍ JAKO OSVČ V ČESKÉ REPUBLICĚ	16
1.2.1 Podnikatel podle právního řádu České republiky	16
1.2.2 Příjmy podle zákona o daních z příjmů.....	17
1.2.3 Podnikání fyzických osob podle zákona o živnostenském podnikání	18
1.3 VYBRANÉ POVINNOSTI OSVČ.....	19
1.3.1 Sociální pojištění OSVČ	20
1.3.2 Zdravotní pojištění OSVČ.....	20
1.3.3 Povinnosti související se zaměstnanci	21
1.4 VYBRANÉ POVINNOSTI OSVČ POSKYTUJÍCÍ UBYTOVACÍ SLUŽBY	22
1.4.1 Daně	22
1.4.2 Povinnosti podle živnostenského zákona.....	22
1.4.3 Místní poplatky	22
1.4.4 EET	23
1.4.5 Ubytování cizinců	23
1.4.6 Hygiena	24
1.4.7 Vybrané vyhlášky.....	24
1.4.8 Další právní předpisy	24
1.4.9 Kontroly u OSVČ poskytující ubytovací služby.....	25
1.5 SHRNUÍ KAPITOLY	25
2 DAŇOVÁ EVIDENCE A ÚČETNICTVÍ	27
2.1 DAŇOVÁ EVIDENCE	27
2.1.1 Právní úprava	27
2.1.2 Příjmy a výdaje v daňové evidenci	29
2.1.3 Pohledávky a dluhy v daňové evidenci	30
2.1.4 Dlouhodobý majetek v daňové evidenci	30
2.1.5 Zásoby v daňové evidenci	31
2.1.6 DPH v daňové evidenci.....	32
2.2 ÚČETNICTVÍ	32
2.2.1 Právní úprava	32
2.2.2 Účetní doklady	35
2.2.3 Účetní knihy	36
2.2.4 Účetní výkazy.....	36
2.3 PŘECHOD Z DAŇOVÉ EVIDENCE NA ÚČETNICTVÍ.....	39
2.4 SHRNUÍ KAPITOLY	41
3 KALKULACE A STANOVENÍ CEN V UBYTOVACÍCH SLUŽBÁCH	42

3.1	FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ CENU UBYTOVACÍCH SLUŽEB	42
3.2	MOŽNOSTI KALKULACE V UBYTOVACÍCH SLUŽBÁCH	43
3.2.1	Kalkulace pomocí hodnotového faktoru	43
3.2.2	Kalkulace pomocí fixních a variabilních nákladů.....	44
3.3	SHRnutí KAPITOLY	47
II	PRAKTICKÁ ČÁST	48
4	PŘEDSTAVENÍ VYBRANÉ OSVČ	49
4.1	PŘÍJMY VYBRANÉ OSVČ.....	49
4.2	VÝDAJE VYBRANÉ OSVČ	50
4.3	VYBRANÝ MAJETEK A DLUHY	52
5	PŘECHOD Z DAŇOVÉ EVIDENCE NA VEDENÍ ÚČETNICTVÍ U VYBRANÉ OSVČ	54
5.1	DŮVODY PŘECHODU NA ÚČETNICTVÍ.....	54
5.2	INVENTARIZACE MAJETKU A DLUHŮ K 31. 12. 2017	55
5.2.1	Inventarizace dlouhodobého hmotného majetku	55
5.2.2	Inventarizace zásob	56
5.2.3	Inventarizace pohledávek z obchodních vztahů.....	56
5.2.4	Inventarizace hotovosti v pokladně.....	57
5.2.5	Inventarizace peněžních prostředků na bankovním účtu	57
5.2.6	Inventarizace závazků z obchodních vztahů	58
5.2.7	Inventarizace závazků vůči zaměstnancům a institucím sociálního a zdravotního pojištění	58
5.2.8	Inventarizace závazků vůči finančnímu úřadu	59
5.2.9	Inventarizace závazků vůči ostatním institucím	59
5.3	ÚČTOVÝ ROZVRH	60
5.4	VNITŘNÍ ÚČETNÍ SMĚRNICE	60
5.5	PŘEVODOVÝ MŮSTEK	63
5.6	ZAHAJOVACÍ ROZVAHA PRO ROK 2018.....	63
5.7	OTEVŘENÍ HLAVNÍ KNIHY PRO ROK 2018	65
5.8	DAŇOVÉ DOPADY	66
5.8.1	Jednorázové zahrnutí do základu daně.....	66
5.8.2	Rovnoměrné rozložení dopadu na základ daně do 9 let.....	67
6	KALKULACE CEN UBYTOVACÍCH SLUŽEB U VYBRANÉ OSVČ.....	68
7	PŘEHLED POVINNOSTÍ NA MÍRU VYBRANÉ OSVČ.....	71
8	DOPADY PROJEKTU	75
8.1	PŘECHOD Z DAŇOVÉ EVIDENCE NA ÚČETNICTVÍ.....	75
8.1.1	Přínosy přechodu z daňové evidence na účetnictví.....	75
8.1.2	Časový harmonogram	75
8.1.3	Náklady spojené s přechodem z daňové evidence na účetnictví.....	76
8.1.4	Rizika spojená s přechodem z daňové evidence na účetnictví.....	78
8.2	KALKULACE CEN.....	79
8.3	PŘEHLED POVINNOSTÍ	79
9	DOPORUČENÍ VYBRANÉ OSVČ.....	80
10	ZOBECNĚNÁ METODIKA PRO DALŠÍ OSVČ PODNIKAJÍCÍ	

V OBLASTI POSKYTOVÁNÍ UBYTOVACÍCH SLUŽEB	84
10.1 METODIKA PRO PŘECHOD Z DAŇOVÉ EVIDENCE NA ÚČETNICTVÍ.....	84
10.2 METODIKA PRO KALKULACI CENY UBYTOVACÍCH SLUŽEB	99
ZÁVĚR	110
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	112
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	117
SEZNAM OBRÁZKŮ	118
SEZNAM TABULEK.....	119
SEZNAM PŘÍLOH.....	122

ÚVOD

Cílem této diplomové práce je vytvoření souboru opatření, které lze využít pro lepší řízení a kontrolu finanční oblasti podnikání u vybrané OSVČ podnikající v oblasti poskytování ubytovacích služeb. Prvním z těchto navržených opatření je účetnictví, které má pro finanční řízení svůj nezpochybnitelný informační význam, dále kalkulace vyhodnocující nastavení cenové politiky a přehled povinností jako kontrolní nástroj zamezující negativním finančním dopadům v souvislosti s pozdním splněním povinností vůči státním a jiným orgánům.

Potřebnost lze vyhodnotit jako aktuální, jelikož se vybraná OSVČ chystá založit společnost s ručením omezeným, kde již je povinnost vedení účetnictví. Ráda by účetnictví zavedla ještě před tímto krokem, aby se s ním seznámila a vyhodnotila své možnosti v souvislosti s jeho vedením. V rámci kalkulací může odhalit, zda má ceny nastavené optimálně svým výdajům a hlavně získá přehledný a jednoduchý nástroj, který může kdykoli aktualizovat a kontrolovat tak optimální nastavení cen v měnících se podmínkách na trhu. Přehled povinností je také velmi důležitý, jelikož v současné době mají OSVČ povinnosti související s daněmi, zaměstnáváním a s dalšími oblastmi. Je v nejlepším zájmu každého podnikatele, aby si tyto povinnosti plnil. V opačném případě hrozí vysoké finanční postihy ze strany státních orgánů (pokuty, penále, související úroky) a s tím související další nepříjemnosti.

Tato diplomová práce se nesnaží jen o aplikaci opatření na konkrétní vybranou OSVČ. Některé postupy a nástroje zobecňuje do metodik, které mohou při svém podnikání využít i další OSVČ.

Diplomová práce je rozdělena do dvou hlavních částí (teoretickou a praktickou) a do celkem 10 kapitol. Teoretická část dále obsahuje 3 kapitoly. První se věnuje podmínkám pro podnikání OSVČ v České republice. Snaží se definovat pojem podnikatel a podnikání a dále se věnuje důležitým zákonům, které se této oblasti týkají. Podstatná část kapitoly je věnována konkrétním povinnostem, které OSVČ mají ve vztahu ke svému okolí (daně, odvody, poplatky) a které jsou dále blíže zúženy na OSVČ, které poskytují ubytovací služby.

Další problematika, které se tato diplomová práce věnuje, je přechod z daňové evidence na účetnictví, proto je nutno ve druhé kapitole teoretické části jednotlivé pojmy vymezit, specifikovat právní úpravu a popsat základní principy obou těchto systémů. Kapitola se pak dále zaměřuje na samotný přechod, rozebírá právní předpisy, které se této oblasti týkají, a popisuje, jaké kroky musejí být v souvislosti s nimi provedeny.

Poslední kapitola teoretické části je zaměřena na kalkulace v ubytovacích službách, které jsou do jisté míry specifické. Pomocí poznatků z odborné literatury se snaží přiblížit dvě základní metody, které lze v této oblasti využít. Uvádí jejich výhody a nevýhody a dále konkrétní postup jejich aplikace.

V rámci praktické části je jako první nutno představit vybranou OSVČ, pro kterou se projekt zhotovuje. Kapitola obsahuje předmět činnosti, stručnou historii jejího podnikání a současný stav. Analyzuje vývoj příjmů, výdajů a vybraného majetku a dluhů.

Pátá kapitola se věnuje první části projektu, kterým je přechod z daňové evidence na účetnictví. Obsahuje důvody, pro které se tento přechod má uskutečnit, a dále již samostatné potřebné kroky. Vše začíná inventarizací, od které se poté odvíjejí další postupy. Kapitola obsahuje použitý převodový můstek, návrh účtového rozvrhu podnikatele, ukázkou z problematiky vnitřních účetních směrnic, zahajovací rozvahu a otevřenou hlavní knihu. Součástí je také analýza daňového dopadu v případě jednorázové nebo postupné úpravy základu daně počínající koncem prvního roku vedení účetnictví.

Následující kapitola obsahuje kompletní kalkulaci ceny ubytovací služby pomocí hodnotového faktoru s postupy a výpočty. Sedmá kapitola obsahuje přehled plateb a dalších povinností (daně, pojistné, odvody za zaměstnance, poplatky), který byl vytvořený na míru vybrané OSVČ. Osmá kapitola zhodnocuje dopady celého projektu pro vybranou OSVČ. Přechod z daňové evidence na účetnictví, kalkulace i přehled povinností hodnotí z časového, nákladového a rizikového hlediska. Devátá kapitola shrnuje poznatky získané během spolupráce s vybranou OSVČ do závěrečného zhodnocení a doporučení. Práci uzavírají dvě zobecněné metodiky (o přechodu z daňové evidence na účetnictví a o kalkulacích), které mohou být využity jinými OSVČ nebo při výuce odborných předmětů.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem této diplomové práce je poskytnout vybrané OSVČ soubor opatření, kterými lze vylepšit její finanční řízení. Téma je pro vybranou OSVČ důležité, jelikož plánuje založit společnost s ručením omezeným a převod z daňové evidence na účetnictví je jedním z navržených opatření. Vést daňovou evidenci ve společnosti s ručením omezeným není možné. Kalkulace jsou zase důležitým nástrojem pro cenovou politiku. Vybraná OSVČ v současné době žádné speciální metody pro kalkulaci cen nevyužívá, orientuje se hlavně podle svých výdajů a cen konkurence. Dále má vybraná OSVČ řadu povinností k různým institucím, proto je také potřebný jednoduchý nástroj pro kontrolu, zda tyto povinnosti byly včas a řádně splněny. Na základě získaných dílčích poznatků jsou následně vytvořeny zobecněné metodiky na problematiku přechodu z daňové evidence na účetnictví a na kalkulace v ubytovacích službách.

Teoretická část je založena na komparativní analýze, která primárně vychází z právních předpisů České republiky a dále z poznatků z odborné literatury, a týká se řešené problematiky. Pokud je to možné, snaží se názory autorů porovnat a vzájemně doplnit. Každá kapitola je následně zakončena shrnutím, které se snaží o syntézu získaných poznatků v rámci kapitoly.

Potřebné informace pro praktickou část byly získány pomocí nestandardizovaného rozhovoru s vybranou OSVČ a z analýzy jejích interních dokumentů. Současný stav podnikání je zhodnocen na základě údajů z období 2014 - 2017 pomocí absolutních a relativních meziročních změn. Data získaná z interních dokumentů tvoří základ pro inventarizaci majetku a dluhů, ze které pak celý přechod z daňové evidence na účetnictví vychází. Kalkulace jsou vytvořeny na základě poznatků z odborné literatury a informací získaných z rozhovoru s vybranou OSVČ ohledně její činnosti a konkrétních podmínek v jejím zařízení. Přehled povinností musí být vyhotoven s velkým důrazem na zákonem stanovené termíny, ale i s ohledem na obvyklou praxi u vybrané OSVČ.

Celý projekt pro vybranou OSVČ je podroben nákladové, časové a rizikové analýze. Nákladová analýza zohledňuje předpokládané náklady související ze zavedením jednotlivých opatření. Účelem rizikové analýzy je odhalit možná rizika, které mohou v souvislosti s projektem vzniknout. Časová analýza řeší časový harmonogram pro zavedení jednotlivých opatření. Přechod z daňové evidence na účetnictví je navíc zachycen do Ganttova diagramu vytvořeného v programu GanttProject, jelikož je tato část projektu časově nejnáročnější.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 PODNIKÁNÍ JAKO OSVČ V ČESKÉ REPUBLICCE

Podnikání jako OSVČ, tedy jako osoba samostatně výdělečně činná, je jedním ze způsobů, jakým lze v České republice získávat obživu. Stejně jako zaměstnání je upraveno určitou legislativou, má své výhody, nevýhody a rizika.

1.1 Podnikatel a podnikání

Hisrich a Peters (2002, s. 10) definují podnikání jako proces tvorby něčeho nového a hodnotného prostřednictvím obětovaného času a úsilí, zahrnující také finanční, psychické a sociální rizika, ale i finanční odměny, osobní uspokojení a nezávislost. Klein (2015, s. 14) označuje podnikání za jednu z nejkompexnějších lidských činností a připomíná, že na jeho výsledek může mít vliv prakticky cokoliv a neúspěch může zničit nejen osobu podnikatele, ale i jeho blízké. Staňková (2007, s. 1) věcně připomíná, že i přes rozsáhlou literaturu neexistuje jednotné pojetí charakteristiky podnikatele, přesto jej autoři obdobně definují jako osobu, která iniciativně uchopuje tržní příležitosti za účelem dosažení zisku.

1.1.1 Osobní předpoklady k podnikání

Je známo, že existuje mnoho osobních předpokladů, které by měla samostatně podnikající osoba splňovat. Tyto předpoklady však nejsou nikde standardizovány a neexistuje něco jako *obecný osobní profil podnikatele* s výčtem povahových a jiných předpokladů, které jsou pro podnikání nezbytné. Je tedy na každém člověku, aby zvážil své osobní motivace a silné a slabé stránky, které by mohly mít na jeho případné podnikání nějaký vliv. K tomu mu mohou sloužit různé testy a cvičení, ale konečné rozhodnutí je jen a jen na něm samotném.

Knih a článků o podnikání bylo napsáno spousty a výčet osobních předpokladů se u jednotlivých autorů odlišuje. Hughes a Weller (2015, s. 14 – 19) shrnují osobní předpoklady do těchto pěti kategorií:

1. **motivace** – prvním krokem je víra ve vlastní výrobek nebo službu a chuť neustále své podnikání vylepšovat;
2. **organizační schopnosti** – mít přehled o tom, kdy a kde je další schůzka, řešit korespondenci rychle a efektivně, rychle pracovat s informacemi a reagovat na dotazy;
3. **organizace času** – vyžaduje vysoký stupeň sebedisciplíny, jelikož největší chyby při řízení času vycházejí z toho, že člověk má tendence dělat jen ty věci, které dělat chce a na odkládání těch nepopulárních si vždy najde hodně pádných odůvodnění;

4. **energie a zdraví** – podnikání je fyzicky a psychicky náročné, vyžaduje hodně energie a pevné zdraví, o což je potřeba pečovat, předcházet problémům nebo je včas řešit;
5. **komunikační schopnosti** – jsou pro každé podnikání velmi důležité, ale jejich úroveň se může lišit v závislosti na oboru.

Košťuriak, (2016, s. 12 – 13) zase u úspěšných podnikatelů identifikoval následující vlastnosti:

- **výkonnost**, tedy umění rozlišovat důležité věci, kterým se dále věnovat, a vyvarovat se těm méně podstatným, rychlé vyhodnocování situací, učení se a snaha jít neustále vpřed;
- **vášeň** pro to, co dělají a která byla silnějším motorem než peníze, které se najednou staly pouhým vedlejším produktem;
- snaha o absolutní špičku v daném oboru, kdy se nespokojili s průměrem či s napodobováním ostatních a zaměřili se na **výjimečnost** a dokonalost.

1.1.2 Přínosy a náklady podnikání

Podnikání sebou přináší celou řadu výhod, které lákají člověka k tomu, aby se postavil na své vlastní nohy a rozjel vlastní úspěšné podnikání. Odpověď na otázku, proč vůbec podnikat, je stejně jako u osobních předpokladů velmi individuální, jelikož každý má své vlastní motivace a cíle. Při hledání vlastní motivace je nutno zvážit přínosy a náklady, které samostatné podnikání zahrnuje.

Přínosy shrnují Mariotti a Glackin (c2013, s. 9) v těch bodech:

- **nezávislost** – podnikatel nemusí poslouchat příkazy a dodržovat pracovní dobu, kterou mu stanovil někdo jiný;
- **uspokojení** – podnikatel může podnikat v oblastech, které má rád nebo kde může zúročit svou schopnost, koníčka nebo zájem;
- **finanční odměna** – příjmový potenciál podnikatele je limitován jen jeho představivostí a houževnatostí;
- **sebeúcta** – vědomí, že podnikatel vytvořil něco hodnotného, mu může přinášet dobrý pocit z vlastní osoby;
- **přínos společnosti** – podnikatel rozhoduje, jakým způsobem může přidat hodnoty svému okolí.

Součástí podnikání je také učení. Pokud podnikatel pracuje proto, aby se něco naučil, přináší mu to **znalosti a zkušenosti**, které jsou mnohdy důležitější než samotné peníze. (Kiyosaki, 2016, s. 47) Staňková (2007, s. 2) jako hlavní výhody podnikání zmiňuje příležitost kontrolovat svůj vlastní osud, nadprůměrný zisk doprovázený vysokým životním standardem, rozvinutí vlastního nikým nezneužívaného potenciálu a v neposlední řadě také prospěšnost pro sociální okolí.

Naopak jako náklady podnikání výstižně uvádějí Mariotti a Glackin (c2013, s. 10) tyto:

- **krach podnikání** – pokud podnikatel selže a jeho podnikání zkrachuje, ztratí tak své investované prostředky a také finanční investice druhých;
- **překážky** – během podnikání může podnikatel narazit na různé problémy, které si bude muset sám vyřešit;
- **osamělost** – podnikatel je kompletně zodpovědný za úspěch či neúspěch svého podnikání, což může být osamělé a trochu děsivé;
- **finanční nejistota** – neexistuje žádná garance pevné mzdy nebo jiného prospěchu;
- **dlouhá a náročná pracovní doba** – pracovní doba podnikatele je mnohdy delší než pracovní doba zaměstnance a nezřídka zahrnuje také víkendy;
- **nápor na osobní vztahy** – i přes maximální podporu od rodiny a přátel můžou některé podnikatelské výzvy vyhrotit vzájemné vztahy až do bodu zlomu.

1.2 Zákonná úprava podnikání jako OSVČ v České republice

Předchozí kapitola na základě poznatků různých shrnula některé osobní předpoklady pro podnikání, jeho výhody a nevýhody. Tyto záležitosti jsou hluboce individuální, a kdyby záleželo pouze na nich, podnikat by mohl víceméně kdokoli, což by sebou přinášelo různá rizika, například že podniká osoba, která je sice odhodlaná, ale pro tuto činnost naprosto nekompetentní. Právě proto je podnikání upraveno různými zákony, které stanovují jak podmínky, které musí každý podnikatel splňovat, aby vůbec mohl začít podnikat, tak další podmínky nutné pro řádné provozování činnosti.

1.2.1 Podnikatel podle právního řádu České republiky

V České republice je podnikatel přímo definován v § 420 odst. 1 **občanského zákoníku** (Zákon č. 89/2012 Sb.) jako ten, „*kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, [...]*“.

Pokud se zaměříme na pojem OSVČ, tedy osobu samostatně výdělečně činnou, tu například definuje § 9 odst. 2 **zákona o důchodovém pojištění** (Zákon č. 155/1995 Sb.) pro účely pojištění jako „osobu, která ukončila povinnou školní docházku a dosáhla věku alespoň 15 let, která vykonává samostatnou výdělečnou činnost, nebo spolupracuje při výkonu samostatné výdělečné činnosti, pokud podle zákona o daních z příjmů lze na ni rozdělovat příjmy dosažené výkonem této činnosti a výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení.“ Pilátová et al. (2016, s. 228) uvádí, že rozhodujícím údajem pro zařazení do okruhu OSVČ je pouze výkon činnosti, ať už samostatně výdělečné činnosti nebo formou spolupráce (rozhodující tedy není například vydání živnostenského oprávnění nebo výše příjmu či ztráty, zda OSVČ studuje, pobírá důchod atd.) Tito autoři dále připomínají, že za OSVČ může být považována jen osoba, jejíž příjmy podléhají dani z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti.

Pro účely zdravotního pojištění jsou OSVČ vymezeny jako osoby mající příjmy podle § 7 odst. 1 a 2 zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů a dále jejich spolupracující osoby, na které jsou podle stejného zákona rozdělovány příjmy z výkonu spolupráce a výdaje souvisejících s jejich dosažením, zajištěním a udržením (VZP ČR, © 2018a). Pilátová et al. (2016, s. 257) připomínají, že skutečnosti jako například výše příjmů, soustavnost, či osvobození nejsou pro zařazení do skupiny pojištěnců OSVČ rozhodující.

1.2.2 Příjmy podle zákona o daních z příjmů

Jelikož výše uvedené definice OSVČ v úzké míře souvisely s příjmy podle zákona o daních z příjmů, je důležitá jejich bližší specifikace. **Příjmem** se pro účely tohoto zákona rozumí peněžní i nepeněžní příjem, který může být dosažený také směnou (Zákon č. 586/1992 Sb., § 3 odst. 2).

Příjmy ze samostatné činnosti dle § 7 odst. 1 a 2 **zákona o daních z příjmů** (Zákon č. 586/1992 Sb.) u fyzických osob zahrnují **příjem ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství**; ze **živnostenského podnikání**; z **jiného podnikání** (na základě podnikatelského oprávnění); **podíl na zisku** u společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti; **příjem z užití** nebo poskytnutí práv z průmyslového vlastnictví, autorských práv a jemu příbuzných práv; příjem z **nájmu** majetku zařazeného v obchodním majetku a příjem z výkonu **nezávislého povolání**.

1.2.3 Podnikání fyzických osob podle zákona o živnostenském podnikání

Jedním z nejčastějších způsobů, jakým lze provozovat podnikání, je na základě živnostenského oprávnění. Takový podnikatel je pak širokou veřejností označován jako živnostník. Základním právním předpisem pro živnostenské podnikání je **zákon č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání**. Pro úplnost je však potřeba dodat, že živnostenské oprávnění není jediné, na jehož základě lze v České republice vykonávat samostatnou podnikatelskou činnost. Některé činnosti jsou ze živnostenského podnikání přímo vyloučeny výše uvedeným zákonem o živnostenském podnikání. Další výdělečné činnosti, které nejsou živností, lze najít také v § 7 odst. 1 a 2 zákona o daních z příjmů.

Podle § 2 zákona o živnostenském podnikání (Zákon č. 455/1991 Sb.) je za živnost považována „*soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem.*“

Soustavná činnost je vykonávána s vidinou toho, že bude vykonávána i nadále. Proto se nemůže jednat o náhodné, nahodilé či příležitostné činnosti. Soustavnou činností je také sezónní činnost nebo taková, která se opakuje v určitých intervalech bez ohledu na jejich délku. **Samostatnost** znamená, že podnikatel rozhoduje o veškerých záležitostech svého podnikání (např. doba a místo výkonu, organizace práce, finanční chod, rozdělení a použití zisku atd.) podle své vlastní úvahy a volby. Živnost je vykonávána **vlastním jménem**, nelze ji tedy vykonávat jménem jiného subjektu. **Vlastní odpovědnost** značí, že je živnost provozována na vlastní účet. Podnikatel tedy nese veškerá rizika, které souvisejí s jeho podnikáním, ručí za své podnikatelské závazky celým svým majetkem. Podnikání je jedním ze způsobů získání peněžních prostředků na obživu, proto je **účel dosažení zisku** pochopitelným požadavkem. Je však důležité poznamenat, že není důležité, jestli jej bylo skutečně dosaženo, ale zda existovala potenciální možnost zisku a také záměr k jeho získání. Aby byla živnost provozována v souladu s právními předpisy, musí být provozováno na základě vydaného **živnostenské oprávnění**. (Štěpánová, 2007, s. 4 – 10)

Podmínky pro získání živnostenského oprávnění

Zákon o živnostenském podnikání rozlišuje dvě základní skupiny podmínek, které jsou nutné pro získání živnostenského oprávnění – **všeobecné a zvláštní**. Všeobecné podmínky musí splnit každá fyzická osoba žádající o živnostenské oprávnění. Naopak zvláštní podmínky musí fyzická osoba splňovat jen v případech, pokud to tento zákon nebo jiný právní

předpis vyžadují. První všeobecnou podmínkou je **plná svéprávnost**. Ta však může být nahrazena přivolením soudu uděleného na základě souhlasu zákonného zástupce nezletilé osoby k tomu, aby nezletilý samostatně provozoval podnikatelskou činnost. Druhou podmínkou je **bezúhonnost**, která se prokazuje výpisem z evidence Rejstříku trestů či jinými doklady u zahraničních osob. Bezúhonný není ten, kdo byl pravomocně odsouzen za úmyslný trestný čin spáchaný v souvislosti s podnikáním nebo s předmětem podnikání. Mezi zvláštní podmínky zákon řadí **odbornou nebo jinou způsobilost**. Ta se prokazuje doklady o řádném ukončení vzdělání v oboru, o uznání odborné kvalifikace nebo o získání všech profesních kvalifikací. Tyto doklady však mohou být nahrazeny doklady o řádném ukončení vzdělání v příbuzném oboru, o ukončení rekvalifikace nebo o vykonání praxe v oboru. (Zákon č. 455/1991 Sb., § 6, § 7, § 21 a § 22)

Druhy živností

Zákon o živnostenském podnikání dále rozlišuje dva základní druhy živností. Prvním jsou **ohlašovací živnosti**, u nichž vzniká živnostenské oprávnění v naprosté většině případů dnem ohlášení na živnostenském úřadě. Tyto živnosti dále členíme na **volné** (stačí splnit všeobecné podmínky), **vázané a řemeslné** (u obou nutné splnit všeobecné i zvláštní podmínky). Druhou kategorií jsou **živnosti koncesované**, u kterých je už zákon poněkud přísnější. Je nutné podat žádost o koncesi živnostenskému úřadu. K žádosti se přikládají doklady, které prokazují odbornou či jinou způsobilost podle tohoto zákona, ale také další doklady, které vyžadují jiné právní předpisy. K velké části koncesovaných živností je navíc pro získání koncese ještě nutné kladné stanovisko orgánu státní správy (např. ministerstva, Policie ČR, dopravní úřady, krajské hygienické stanice atd.). Živnostenský úřad dále posoudí, zda jsou splněny všeobecné a zvláštní podmínky a zda netrvá překážka provozování živnosti. Samotné živnostenské oprávnění vzniká až dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese. U obou druhů živností se živnostenské oprávnění prokazuje **výpisem z živnostenského rejstříku**. (Zákon č. 455/1991 Sb., § 10, § 19, §50, §52 a § 53)

1.3 Vybrané povinnosti OSVČ

Všechny OSVČ mají v České republice řadu povinností, jejichž plnění je nezbytným předpokladem k bezproblémovému podnikání. Musejí platit zálohy na sociální a zdravotní pojištění a v případě, že jsou i zaměstnavateli, tak mají další s tím související povinnosti. Další povinnosti pak dále souvisejí s konkrétním oborem podnikání, na který se mohou vztahovat specifické právní předpisy a s tím související další povinnosti.

1.3.1 Sociální pojištění OSVČ

Bez ohledu na obor podnikání mají OSVČ povinnost platit sociální pojištění. Tato oblast je v České republice upravena těmito právními předpisy (Hakalová a Pšenková, 2016, s. 62):

- zákon č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 187/2006 Sb. o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 589/1992 Sb. o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 582/1991 Sb. o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

Pokud OSVČ splní zákonné podmínky, jsou povinně účastny na důchodovém pojištění a na platbě příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Odvedené pojistné na důchodové pojištění bude mít vliv na budoucí starobní, invalidní či pozůstalostní důchody. Nemocenské pojištění není pro OSVČ povinné a je určeno k platbě nemocenské nebo peněžité pomoci v mateřství. Pro účely sociálního pojištění rozlišujeme ještě **hlavní a vedlejší výdělečnou činnost**. (Hakalová a Pšenková, 2016, s. 62 - 63)

Výpočet záloh na sociální pojištění se provede procentem z vyměřovacího základu za rozhodné období. Pro OSVČ je tímto obdobím kalendářní rok a pojistné ve výši **29,2 %** (28 % na důchodové pojištění a 1,2 % na příspěvek na státní politiku zaměstnanosti). (Hakalová a Pšenková, 2016, s. 63) Pilátová et al. (2016, s. 236) však k vyměřovacímu základu připomínají, že pokud by vypočtená částka byla nižší než stanovený **minimální vyměřovací základ**, tak musí činit alespoň tuto minimální částku na druhou stranu také respektovat **maximální vyměřovací základ**. Přehled o vyměřovacích základech a zálohách pro účely sociálního pojištění v letech 2017 a 2018 vypracovaný podle České správy sociálního zabezpečení (2017 a 2018) obsahuje Příloha P I.

Zálohy se platí měsíčně v období od 1. do 20. dne kalendářního měsíce, který následuje po měsíci, za který se záloha platí (Pilátová et al., 2016, s. 238). OSVČ má dále povinnost předkládat okresní správě sociálního zabezpečení **Přehled o příjmech a výdajích** za předcházející kalendářní rok (Hakalová a Pšenková, 2016, s. 64).

1.3.2 Zdravotní pojištění OSVČ

Zdravotní pojištění OSVČ je v České republice upraveno těmito právními předpisy (Hakalová a Pšenková, 2016, s. 65):

- zákon č. 48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 592/1992 Sb. o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

Zdravotní pojištění je ve výši **13,5 %** z vyměřovacího základu. Opět platí, že vyměřovací základ musí činit alespoň částku pro **minimální vyměřovací základ**. Pojistné se platí formou měsíčních záloh a doplatku pojistného. Splatnost zálohy je do 8. dne následujícího kalendářního měsíce. Kromě platby záloh je další povinností OSVČ předložení **Přehledu o příjmech a výdajích** všem zdravotním pojišťovnám, u kterých byla za období pojištěna. (Hakalová a Pšenková, 2016, s. 65) Minimální vyměřovací základ pro zdravotní pojištění odpovídá dvanáctinásobku 50 % průměrné měsíční mzdy (VZP ČR, © 2018b). Přehled o minimálním vyměřovacím základu pro zdravotní pojištění v letech 2017 a 2018 obsahuje tabulka v Příloze P I.

1.3.3 Povinnosti související se zaměstnanci

Pokud má OSVČ zaměstnance, ve vztahu s nimi postupuje podle **zákona č. 262/2006 Sb. zákoníku práce**. Ten upravuje například vznik, změny a ukončení pracovního poměru, náležitosti pracovní smlouvy, mzdu, pracovní řád, bezpečnost a ochranu zdraví při práci atd. Tento zákon dále řeší odpovědnost zaměstnavatelů a zaměstnanců za škodu, která vznikla v souvislosti s výkonem práce. (Beránek et al., 2013, s. 31)

Zaměstnavatel dále provádí zdanění příjmů ze závislé činnosti (tj. zaměstnání) svých zaměstnanců. Způsob zdanění se odvíjí od typu pracovněprávního vztahu (tj. pracovní poměr, dohoda o provedení práce, dohoda o pracovní činnosti). Zaměstnanec může dále u jednoho zaměstnavatele v kalendářním měsíci podepsat Prohlášení k dani a uplatnit si tak nezdaniitelné částky, slevy na dani a daňová zvýhodnění na děti. (Halabrinová, 2016, s. 35) Zaměstnavatel dále sráží zaměstnancům ze mzdy sociální (6,5 %) a zdravotní (4,5 %) pojištění. Dále je z **úhrnu hrubých mezd** povinen odvést sociální (25 %) a zdravotní pojištění (9 %). (Hakalová a Pšenková, 2016, s. 61)

Zdanění dohod je závislé na typu dohody a na výši mzdy. Od roku 2018 dochází ke změně u dohod o pracovní činnosti, kdy se bude u příjmů do 2 499 Kč odvádět srážková daň místo zálohové (Finanční správa, 2017). Zdanění dohod mimo pracovní poměr včetně této změny je zpracováno do tabulky v rámci Přílohy P II.

1.4 Vybrané povinnosti OSVČ poskytující ubytovací služby

Praktická část diplomové práce se týká OSVČ, která podniká v ubytovacích službách, proto je nutné se ještě zaměřit na jistá specifika, které tento obor má. Kromě výše uvedených povinností, které se týkají každé OSVČ bez ohledu na obor podnikání, se k poskytování ubytovacích služeb vztahují ještě další právní předpisy, ze kterých vyplývají pro podnikatele další povinnosti. Některé z nich si v této části blíže charakterizovány. Při práci s právními předpisy je nutno sledovat jejich **aktuální znění**.

1.4.1 Daně

Na tuto oblast podnikání se samozřejmě vztahují daňové zákony. Problematiku daně z příjmů podnikatele řeší **zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů**. Upravuje vedení daňové evidence a další povinnosti při stanovení odvodů. Dalším zákonem je **zákon č. 235/2004 o dani z přidané hodnoty**. Ten upravuje například práva a povinnosti plátců daně, základní a snížené sazby atd. Pokud podnikatel využívá při svém podnikání automobil, bude se na něj vztahovat ještě ustanovení **zákona č. 16/1993 Sb. o dani silniční**. Další daní je daň z nemovitosti podle **zákona č. 338/1992 Sb.** (Beránek et al., 2013, s. 30) Tato daň se nově jmenuje **daň z nemovitých věcí**. Přehled o sazbách, zdaňovacích obdobích a termínech pro jednotlivé daně obsahuje tabulka v Příloze P III.

1.4.2 Povinnosti podle živnostenského zákona

Poskytování ubytovacích služeb je živností volnou, proto se na ni vztahují požadavky **zákona č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání**. Takovou živnost je nutno ohlásit živnostenskému úřadu a dále ohlašovat změny údajů. Na žádost zákazníka musí podnikatel vydat doklad o poskytnutí služby s identifikací podnikatele, datem poskytnutí služby, druhu služby a ceně (obsahové náležitosti dokladu mohou být upraveny jiným právním předpisem). Dále je ještě nutné například viditelně označit prostory, kde živnost probíhá (tj. provozovnu) obchodní firmou, názvem či jménem a příjmením a identifikačním číslem osoby, prodejní či provozní dobou a kategorií a třídou ubytovacího zařízení. (Zákon č. 455/1991 Sb., § 17, §31, § 45 a § 45a).

1.4.3 Místní poplatky

Na základě **zákona č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích** mohou obce vybírat místní poplatky, které dále upraví obecně závaznou vyhláškou. V souvislosti s ubytováním může obec

vybírat poplatek z ubytovací kapacity (až 6 Kč za každé využití lůžko a den), poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt či poplatek za užívání veřejného prostranství (pokud má ubytovací zařízení předzahrádku nebo parkoviště na veřejném prostranství). Poplatky hradí ubytovatel (fyzická nebo právnická osoba), která poskytla přechodné ubytování. Je povinen písemně vést evidenční knihu (eviduje dobu a účel ubytování, jméno, příjmení, adresu, číslo občanského průkazu nebo pasu hosta). (Beránek et al., 2013, s. 30)

1.4.4 EET

Od 1. prosince 2016 mají poskytovatelé ubytovacích a stravovacích služeb povinnost elektronicky evidovat (především hotovostní) tržby podle **zákona č. 112/2016 Sb. o evidenci tržeb**. To zahrnovalo povinnost zažádat o autentizační údaje u správce daně, na základě kterých byl vydán certifikát pro evidenci tržeb potřebný pro autentizaci datových zpráv. Evidence probíhá online u správce daně a vydaná účtenka musí obsahovat DIČ, označení provozovny a pokladního zařízení, pořadové číslo, datum a čas přijetí tržby či vystavení účtenky, částku tržby. Navíc musí obsahovat fiskální identifikační kód, bezpečnostní kód poplatníka a režim (běžný nebo zjednodušený). Dále zákon vyžaduje splnění informační povinnosti, která spočívá v označení místa, kde se evidované tržby uskutečňují, viditelným a čitelným informačním oznámením ve znění, které je uvedeno v zákoně. (Zákon č. 112/2016 Sb., § 13, § 15, § 20 a § 25)

1.4.5 Ubytování cizinců

Povinnosti související s touto oblastí jsou obsahem **zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území České republiky**. Pokud ubytovatel ubytovává cizí státní příslušníky, má povinnost umožnit přístup policii do prostoru, ve kterém se cizinec zdržuje (nesmí však být porušeno právo cizince na soukromí nebo rodinný život), ubytování cizince oznámit policii do 3 pracovních dnů od dne ubytování, poskytovat ubytování v přiměřené úrovni, na požádání cizince mu vydat potvrzení o ubytování, a dále například vést domovní knihu, kterou je povinen předložit na vyžádání policie ke kontrole. Domovní kniha je dokument, který musí obsahovat jméno a příjmení cizince, den, měsíc a rok jeho narození, státní občanství, číslo cestovního dokladu a počátek a konec ubytování. Vede se v písemné podobě a je nutno ji uschovat po dobu 6 let od posledního zápisu. Tyto zápisy musí být přehledné, srozumitelné a také chronologicky upořádané. (Beránek et al., 2013, s. 31)

1.4.6 Hygiena

Tato oblast se řídí **zákonem č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví**. Ten ukládá povinnost osobám poskytující ubytovací služby vypracovat provozní řád, který musí obsahovat například podmínky činnosti ubytování, zásady pro osobní hygienu zaměstnanců, zásady prevence infekčních a jiných onemocnění, způsob zacházení s prádlem, způsob očisty ubytovacího zařízení a další. Tento provozní řád (také při každém doplnění či změně) schvaluje orgán ochrany veřejného zdraví. (Krajská hygienická stanice Zlínského kraje, © 2017)

1.4.7 Vybrané vyhlášky

Kromě zákonů se na oblast ubytování vztahují i vyhlášky ministerstva pro místní rozvoj a ministerstva vnitra. Beránek et al. (2013, s. 32) uvádí následující vyhlášky včetně některých požadavků:

- **vyhláška č. 501/2006 Sb. o obecných požadavcích na využívání území** – obsahuje definici ubytovacího zařízení a jeho kategorie, požadavky na zajištění prostorů pro příjezd a stání zásobovacích vozidel či přímou návaznost pozemků na plochy dopravní infrastruktury;
- **vyhláška č. 268/2009 Sb. o technických požadavcích na stavby** – obsahem jsou technické požadavky na stavby ubytovacích zařízení, např. rozměry místností a prostorů (tj. pokoje, schody, chodby atd.), vybavení hygienických zařízení nebo požadavky na vybavení pro případnou evakuaci atd.;
- **vyhláška č. 23/2008 Sb. o technických podmínkách požární ochrany staveb** – stanovuje požadavky na požární ochranu při navrhování, provádění a užívání staveb včetně ubytovacích zařízení, např. požární signalizace, únikové cesty popřípadě evakuační výtahy, zápalnost textilií a čalounění atd.

1.4.8 Další právní předpisy

Výše zmíněný výčet povinností v žádném případě není konečný. OSVČ poskytující ubytovací služby jsou nadále povinny dodržovat příslušná ustanovení dalších zákonů. Pro doplnění je nutno uvést ještě následující právní předpisy podle Beránka et al. (2013, s. 30 – 32):

- zákon č. 89/2012 Sb. nový občanský zákoník;
- právní normy upravující bezpečnost a ochranu zdraví při práci;
- zákon č. 89/1995 Sb. o státní statistické službě;
- zákon č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů;

- zákon č. 634/1992 Sb. o ochraně spotřebitele;
- zákon č. 348/2005 Sb. o rozhlasových a televizních poplatcích a o změně některých zákonů;
- zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů;
- zákon č. 185/2001 Sb. o odpadech a o změně některých dalších zákonů;
- a další.

1.4.9 Kontroly u OSVČ poskytující ubytovací služby

S povinnostmi úzce souvisí také kontroly ze strany různých institucí, které se zaměřují na dodržování zákonem stanovených předpisů. Velice zjednodušeně se dá říct, že od každé instituce, ke kterému má podnikatel nějakou povinnost, může přijít kontrola. Hospodářská komora České republiky (2017, s. 3) uvádí, že podle statistik kontroly u podnikatelů všeobecně nejčastěji provádí daňová a finanční správa, živnostenské úřady, Česká obchodní inspekce, Česká správa sociálního zabezpečení a Státní inspekce práce.

Do ubytovacího zařízení mohou kromě výše zmíněných orgánů na kontrolu zavítat například ještě příslušníci cizinecké policie, pracovníci krajské hygienické stanice, pracovníci zdravotní pojišťovny nebo příslušníci Hasičského záchranného sboru a další.

1.5 Shrnutí kapitoly

Tato kapitola se věnovala podnikání formou OSVČ v České republice. Kromě zákonných požadavků jsou pro samostatného podnikatele také důležité osobní předpoklady, jelikož je podnikání rizikovější než zaměstnání (podnikatel ručí celým svým majetkem a peněžními prostředky). Různí autoři definují různé osobní předpoklady pro podnikání, ale jedná se o oblast velmi subjektivní a nedá se říct, že by existoval univerzální seznam vlastností úspěšného podnikatele. Kromě nevýhod má podnikání také své výhody, z nichž uvedme například to, že podnikatel je pánem svého času a není na nikom závislý.

Podstatná část této kapitoly se však zabývala právními předpisy, které v České republice podnikání upravují a také některým jejich požadavkům. Základní definice podnikání je obsažena v občanském zákoníku. Definice OSVČ vyplývá ze zákona o důchodovém pojištění. Důležité jsou také příjmy ze samostatné činnosti, které definuje § 7 odst. 1 a 2 zákona o daních z příjmů. Velkou skupinou OSVČ jsou osoby, které podnikají podle živnostenského

zákona. Vykonávají živnost, pokud je soustavná, provozována samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za zákonem stanovených podmínek. Živnost však není jediný způsob, jakým lze podnikat. Všechny OSVČ bez ohledu na obor činností musejí platit sociální a zdravotní pojištění, daně (které se jich týkají) a pokud jsou zaměstnavateli, tak také odvádět sociální pojištění, zdravotní pojištění či zálohu na daň z příjmů z mezd svých zaměstnanců a také z úhrnu hrubých mezd.

Kapitola se zaměřila na podnikání v oblasti poskytování ubytovacích služeb, což je volná živnost, na kterou se vztahují specifické požadavky. Takový podnikatel se musí řídit živnostenským zákonem, vést elektronickou evidenci tržeb, oznamovat ubytování cizinců, zajistit hygienické zázemí, požární bezpečnost, platit místní poplatky a plnit řadu dalších povinností. Samozřejmě se ani jemu nevyhýbá povinnosti za sebe odvádět sociální a zdravotní pojištění, platit daně a povinnosti spojené s případným zaměstnáváním.

2 DAŇOVÁ EVIDENCE A ÚČETNICTVÍ

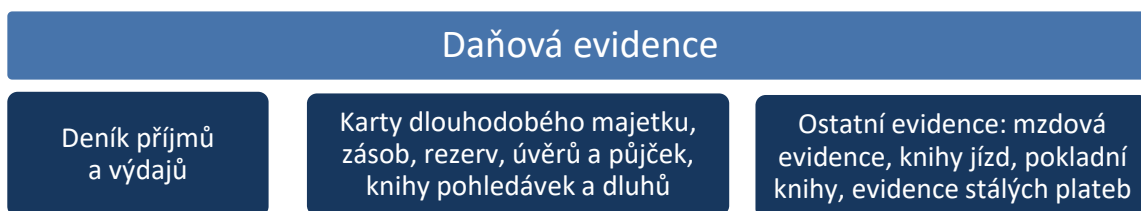
Daňová evidence a účetnictví jsou základní systémy, prostřednictvím kterých lze v České republice splnit povinnosti vůči státu (např. evidence pro účely daní). Každý systém je primárně určen pro jiný okruh osob a má své výhody a nevýhody. Pro kompletnost je však třeba připomenout systém jednoduchého účetnictví, který je však určen pro vybrané neziskové subjekty a není tedy předmětem této práce.

2.1 Daňová evidence

Daňová evidence je obdoba jednoduchého účetnictví, které nahradila k 1. 1. 2005. Administrativně je méně náročná, metodicky jednodušší a má nižší nároky na technické vybavení. Zachycuje peněžní toky, které souvisejí s podnikáním a dále majetek a dluhy. Vymezuje složky evidovaného majetku a stanovuje metody pro oceňování tohoto majetku a také dluhů. (Dušek a Sedláček, 2017, s. 9 – 10) Základní strukturu daňové evidence vystihuje Obr. 1., některé její vybrané části jsou poté rozvedeny v následujících podkapitolách.

Halabrinová (2016, s. 16) ji charakterizuje jako evidenci, kterou vedou OSVČ za účelem vyčíslení příjmů a výdajů (tj. daňového základu pro účely daně z příjmů) a k evidenci majetku a závazků (dluhů). Cíl daňové evidence specifikují Hakalová a Pšenková (2016, s. 15) ve třech základních bodech:

- průkazná evidence příjmů a výdajů a to odděleně od majetku a dluhů;
- správné vykazování příjmů a výdajů (daňových i nedaňových) a následné stanovení základů daně z příjmů za zdaňovací období;
- zdroj informací o podnikatelské činnosti.

Obr. 1 Struktura daňové evidence (vlastní zpracování podle Duška a Sedláčka, 2017, s. 17)

2.1.1 Právní úprava

Daňová evidence je upravena **zákonem o daních z příjmů** (konkrétně § 7b), který stanovuje její obsah, nikoli však způsob nebo formu vedení. Úkolem daňové evidence je podle tohoto

zákona zjištění **základu daně z příjmů** a obsahuje údaje **o příjmech a výdajích** ve struktuře potřebné pro výpočet základu daně a dále **o majetku a dlužích**. (Hakalová a Pšenková, 2016, s. 12) I přesto, že není přesně vymezen způsob a forma jejího vedení, je uložena povinnost úschovy daňové evidence za všechna zdaňovací období, pro které zatím neuplynula lhůta pro vyměření základu daně podle výše uvedeného zákona nebo podle dalších právních předpisů. (Dušek a Sedláček, 2017, s. 10) Další zákonnou povinností je k poslednímu dni zdaňovacího období zjistit skutečný stav zásob, hmotného majetku, pohledávek a dluhů. Je nutné provést zápis o zjištěných skutečnostech a o případné rozdíly upravit základ daně podle § 24 a § 25 zákona o daních z příjmů. (Hakalová a Pšenková, 2016, s. 13 – 14) Zákonem o daních z příjmů se řídí také oceňování majetku a dluhů. Tato problematika je zpracována v Tab. 1.

Tab. 1 Způsoby oceňování vybraného majetku a dluhů v daňové evidenci

Majetek / dluh	Způsob ocenění	Zákon o daních z příjmů
Hmotný majetek	Pořizovací cena Reprodukční pořizovací cena Vlastní náklady Cena dle zákona o oceňování majetku	§ 29
Pohledávky	Jmenovitá hodnota Pořizovací cena (postoupená pohledávka) Cena dle zákona o oceňování majetku (bezúplatné nabytí)	§ 5 odst. 9
Ostatní majetek (např. zásoby)	Pořizovací cena (úplatné pořízení) Vlastní náklady (vlastní výroba) Cena dle zákona o oceňování majetku (bezúplatné nabytí)	§ 7 b odst. 3
Dluhy	Jmenovitá hodnota (při vzniku) Pořizovací cena (při převzetí)	§ 7 b odst. 3
Peněžní prostředky a ceniny	Jmenovitá hodnota	§ 7 b odst. 3

Zdroj: vlastní zpracování podle Hakalové a Pšenkové (2016, s. 13) a podle uvedených § zákona č. 586/1992 Sb.

Zákon o daních z příjmů však v sobě nemůže pojmout všechny postupy, které vznikají při vedení daňové evidence u jednotlivých podnikatelů. Podnikatel si tedy může obecná pravidla a postupy pro sebe konkretizovat vnitřní normou – **interní směrnici** (např. podpisové vzory, smlouvy o hmotné odpovědnosti; seznam používaných knih; způsob číslování dokladů; způsob oceňování majetku a odepisování hmotného majetku; způsob provádění inventarizace majetku a dluhů atd. (Hakalová a Pšenková, 2016, s. 16 – 17)

2.1.2 Příjmy a výdaje v daňové evidenci

Jedná se o stěžejní část celé daňové evidence. U fyzických osob uplatňujících výdaje podle § 24 zákona o daních z příjmů vstupují do evidence všechny příjmy z podnikatelské činnosti a výdaje, které byly vynaloženy za účelem dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů. Evidence probíhá v **deníku příjmů a výdajů**. (Dušek a Sedláček, 2017, s. 23) Hakalová a Pšenková (2016, s. 40 – 41) uvádějí následující základní členění příjmů a výdajů podle daňového hlediska, které odpovídá potřebám zákona o daních z příjmů:

- **daňové příjmy** (zahrnované do základu daně) – příjmy z podnikatelské činnosti (tj. prodej zboží, výrobků, služeb) či z prodeje obchodního majetku;
- **nedaňové příjmy** (nezahrnované do základu daně) – již zdaněné příjmy z podnikatelské činnosti nebo nepodléhající dani (např. zdaněné srážkou u zdroje, úvěry);
- **daňové výdaje** (vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů) – souvisejí s příjmy z podnikání, snižují základ daně (např. nákup materiálu, zboží, mzdové výdaje, nákup drobného nehmotného a hmotného majetku atd.);
- **nedaňové výdaje** (nejsou vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů) – nesnižují základ daně (např. osobní spotřeba, dary, výdaje na reprezentaci atd.).

Deník příjmů a výdajů lze pojmenovat také jako peněžní deník. Slouží k evidenci hotovostních i bezhotovostních příjmů a výdajů, popřípadě průběžných položek a to chronologicky podle jednotlivých dokladů, kterými jsou v případě peněžního deníku nejčastěji výpisy z bankovního účtu, příjmové a výdajové pokladní doklady. (Hakalová a Pšenková, 2016, s. 29 a 31) Halabrinová (2016, s. 70) připomíná základní princip práce s deníkem, kterým je zápis do minimálně dvou sloupců - prvním je specifikace, zda jde o příjem nebo výdaj peněžních prostředků, druhým pak vyhodnocení daňového dopadu.

Výdaje lze uplatňovat ve skutečné výši nebo jako **paušální výdaje**. Princip paušálních výdajů spočívá v tom, že výdaje jsou uplatňovány % částkou z dosažených příjmů v stanovených hranicích zákonem o daních z příjmů. Není tedy nutno doklady o výdajích uschovávat. Poplatník však musí vést evidenci příjmů a pohledávek. (Halabrinová, 2016, s. 41) Dušek a Sedláček (2017, s. 25) zároveň připomínají, že paušální výdaje nelze kombinovat se skutečnými.

2.1.3 Pohledávky a dluhy v daňové evidenci

Pohledávkou se rozumí peněžitý nárok věřitele na úhradu smluvně dohodnutých částek. Vyrovnávají časový nesoulad mezi poskytnutím výkonu dodavatelem a okamžikem úhrady odběratelem. Opět platí pravidlo, že není důležitá forma evidence pohledávek, ale její obsah. K evidenci tedy může sloužit **knih pohledávek**, evidenční karta nebo počítačový soubor. Měla by obsahovat informace o pohledávkách z obchodních vztahů, z poskytnutých záloh, z poskytnutých půjček, z povinnosti podle zvláštních právních předpisů, o ostatních pohledávkách (např. leasing, nájemné nebytových prostor) či o podnikatelem vystavených šecích. (Dušek a Sedláček, 2017, s. 32 – 33)

Dluh je povinnost dlužníka vyjádřená v penězích uhradit smluvně dohodnutou částku. Faktura obsahuje dobu splatnosti, pokud není uhrazena, vzniká dodavateli nárok na penále (úrok) z prodlení. Stejně jako u pohledávek, lze evidenci vést v **knize dluhů**, na kartách či jinak a to v členění potřebném pro podnikatele (např. dle věřitelů atd.) Evidence by však měla poskytovat informace o dlužích z obchodních vztahů, z přijatých záloh, z přijatých půjček a úvěrů, z povinností podle zvláštních právních předpisů, o ostatních dlužích (např. leasing, nájemné nebytových prostor či šecích předaných k inkasu). (Dušek a Sedláček, 2017, s. 35 – 36)

Hakalová a Pšenková (2016, str. 34) zdůrazňují, že pro knihu pohledávek a knihu dluhů platí pravidlo, že zápis je proveden v případě vzniku, změny nebo zániku pohledávky či dluhu.

2.1.4 Dlouhodobý majetek v daňové evidenci

Dlouhodobý majetek je takový majetek, který má dlouhodobou životnost (delší než 1 rok). Základními skupinami tohoto majetku jsou dlouhodobý hmotný, nehmotný a finanční majetek. Dochází k jeho postupnému spotřebování, tudíž nelze pořízení zahrnout do daňových výdajů najednou v plné výši. Příslušná část ceny se do výdajů převádí postupně pomocí odpisů. (Dušek a Sedláček, 2017, s. 43) Halabrinová (2016, s. 75) charakterizuje odpisy jako „*postupné rozložení pořizovací ceny do daňových výdajů*“.

Dlouhodobý majetek lze odepisovat zrychleným nebo rovnoměrným způsobem. V obou případech se vypočítaný odpis zaokrouhlí na celé koruny nahoru. Pokud byl majetek evidován k 31. 12., uplatňuje se plný odpis bez ohledu na den pořízení. Pokud je v průběhu roku vyřazen, přičemž k 1. 1. byl evidován, uplatní se poloviční odpis. (Halabrinová, 2016, s. 78) Odepisovat lze jen dlouhodobý majetek, který splní požadavky podle § 26 zákona o daních

z příjmů. Naopak majetek uvedený v § 27 tohoto zákona odepisovat nelze (např. umělecká díla a sbírky, pozemky, movité kulturní památky atd.) (Dušek a Sedláček, 2017, s. 49) Odpisové skupiny, sazby, koeficienty a vzorce pro uvedené způsoby odepisování jsou zpracovány v rámci Příloh P V a P VI.

Hmotný a nehmotný majetek lze evidovat pomocí **knihy hmotného a nehmotného majetku nebo na samostatných kartách**. Je jedno, jakou formu si podnikatel zvolí, důležité je však zajištění toho, aby údaje byly průkazné a úplné. (Hakalová a Pšenková, 2016, s. 35) Dušek a Sedláček (2017, s. 46) jako minimální náležitosti evidence dlouhodobého majetku uvádějí identifikaci majetku, ocenění, datum pořízení či uvedení do užívání, způsob odepisování, částky daňových odpisů, další skutečnosti (zástavní práva či věcná břemena), datum a způsob vyřazení.

Dále je ještě nutno zmínit hmotný majetek, jehož ocenění nepřesahuje 40 000 Kč a doba použitelnosti přesahuje 1 rok. Jedná se o drobný hmotný majetek, který lze evidovat jako zásobu. Tato evidence však musí zřetelně označena, že se jedná právě o tento druh majetku. (Dušek a Sedláček, 2017, s. 63) Hakalová a Pšenková (2016, s. 54) jako další způsob evidence tohoto majetku uvádějí inventární karty drobného majetku.

2.1.5 Zásoby v daňové evidenci

Specifikace zásob v daňové evidenci vychází z prováděcí vyhlášky k zákonu o účetnictví, která za zásoby považuje materiál do okamžiku spotřeby (základní materiál, suroviny, pomocné látky, provozní látky, náhradní díly, obaly, atd.); nedokončenou výrobu, polotovary vlastní výroby, výrobky, zvířata; zboží do okamžiku prodeje. Tyto zásoby se nejčastěji evidují pomocí **skladních karet**, které by měly obsahovat minimálně údaje o názvu majetku, datu pořízení, pořizovací ceně (či reprodukční pořizovací ceně nebo vlastních nákladech), počtu jednotek, způsobu a datu vyřazení. Výdaje vynaložené na pořízení zásob jsou evidovány v deníku příjmů a výdajů v momentě úhrady. Úkolem této evidence je prokázání stavu zásob v hmotných i peněžních jednotkách k datu, ke kterému je skutečný stav zjišťován. Míra podrobnosti evidence zásob by měla být podnikatelem důkladně zvážena v závislosti na charakteru jeho činnosti, jelikož příliš podrobná evidence sebou nese vyšší náklady a ztrátu času. (Dušek a Sedláček, 2017, s. 63 – 64)

2.1.6 DPH v daňové evidenci

Pokud je podnikatel plátcem DPH, je povinen vést pro tyto účely další evidenci. Plátcem DPH se podnikatel povinně stává, pokud překročí hranici obratu (1 milion Kč za 12 bezprostředně předcházejících měsíců). Je možná také dobrovolná registrace. Zdaňovacím obdobím je kalendářní měsíc, nicméně pokud má podnikatel obrat nižší než 10 milionů Kč za kalendářní rok, může se po uplynutí dvou let od registrace stát čtvrtletním plátcem. (Halabrinová, 2016, s. 91). Hakalová a Pšenková (2016, s. 82) však ještě připomínají důležitou podmínku, že plátce nesmí být nespolehlivým plátcem ani skupinou. Plátci odevzdávají daňové přiznání elektronicky vždy k 25. dni následujícího měsíce či následujícího měsíce po skončení čtvrtletí. Elektronicky ve stejné lhůtě se povinně odevzdává také kontrolní hlášení. Někteří podnikatelé odevzdávají také souhrnné hlášení. (Halabrinová, 2016, s. 91 – 92)

Evidence pro účely DPH pak může probíhat v knize pohledávek a dluhů nebo v jiné oddělené evidenci v potřebném členění na vstup a výstup a podle daňových sazeb (tj. 21 %, 15 %, 10 %). Účelem této evidence je to, aby mohly být pro účely daňového řízení prokázány skutečnosti o daňových dlužích za zdaňovací období, nárocích na odpočet a vrácení daně za zdaňovací období, zaplacených zálohách a o zúčtování daní za zdaňovací období ve vazbě na daňové přiznání. (Dušek a Sedláček, 2017, s. 42)

2.2 Účetnictví

Účetnictví lze považovat za „*metodicky ucelený systém informací o činnosti podniku*“, jehož předmětem je majetková struktura (tj. aktiva), zdroje krytí aktiv (tj. pasiva), náklady, výnosy a výsledek hospodaření. Cíl účetnictví je věrné a poctivé zachycení ekonomické reality podniku, které následně slouží pro finanční řízení a pro srovnávání účetních informací na národní i mezinárodní úrovni. (Šteker a Otrusínová, 2016, s. 15) Březinová (2017, s. 2) říká, že účetnictví lze považovat za informační systém o probíhajících výrobních, obchodních a jiných procesech, které jsou zachyceny pomocí časově a věcně uspořádaných účetních záznamů. Novotný (2018, s. 16) v souvislosti s účetnictvím jako informačním systémem uvádí, že právě poskytování spolehlivých informací o ekonomické a finanční situaci v účetní jednotce jednotlivým uživatelům je základní funkcí celého účetnictví.

2.2.1 Právní úprava

Základními prameny práva je zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví, dále vyhlášky k tomuto zákonu, České účetní standardy a v neposlední řadě také vnitřní směrnice účetní jednotky.

Účetnictví však musí respektovat ustanovení dalších zákonů, např. zákona o obchodních korporacích, zákoníku práce a daňových zákonů. (Šteker a Otrusinová, 2016, s. 35) Účetnictví je tedy v České republice upraveno více předpisy než daňová evidence. Pro potřeby této práce je důležité představit základní právní předpisy pro **podnikatelské subjekty**.

Zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví

Jedná se o jádro celé regulace účetnictví v České republice. Řídí se jím všechny účetní jednotky, tj. subjekty, které vedou účetnictví povinně nebo dobrovolně. (Dvořáková, 2017, s. 247) Tento zákon obsahuje například ustanovení o účetních zásadách, účetním období, měně vykazování, rozsahu vedení účetnictví, účetních dokladech, zápisech a knihách, účetní závěrce a jejím obsahu, způsobech oceňování, inventarizaci, archivaci či o sankcích atd. (Šteker a Otrusinová, 2016, s. 36) Z výše uvedených skutečností jsou v Tab. 2 blíže specifikovány způsoby oceňování.

Tab. 2 Způsoby oceňování vybraného majetku a závazků v účetnictví

Majetek / závazky	Ocenění při uskutečnění účetního případu	Ocenění k rozvahovému dni
Dlouhodobý majetek	Pořizovací cena Vlastní náklady Reprodukční pořizovací cena (dary, dědictví, přebytky)	Historická cena Reálná hodnota Ekvivalence
Zásoby	Pořizovací cena Vlastní náklady Reprodukční pořizovací cena (dary, dědictví, přebytky)	Historická cena Reálná hodnota
Krátkodobý finanční majetek	Jmenovitá hodnota (peněžní prostředky a ceniny) Pořizovací cena (cenné papíry)	Historická cena (peněžní prostředky a ceniny) Reálná hodnota (cenné papíry)
Pohledávky	Jmenovitá hodnota Pořizovací cena	Historická cena Reálná hodnota
Závazky	Jmenovitá hodnota	Historická cena Reálná hodnota

Zdroj: vlastní zpracování podle Šteker a Otrusinové (2016, s. 43, 76, 78, 92, 109, 163)

Na začátku roku 2016 začala platit novelizace zákona o účetnictví. Její hlavní důvodem byla harmonizace českého účetnictví a směrnice Evropské unie, zlepšení vypovídací schopnosti celé účetní závěrky a modernizace účetních výkazů. Mezi největší změny patří kategorizace účetních jednotek na mikro, malé, střední a velké účetní jednotky. Podle kategorie se pak odvíjejí povinnosti pro vykazování a zveřejňování účetních informací. (Skálová et al., 2018, s. 11 – 12) Kritéria pro zařazení do příslušné skupiny jsou zpracovány v Tab. 3.

Tab. 3 Kategorizace účetních jednotek

Kritérium	Mikro účetní jednotka	Malá účetní jednotka	Střední účetní jednotka	Velká účetní jednotka
Podmínka k rozvah. dni	Nepřekračuje alespoň 2 z kritérií:	Není mikro účetní jednotkou a nepřekračuje alespoň 2 z kritérií:	Není mikro ani malou účetní jednotkou a nepřekračuje alespoň 2 z kritérií:	Subjekt veřejného zájmu Vybraná účetní jednotka Dále pokud překračuje alespoň 2 z kritérií:
Aktiva celkem (netto)	9 000 000 Kč	100 000 000 Kč	500 000 000 Kč	500 000 000 Kč
Roční úhrn čistého obratu	18 000 000 Kč	200 000 000 Kč	1 000 000 000 Kč	1 000 000 000 Kč
Ø počet zaměstnanců	10	50	250	250

Zdroj: vlastní zpracování podle § 1b zákona č. 563/1991 Sb.

Vyhláška č. 500/2002 Sb.

Tato vyhláška je určena pro podnikatele a zaměřuje se na úpravu účetní závěrky a konsolidované účetní závěrky. Z jejího obsahu uvedme například obsahové vymezení, uspořádání a označování položek účetní závěrky, směrnou účtovou osnovu, metody účtování (např. tvorba rezerv, kurzové rozdíly, tvorba opravných položek, odepisování, oceňování majetku atd.), konsolidační pravidla atd. (Dvořáková, 2017, s. 249) Snaží se tedy podrobněji rozpracovat vybrané paragrafy zákona o účetnictví (Skálová et al., 2018, s. 13). Vyhlášku k zákonu o účetnictví vydává ministerstvo financí (Šteker a Otrusínová, 2016, s. 36).

České účetní standardy

Účelem Českých účetních standardů podle Šteker a Otrusínové (2016, s. 37) je ještě bližší specifikace účetních metod a postupů. Z toho tedy vyplývá jejich struktura, která se často skládá z definic obsahových náplní účtových skupin a dále z účetních případů, které jsou v jejich rámci zachycovány (Dvořáková, 2017, s. 250). České účetní standardy jsou závazné pro vybrané účetní jednotky, ostatním účetním jednotkám je dovoleno se odchýlit, pokud není narušena podmínka věrného a poctivého obrazu předmětu účetnictví, o důvodech pro odchýlení je však nutno informovat v příloze účetní závěrky. Použití Českých účetních standardů totiž zaručuje splnění podmínky věrného a poctivého obrazu a naplnění účetních metod. (Šteker a Otrusínová, 2016, s. 37) Standardy jsou podřazeny zákonu o účetnictví, nesmí být v rozporu ani s jiným právním předpisem (Skálová et al., 2018, s. 13).

Vnitřní účetní směrnice

K aplikaci všech zákonných předpisů na konkrétní podmínky v účetní jednotce slouží vnitřní účetní směrnice. Ty však musejí všechny zákony a předpisy respektovat, proto je nutná pravidelné aktualizace. Kvalitně vyhotovené směrnice jsou jedním z nástrojů pro vnitřní řízení účetní jednotky, kontrolním nástrojem účetnictví a také prostředkem pro nové zaměstnance k rychlé orientaci v účetním systému zaměstnavatele. Vnitřní účetní směrnici lze rozdělit na **nepřímo stanovené legislativou** (např. účtový rozvrh, podpisové vzory, odpisové plány, zásoby, inventarizace atd.) a na **ostatní** (např. pohledávky po lhůtě splatnosti, vnitřní mzdový předpis atd.). (Šteker a Otrusínová, 2016, s. 38 – 39) Novotný (2018, s. 64) zase shrnuje zaměření směrnic do oblastí dokladovosti (např. odpovědnosti, oběh účetních dokladů, ochrana dat), metodiky účetnictví (např. způsoby zajištění aktuálního principu) a do harmonogramu inventarizace a účetní závěrky.

2.2.2 Účetní doklady

Veškeré účtování může probíhat jen na základě **účetního dokladu**, což z něj činí nejdůležitější nástroj průkaznosti účetnictví (Šteker a Otrusínová, 2016, s. 28). Dvořáková (2017, s. 54) navíc připomíná, že účetní doklady slouží také pro kontrolu správnosti účetních zápisů či jako důkazní prostředek v daňovém řízení či u soudu. Jejich účel spočívá v tom, že mají prokázat a zdokumentovat uskutečnění hospodářské operace (Novotný, 2018, s. 57). Účetní doklad však musí splňovat následující obsahové požadavky podle § 11 zákona o účetnictví (Zákon č. 563/1991 Sb.):

- označení dokladu;
- obsah a účastníci účetního případu;
- částku nebo cenu za měrnou jednotku a celkové množství;
- datum vyhotovení;
- datum uskutečnění účetního případu (pokud není stejné jako datum vyhotovení);
- podpisy osob odpovědných za účetní případ a za zaúčtování.

V souvislosti s požadavky je však třeba připomenout, že aby mohl účetní doklad sloužit i pro jiné účely, musí respektovat obsahové požadavky, které na něj kladou jiné zákony (např. zákon o dani z přidané hodnoty, zákon o evidenci tržeb atd.).

2.2.3 Účetní knihy

Uskutečněný účetní případ se následně na základě účetního dokladu zapisuje do **účetních knih**, kterými jsou deník, hlavní kniha, knihy analytických účtů a knihy podrozvahových účtů (Šteker a Otrusinová, 2016, s. 30).

Deník

Deník obsahuje chronologicky (tj. časově) uspořádané zápisy všech účetních případů za určité časové období. Je důležitým kontrolním prvkem účetnictví, jelikož prokazuje, že všechny účetní případy byly řádně zaúčtovány. (Novotný, 2018, s. 53) Účetní jednotka nemusí používat jeden deník pro všechny operace, lze pracovat s více specifickými deníky (např. pokladní deník, bankovní deník atd.) (Šteker a Otrusinová, 2016, s. 30).

Hlavní kniha

Hlavní kniha slouží pro zaznamenání účetních případů z věcného hlediska pomocí jednotlivých syntetických účtů (Šteker a Otrusinová, 2016, s. 30). Novotný (2018, s. 53) však připomíná, že i zde figuruje časové hledisko, jelikož jsou účetní zápisy prováděny chronologicky. Účet je podle Dvořákové (2017, s. 58) „základním nástrojem sumarizace dopadu hospodářské transakce“ pomocí kterého lze během účetního období zachytit změny aktivních, pasivních, nákladových nebo výnosových položek.

Knihy analytických účtů

Tyto knihy rozvádějí syntetické účty obsažené v hlavní knize (Šteker a Otrusinová, 2016, s. 30), takže poskytují podrobnější informace pro účely řízení (Novotný, 2018, s. 54).

Knihy podrozvahových účtů

Podle Novotného (2018, s. 54) tyto knihy sdružují účetní případy, které se týkají skutečností, o kterých nemůže být účtováno v rámci rozvahových účtů, nicméně jsou pro účetní jednotku důležité (např. najatý majetek, odepsané pohledávky atd.).

2.2.4 Účetní výkazy

Účetní výkazy lze charakterizovat jako „soubor účetních informací“. Tvorba je závislá na cílech, které jsou na ně kladeny a které vyplývají z požadavků interních a externích uživatelů. Interní uživatelé potřebují informace pro finanční řízení a u externích uživatelů potřeby vyplývají z konkrétního vztahu k účetní jednotce. (Březinová, 2017, s. 57) Výkazy mají pro všechny uživatele stejnou předepsanou strukturu, jsou standardizované (Novotný,

2018, s. 180). Soubor účetních výkazů (tj. rozvaha, výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích, přehled o změnách vlastního kapitálu, příloha) tvoří účetní závěrku. Svou důležitou roli hraje kategorie účetní jednotky, která ovlivňuje, jaké výkazy jsou sestaveny a v jakém rozsahu (tuto problematiku řeší vyhláška č. 500/2002 Sb.). (Šteker a Otrusinová, 2016, s. 235 – 236) Účetní výkazy pro jednotlivé kategorie účetní jednotky jsou zpracovány v Tab. 4.

Tab. 4 Účetní výkazy podle kategorie účetní jednotky

Účetní výkaz	Rozsah	Účetní jednotka
Rozvaha	plný	Velká Střední Malá a mikro s povinností auditu
	zkrácený	Malá bez povinnosti auditu (rozšířená verze – položky označené písmeny, římskými číslicemi, C. II. 1 a C. II. 2.) Mikro bez povinnosti auditu (základní verze – položky označené písmeny)
Výkaz zisku a ztráty	plný	Velká Střední Malá a mikro s povinností auditu Všechny obchodní společnosti
	zkrácený	Malá a mikro bez povinnosti auditu a která není obchodní společnost (položky označené písmeny, římskými číslicemi, výpočtové položky)
Příloha	plný	Velká Střední Malá a mikro s povinností auditu
	zkrácený	Malá a mikro bez povinnosti auditu (pouze informace podle § 39 vyhlášky č. 500/2002 Sb.)
Přehled o peněžních tocích	-	Velká Střední Obchodní společnosti kromě bankovních, finančních a pojišťovacích institucí
Přehled o změnách vlastního kapitálu	-	Velká Střední Všechny obchodní společnosti

Zdroj: vlastní zpracování podle Šteker a Otrusinové (2016, s. 237)

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že všechny účetní jednotky bez ohledu na kategorii, sestavují alespoň rozvahu, výkaz zisku a ztráty a přílohu, proto si tyto výkazy blíže charakterizujeme.

Rozvaha

Je základním výkazem, ze kterého vycházejí všechny ostatní výkazy. Poskytuje přehled o stavu majetku k určitému časovému okamžiku, a to ze dvou pohledů. Prvním je druh, forma či složení – **aktiva**, druhým poté jejich zdroj krytí – **pasiva**. Aktiva jsou řazeny podle likvidnosti (jak rychle je lze přeměnit na peníze). Nejhůře likvidním je **dlouhodobý majetek** ve struktuře nehmotný, hmotný a finanční, následuje **oběžný majetek** v pořadí zásoby, dlouhodobé a krátkodobé pohledávky, krátkodobý finanční majetek. Pasiva jsou rozdělena na **vlastní zdroje** a **cizí zdroje**. (Březinová, 2017, s. 59) Podrobnější členění vlastních zdrojů je základní kapitál, ážio a kapitálové fondy, fondy ze zisku, výsledek hospodaření. Cizí zdroje představují rezervy a dlouhodobé a krátkodobé závazky. Aktivní i pasivní strana rozvahy obsahuje účty pro časové rozlišení. (Novotný, 2018, s. 26) Rozvaha poskytuje informace o stavu položek aktiv i pasiv za minulé období, přičemž aktiva z minulého období uvádí pouze v netto hodnotě, tj. v ocenění dle zákona o účetnictví (brutto) sníženým o opravné položky a oprávký (korekce). Sloupce aktiv ve struktuře brutto, korekce a netto obsahuje pouze běžné období. (Šteker a Otrusinová, 2016, s. 240)

V souvislosti s rozvahou je ještě nutno zmínit **bilanční princip**, jehož základem je vztah **aktiva = pasiva**. Ten vyplývá právě z **dvojího** pohledu na **jeden** majetek, což je pro účetnictví charakteristický rys. (Novotný, 2018, s. 26)

Výkaz zisku a ztráty

Výkazu je odvozeným z rozvahy, jelikož blíže rozvádí rozvahovou položku s názvem *výsledek hospodaření za běžné účetní období* a informuje o tom, jak byl tento výsledek hospodaření vytvořen v rámci provozní a finanční činnosti za určité období. Sledovanými položkami jsou náklady a výnosy **bez ohledu na jejich uhrazení** (tzn. zda již vznikl výdaj nebo příjem peněz) a to opět za běžné a i minulé období. (Šteker a Otrusinová, 2016, s. 240) Výkaz zisku a ztráty lze sestavit v druhovém nebo účelovém členění, v závislosti na tom jsou pak **provozní** náklady a výnosy v druhovém nebo účelovém členění (finanční členění je totožné) (Novotný, 2018, s. 36). V České republice je více využíváno druhové členění, které vychází ze základního členění nákladů v rámci finančního účetnictví, ale ze zveřejněných informací není možno zjistit, za jakým účelem byly tyto náklady vynaloženy. Účelové členění na druhou stranu představuje kalkulační členění nákladů. (Březinová, 2017, s. 111 a 122)

Příloha

Příloha má předepsaný obsah a také strukturu, nicméně formální úprava záleží jen na účetní jednotce. Jejím úkolem je „*vysvětlit a doplnit informace obsažené v rozvaze a výkazu zisku a ztráty*“. I zde svou má svou roli kategorie účetní jednotky, podle které je vyhláškou č. 500/2000 Sb. určený rozsah požadovaných informací. (Novotný, 2018, s. 181) Mezi obecné údaje (uvádí je všechny kategorie účetních jednotek) patří například identifikace účetní jednotky (název, sídlo, IČO, právní forma atd.), předmět podnikání, rozvahový den, vymezení způsobu oceňování majetku a závazků, odepisování, práce s cizími měnami, stanovení reálné hodnoty, průměrný přepočtený počet zaměstnanců, pohledávky a dluhy po splatnosti více než 5 let atd. (Skálová et al. 2018, s. 142 – 143)

2.3 Přejít z daňové evidence na účetnictví

Proces přechodu z daňové evidence na účetnictví je v České republice upraven těmito právními předpisy (Hakalová a Pšenková, 2016, s. 99):

- zákon o účetnictví (§ 1 a § 4 odst. 7);
- vyhláška č. 500/2002 Sb. k zákonu o účetnictví (§ 61b);
- zákon o daních z příjmů (§ 5 odst. 8, § 23 odst. 14 a příloha č. 3).

Zákon o účetnictví ve zmíněném § 1 vymezuje účetní jednotky, na které se vztahuje a mezi něž patří také vybrané skupiny **podnikajících** fyzických osob. **Fyzické osoby** jsou účetními jednotkami v případech, kdy jsou zapsány v obchodním rejstříku nebo za bezprostředně předcházející kalendářní rok dosáhly obrátu 25 milionů Kč nebo se tak dobrovolně rozhodly nebo jsou podnikateli a zároveň společníky ve společnosti, kde alespoň jeden z ostatních společníků je účetní jednotkou nebo jim tuto povinnost ukládá jiný právní předpis. Podle dalšího § 4, odst. 7 však mohou tyto osoby vedení účetnictví ukončit až po 5 účetních obdobích, ve kterém účetnictví vedly. (Zákon č. 563/1991 Sb.)

Vyhláška č. 500/2002 Sb. poté řeší metodu přechodu z daňové evidence na účetnictví. Z daňové evidence je nutno zjistit stavy majetku, dluhů a dalších složek (např. rezerv, finančního leasingu, oceňovacích rozdílů). Následně dojde k ocenění, které se bude řídit § 24 a § 25 zákona o účetnictví. V případě odepisovaného dlouhodobého majetku se sestaví odpisové plány podle požadavků § 28 odst. 6. Oprávky budou tvořeny součtem odpisů, které by byly v souladu s odpisovým plánem účtovány za dobu používání majetku do okamžiku přechodu. K prvnímu dni účetního období se převedou stavy majetku, dluhů, rezerv, oceňovacích rozdílů na příslušné rozvahové účty jako počáteční zůstatky. V případě finančního leasingu se

neuplatněná část výdajů promítne jako počáteční zůstatek na účtu nákladů příštích období (účtová skupina 38). Vyrovnaní rozdílu mezi součtem počátečních zůstatků na otevřených účtech aktiv a pasiv se provede pomocí účtu v účetní skupině 49. (Vyhláška č. 500/2002 Sb., § 61b) Hakalová a Pšenková (2016, s. 100) uvádějí, že u odpisovaného majetku budou na účtech oprávek k dlouhodobému majetku (skupiny 07, 08, 09) zachyceny součty dosud uplatněných daňových odpisů.

V rámci zákona o daních z příjmů se na přechod vztahuje příloha č. 3., která se zabývá úpravou základu daně v roce, kdy bylo vedení účetnictví **zahájeno**. Podle této přílohy se základ daně **zvyšuje** o hodnotu zásob, cenin, poskytnutých záloh (neplatí pro zálohy na pořízení dlouhodobého majetku) a pohledávek, které by byly zdanitelným příjmem při úhradě. Nezvyšuje se však o takové pohledávky, které byly v době vedení daňové evidence za dlužníkem podle § 24 odst. 2 písm. y. Základ daně se naopak **snižuje** o hodnotu přijatých záloh a dále o dluhy, které by byly výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmů při úhradě. Hodnota zásob a pohledávek přitom může být podle § 23 odst. 14 do základu daně zahrnuta jednorázově nebo po 9 následujících zdaňovacích obdobích. Pro plátce DPH platí, že hodnota dluhu je hodnota bez DPH, byl-li uplatněn odpočet DPH. Hodnota pohledávky je hodnota bez DPH, pokud došlo ke splnění daňové povinnosti na výstupu. (Zákon č. 455/1991 Sb.) Zákon pak nijak nespécifikuje, zda se musí jednat o rovnoměrné zahrnování, tudíž záleží jen na rozhodnutí podnikatele. Pokud by však ukončil či přerušil činnost nebo ukončil vedení účetnictví, tak je povinen zahrnout do základu daně hodnotu zásob a pohledávek, která doposud zahrnuta nebyla. Možnost postupného zvýšení základu daně má zamezit nepříznivým ekonomickým vlivům spojených s odvodem značných finančních prostředků, což by mohlo nastat právě v případě jednorázového zvýšení. (Hakalová a Pšenková, 2016, s. 102)

Na základě výše uvedených pravidel lze podle Hakalové a Pšenkové (2016, s. 100) zachytit proces přechodu z daňové evidence na účetnictví v těchto krocích (příčemž před samotným přechodem je nutno provést inventarizaci majetku a dluhů):

– **k prvnímu dni přechodu:**

- zjištění stavu majetku a dluhů z daňové evidence;
- sestavení účtového rozvrhu v souladu s platnou směrnou účtovou osnovou;
- vytvoření vnitřních účetních směrnic;
- sestavení zahajovací rozvahy;
- otevření účetních knih;

- rozepsání počátečních stavů aktiv a pasiv na příslušné účty (pomocí účtu 701);
- **na konci prvního roku:**
  - úprava základu daně.

2.4 Shrnutí kapitoly

Kapitola se orientovala na základní vymezení daňové evidence a účetnictví. Představila právní předpisy a stručně charakterizovala některé požadavky z nich vyplývající. Daňová evidence se zaměřuje na sledování příjmů, výdajů, majetku a dluhů podnikatele a řídí se zákonem o daních z příjmů. Veškerá evidence probíhá na základě dokladů v denících, knihách nebo kartách příslušného majetku/dluhu tak, aby bylo možno na konci období vyčíslit výši daně z příjmů fyzických osob. Účetnictví nabízí poněkud jiný pohled – položky lze posuzovat z pohledu majetku (aktiv) a zdrojů jeho krytí (pasiv). Primárně nepracuje s příjmy a výdaji, ale s náklady a výnosy, které jsou základem pro vyčíslení výsledku hospodaření. Na znalost právního rámce je náročnější, jelikož vyžaduje orientaci v zákoně o účetnictví, vyhlášce pro podnikatele a v Českých účetních standardech. Operace zachycuje pomocí účetních dokladů, které respektují zákon o účetnictví, do účetních knih. Na rozdíl od daňové evidence, u které je primárním cílem stanovení výše daně z příjmů, má účetnictví za úkol poskytnout informace o ekonomických činnostech uživatelům z řad managementu, vlastníků, státu či bank, a umožnit vzájemnou porovnatelnost účetních výkazů, které jsou hlavním informačním výstupem.

Problematika daňové evidence i účetnictví je v odborné literatuře a na internetu zpracována rozsáhle včetně komentářů odborníků k různým problematikám. Je však potřeba připomenout a zdůraznit, že je nutno dohlížet na to, aby tyto zdroje byly aktuální a respektovaly platné znění výše uvedených právních předpisů, které by vždy měly být **primárním** informačním zdrojem.

3 KALKULACE A STANOVENÍ CEN V UBYTOVACÍCH SLUŽBÁCH

Praktická část této práce se zabývá OSVČ, jejíž předmětem podnikání je poskytování ubytovacích služeb, proto je nutné tuto oblast blíže specifikovat a představit metody kalkulací, které lze v tomto odvětví využít.

Jirásková (2014, s. 86) definuje ubytovací služby jako „*poskytování přechodného ubytování a to zejména ve spojení s účastní na cestovním ruchu, ale i při výkonu povolání (služební cesty). Umožňuje účastníkům přenocování nebo přechodné ubytování mimo místo trvalého bydliště a uspokojují jejich potřeby související s přenocováním nebo přechodným ubytováním.*“

Klasifikaci ubytovacích zařízení lze nalézt například v klasifikaci ekonomických činností (CZ – NACE), kde spadá do sekce I Ubytování stravování a pohostinství (Český statistický úřad, [cca 2008]). Podrobné členění této sekce naleznete v Příloze P IV.

3.1 Faktory ovlivňující cenu ubytovacích služeb

Správné stanovení ceny je pro úspěch či neúspěch služby (stejně jako u výrobku) jedním z klíčových faktorů. Cena by v sobě měla zahrnout nejen částku na úhradu nákladů, ale také zisk. V České republice nejsou ceny ubytovacích služeb regulovány státem, proto závisí jen na provozovateli, jak si ceny nastaví a jak často je bude měnit. Na cenu ubytování můžou mít v daný čas a na daném místě vliv různé faktory, klasickým je například lokalita (cena hotelu v Praze nebude stejná jako cena hotelu v menším okresním městě) nebo sezóna (rozdílné ceny podle atraktivnosti období – např. během letních prázdnin). Pokud se podíváme do literatury, autoři přidávají další.

Je důležité poznamenat, že cena je jediný prvek marketingového mixu (tj. 4P – produkt, cena, propagace, distribuce), který přináší do organizace výnos, vše ostatní generuje jen náklady. Je velmi flexibilní, lze ji rychle měnit. Pro mnoho organizací je však tvorba cen a cenová konkurence problematickou oblastí. (Vašítková, 2014, s. 94) Služba je nehmotná, proto je složité ji kvantifikovat, což komplikuje cenovou politiku, která v případě služeb je závislá hlavně na nákladech a dále na cenách konkurence, poskytnutím slev a další podpoře prodeje (Jirásková, 2014, s. 35). Vašítková (2014, s. 22) však říká, že právě kvůli nehmotnému charakteru služeb je cena **významným ukazatelem kvality**.

Beránek et al. (2013, s. 168 – 169) mezi faktory ovlivňující cenu uvádí ceny a služby v obdobných zařízeních; důležitost ceny pro zákazníka; spotřebitelskou poptávku; sezónní změny; znalosti a zkušenosti vedoucích pracovníků; psychologická očekávání; kvalitu služeb; strukturu obratu; umístění; nabídku a cenovou strategii konkurence; vnímání vztahu hodnota/cena zákazníkem; výši nákladů; obchodní politiku vedení. Jirásková (2014, s. 90 – 91) mezi ně řadí umístění – prostředí, atraktivita; vybavení pokojů; úroveň dalších nabízených služeb; čas – roční období, dny v týdnu; slevy; věrnostní systém pro pravidelné zákazníky; slevy last minute a first minute; úroveň ekonomiky země; úroveň poptávky a daňovou politiku.

V závislosti na výše uvedených faktorech je vhodné provést **cenovou diferenciaci**, tedy cenu odstupňovat, což může pomoci k maximálnímu využití ubytovacích kapacit a k dosahování maximálních možných zisků. Kritérii pro diferenciaci může být čas (roční období, den v týdnu), cílová skupina (zvýhodnění pro děti, seniory, stálé hosty), počet osob (skupinové slevy), čas rezervace (first minute nebo last minute), délka pobytu či počet přenocování (slevy za další pobyt) atd. (Beránek et al., 2013, s. 169 – 170)

3.2 Možnosti kalkulace v ubytovacích službách

Cenu ubytování lze v praxi určit například podle konkurence, místa či v závislosti na době. Existují však specifické kalkulační metody upravené pro potřeby této oblasti, které jsou předmětem této kapitoly.

Linderová a Scholz (2014, s. 59) uvádějí, že tvorba ceny vychází ze skutečných nákladů vzniklých v souvislosti s ubytovací službou přepočtených na jeden den a jeden pokoj (na jednodenní pobyt). Jedním z pomocných výpočtů je **lůžkoden**, což je statistický ukazatel, díky kterému lze vypočítat využití kapacity ubytovacího zařízení na bázi pokojů (Gúčík, Šebová a Bajaník, 2015, s. 95).

3.2.1 Kalkulace pomocí hodnotového faktoru

Gúčík, Šebová a Bajaník (2015, s. 95) tuto metodu charakterizují jako metodu, která vychází z kalkulace ceny pomocí vlastních nákladů a zohledňuje i hodnotový faktor. Výhodou této metody je jednoduchost a rychlost, údaje lze získat z účetnictví a statistik, naopak nevýhodou může být problematické nastavení hodnotového faktoru (Němčanský, 2001, s. 191).

Hodnotový faktor je stanovený hoteliérem individuálně pro každý druh pokoje a je ovlivněn velikostí, vybaveností, polohou pokojů a pohybuje se v rozmezí od 1 do 3 (Němčanský,

2001, s. 188). Gúčik, Šebová a Bajaník (2015, s. 96) ještě jako další vliv uvádějí poptávku hostů a zmiňují také stejný interval, tj. od 1 do 3.

Výchozí ukazatele pro tuto metodu jsou podle Němčanského (2001, s. 188):

- počet pokojů (tj. ubytovací kapacita) a struktura (jednolůžkové, dvojlůžkové, další);
- předpokládané procentuální využití kapacity (pro každý druh pokoje zvlášť);
- požadované procento zisku;
- sazba daně z přidané hodnoty;
- vlastní náklady ubytování;
- hodnotový faktor pro druhy pokojů.

Postup

Autoři Němčanský (2001) a Gúčik, Šebová, Bajaník (2015) se při použití postupu mírně rozcházejí v označení položek ve vzorcích a některých postupech, nicméně princip této metody zůstává totožný.

1. krok zahrnuje výpočet předpokládaného počtu obsazených jednolůžkových (PJP) a dvojlůžkových (PDP) pokojů za rok. Výpočet se provede dosazením do vzorců (1) a (2). (Němčanský, 2001, s. 189)

$$PJP = \frac{\text{Počet dní} * \text{počet jednolůžkových pokojů}}{100} * \text{využití kapacity v \%} \quad (1)$$

$$PDP = \frac{\text{Počet dní} * \text{počet dvojlůžkových pokojů}}{100} * \text{využití kapacity v \%} \quad (2)$$

2. krok spočívá ve výpočtu vlastních nákladů na jeden jednolůžkový i dvojlůžkový pokoj pomocí vztahu (3) (Němčanský, 2001, s. 190).

$$\text{Vlastní náklady na obsazený pokoj} = \frac{\text{Vlastní náklady ubytovací části}}{\text{Obsazenost jednotlivých druhů pokojů}} \quad (3)$$

3. krok spočívá v samotné kalkulaci pokoje a to pro každý druh zvlášť. K vlastním nákladům vypočítaných ze vztahu (3) je ještě nutno připočítat požadovanou marži a DPH. (Němčanský, 2001, s. 190).

3.2.2 Kalkulace pomocí fixních a variabilních nákladů

Gúčik, Šebová a Bajaník (2015, s. 97 a 99) charakterizují princip výpočtu pomocí této metody jako určení podílu fixních a variabilních nákladů na vlastních nákladech ubytovacího zařízení, díky čemuž lze přesněji vyjádřit vztahy mezi cenami různých druhů pokojů a dále

zohlednit tvorbu zisku a potřeby přizpůsobení ceny konkurenci. Němčanský (2001, s. 194) ovšem tuto kalkulaci ve srovnání s kalkulací pomocí hodnotového faktoru označuje za složitější, protože vyžaduje přesné určení variabilních a fixních nákladů v ubytovací části, což může být v praxi mnohdy velmi komplikované.

Připomeňme, že **fixní náklady** budou obecně v organizaci vznikat, i když nebude poskytovat žádné služby. Typickým příkladem jsou správní režie, které zahrnují nájemné, odpisy, pojištění, mzdy administrativních pracovníků, cestovné, úroky, údržbu a opravy atd. (Vašítková, 2014, s. 100) Popesko a Papadaki (2016, s. 39) je charakterizují jako náklady, které jsou při různých úrovních aktivit organizace v průběhu určitého časového období neměnné a připomínají, že toto platí pro celkové fixní náklady, jednotkové fixní náklady (tj. fixní náklady/jednotka produkce) se snižují s růstem objemu výkonu podniku.

Variabilní náklady jsou spojené s přírůstkem prodeje. V ubytovacím zařízení se bude jednat o prodej dalšího pokoje. (Vašítková, 2014, s. 100) Popesko a Papadaki (2016, s. 38) je obecně definují jako náklady, jejichž výše se změní při změně objemu výkonů. Linderová a Scholz (2014, s. 59) v rámci ubytovacího zařízení uvádějí jako variabilní náklady např. spotřebu vody, klimatizaci, náklady na praní ložního prádla, spotřebu čisticích prostředků atd.

Němčanský (2001, s. 191) uvádí pro kalkulaci touto metodou následující výchozí hodnoty:

- počet pokojů (tj. ubytovací kapacita) a struktura (jednolůžkové, dvojlůžkové, další);
- předpokládané procentuální využití kapacity (pro každý druh pokoje zvlášť);
- požadovaný objem zisku (rentabilita);
- fixní náklady ubytovací části;
- variabilní náklady ubytovací části;
- sazba daně z přidané hodnoty.

Postup

Pro demonstraci postupu byla primárně zvolena metodika podle Gúčika, Šebové a Bajaníka. Pro úplnost je potřeba dodat, že autoři používají ve svých vzorcích zkratky odvozené ze slovenského jazyka, které se v některých případech neshodují s českým překladem. Pro zachování přesnosti jsou tyto zkratky ve vzorcích ponechány v původním znění a komentovány v českém jazyce.

Jako první je potřeba určit plánovaný počet jednolůžkových a dvojlůžkových pokojů během roku pomocí vzorce (4) (Gúčík, Šebová a Bajaník, 2015, s. 96 a 98).

$$P_{oi} = \frac{P_{dp} * i}{100} * vk \quad (4)$$

P_{oi} ... počet obsazených pokojů (P_{oji} – jednolůžkové, P_{odi} – dvojlůžkové)

P_{dp} ... počet dnů provozu

i ... počet pokojů (počítat zvlášť jednolůžkové a dvojlůžkové)

vk ... využití kapacity v % (počítat zvlášť jednolůžkové a dvojlůžkové pokoje)

Následuje **výpočet plánovaných nákladů ubytovacího zařízení**. V tomto případě záleží na typu ubytovacího zařízení. Pokud se jedná o hotel, tak se musí plánované náklady rozdělit podle jednotlivých činností (ubytovací, gastronomická atd.) v určitém poměru. Je-li zařízení například penzion s polopenzí, do úvahy se berou všechny vlastní náklady. Vlastní náklady ubytovací části se vypočítají pomocí vzorce (5). (Gúčík, Šebová a Bajaník, 2015, s. 98)

$$VN = Vn + Fn \quad (5)$$

VN ... vlastní náklady

Vn ... variabilní náklady

Fn ... fixní náklady

Dále je nutné vypočítat **podíl variabilních a fixních nákladů** a to absolutně i procentuálně. Variabilní náklady lze vypočítat pomocí vzorce (6). (Gúčík, Šebová a Bajaník, 2015, s. 98)

$$Vn = (P_{oji} * Vn_{ji}) + (P_{odi} * Vn_{di}) \quad (6)$$

Vn ... variabilní náklady (Vn_{ji} – jednolůžkový pokoj, Vn_{di} – dvojlůžkový pokoj)

P_o ... počet prodaných lůžkodnů (P_{oji} – jednolůžkové pokoje, P_{odi} – dvojlůžkové pokoje)

Dalším krokem je **určení kalkulovaného zisku**, který má ubytovací činnost generovat, pomocí vzorce (7). Základem pro výpočet je požadovaná míra nákladové rentability. Požadované **tržby za ubytování** se vypočítají pomocí vzorce (8). (Gúčík, Šebová a Bajaník, 2015, s. 98)

$$Z = VN * r' \quad (7)$$

Z ... zisk

r' ... míra rentability v %

$$X_{un} = VN + Z \quad (8)$$

X_{un} ... tržby za ubytování

Také u této metody přichází na řadu **hodnotový faktor**. V tomto případě se však vypočítá pouze z poměru ploch většího a menšího pokoje. Jednolůžkový pokoj bude mít hodnotový faktor 1,0. Pomocí hodnotového faktoru lze rozpočítat fixní náklady mezi jednotlivé druhy pokojů a to dosazením do vztahu (9). (Gúčík, Šebová a Bajaník, 2015, s. 99)

$$Fn_i = \left(\frac{\sum FN}{\sum Hf} * Hf_i \right) : O_i \quad (9)$$

Fn_i ... fixní náklady na pokoj (zvlášť jednolůžkový a dvojlůžkový)

Hf_i ... hodnotový faktor pokoje

O_i ... obsazenost pokojů za rok (zvlášť jednolůžkový a dvojlůžkový)

Posledním krokem je již samotná kalkulace prodejní ceny pokoje pomocí vztahu (10). Provádí se zvlášť pro jednolůžkový a dvojlůžkový pokoj. (Gúčík, Šebová a Bajaník, 2015, s. 99)

$$C = (FN + VN) + Z + DPH \quad (10)$$

C ... cena pokoje

DPH ... daň z přidané hodnoty

3.3 Shrnutí kapitoly

Kapitola se zaměřila na kalkulaci ceny v ubytovacích službách, která je determinována typickými faktory, jako je např. sezóna či lokalita. Představila dvě metody kalkulace ceny ubytovacích služeb. Kalkulace pomocí hodnotového faktoru je rychlá a jednoduchá, nevýhodou však může být chybné stanovení klíčového hodnotového faktoru. Kalkulace pomocí fixních a variabilních nákladů je přesnější, ale problém může nastat v určení fixních a variabilních nákladů ubytovací části.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 PŘEDSTAVENÍ VYBRANÉ OSVČ

V první části praktické části této práce je potřeba představit vybranou OSVČ, pro kterou je projekt vypracován. Je nutné se zaměřit na její činnost a některá základní ekonomická data.

Vybraná OSVČ podniká v poskytování ubytovacích služeb v oblasti Slovácka. Má vysokoškolské ekonomické vzdělání. K samostatnému podnikání se OSVČ dostala jako zaměstnanec významného podniku, ve kterém pracovala jako správce ubytovacího zařízení. Uvedené prostory si později pronajala a začala podnikat na základě vlastního živnostenského oprávnění. Postupným příznivým vývojem a při čerpání úvěru bylo možno prostory odkoupit do osobního vlastnictví. V současné době největší kategorii klientů tvoří převážně dlouhodobě ubytovaní zaměstnanci z okolních firem.

Tato OSVČ je zapsána pouze v živnostenském rejstříku, vede daňovou evidenci. Od roku 2004 je čtvrtletním plátcem DPH – ubytovací služby spadají do snížené sazby DPH (aktuální výše je 15 %). Dále od 1. 12. 2016 spadá to tzv. *první vlny povinných subjektů k EET*.

Má jednu zaměstnankyni na zkrácený úvazek, která má za úkol úklid pokojů a společných prostor. Svou činnost financuje z vlastních zdrojů, aktuálně nemá žádný úvěr nebo leasing. Filozofii podnikání této OSVČ lze charakterizovat menším podnikáním rodinného typu založeném na zkvalitňování nabízených služeb a přiměřené ceně. Nevyužívá žádné formy propagace či reklamy, jelikož zastává názor, že kvalitní služba je ta největší a nejlepší reklama. Tento názor se OSVČ potvrzuje také přímo v praxi, kdy se klienti pravidelně vrací a využívají služby dlouhodobě. Klienti si služby chválí a doporučují je případným dalším zájemcům.

OSVČ hodnotí práci jako náročnou, jelikož vyžaduje hodně času a práci s lidmi. Na druhou stranu je však nezávislá a může se svobodně rozhodovat o budoucím vývoji své činnosti. Neustále se snaží o zdokonalování poskytovaných služeb a zhodnocování stávajícího majetku.

4.1 Příjmy vybrané OSVČ

Ve všech letech sledovaného období byly příjmy tvořeny příjmy z poskytování ubytovacích služeb. V roce 2016 a 2017 měla vybraná OSVČ ještě další zdanitelné příjmy, které souvisely s věcným břemenem na pozemku. Tyto příjmy však byly zanedbatelné. Ze sledovaného období byly nejvyšší příjmy v roce 2014, nejnižší poté o rok později. V roce 2017 byly o 6

% nižší než v období předešlém, nicméně vybraná OSVČ je s výsledkem tohoto roku spokojená. Podrobnější rozbor příjmů je obsažen v Tab. 5. a Tab. 6.

Tab. 5 Zdanitelné příjmy vybrané OSVČ za období 2014 - 2017

	2014	2015	2016	2017
Příjmy	943 856	776 270	921 725	863 736
Prodej výrobků a služeb	943 856	776 270	909 608	857 894
Ostatní zdanitelné příjmy	-	-	12 117	5 842

Zdroj: vlastní zpracování podle interních zdrojů

Tab. 6 Přírůstky a úbytky zdanitelných příjmů vybrané OSVČ za období 2014 - 2017

	2014/ 2015	2015/2016	2016/2017
Absolutní přírůstky / úbytky	- 167 586	145 455	- 57 989
Relativní přírůstky / úbytky	- 18%	19%	- 6%

Zdroj: vlastní zpracování podle interních zdrojů

4.2 Výdaje vybrané OSVČ

Co se týká výdajů, ve všech letech sledovaného období jsou nejvíce tvořeny provozními režiiemi, do kterých spadají služby, energie, daně a poplatky, nákupy a ostatní položky. Z interních materiálů lze vyčíst, že každoročně mezi nejvyšší položky z provozních režii patří elektrická energie a opravy. Nejvyšší celkové výdaje byly v roce 2016, kdy probíhala inovace vybavení a opravy rozsáhlejšího charakteru. Mzdy rostly po celou dobu sledovaného období. V roce 2017 došlo ke zvýšení odpisů, jelikož se začalo odepisovat ze zvýšené vstupní ceny majetku (proběhlo technické zhodnocení). Více informací je uvedeno v Tab. 7 a Tab. 8.

Tab. 7 Daňové výdaje vybrané OSVČ za období 2014 - 2017

	2014	2015	2016	2017
Výdaje	694 955	604 376	776 669	650 599
Nákup materiálu	13 089	13 277	15 125	20 072
Mzdy	72 672	83 837	84 263	111 434
Provozní režie	502 069	403 069	576 020	412 595
Odpisy	107 124	104 192	101 261	106 498

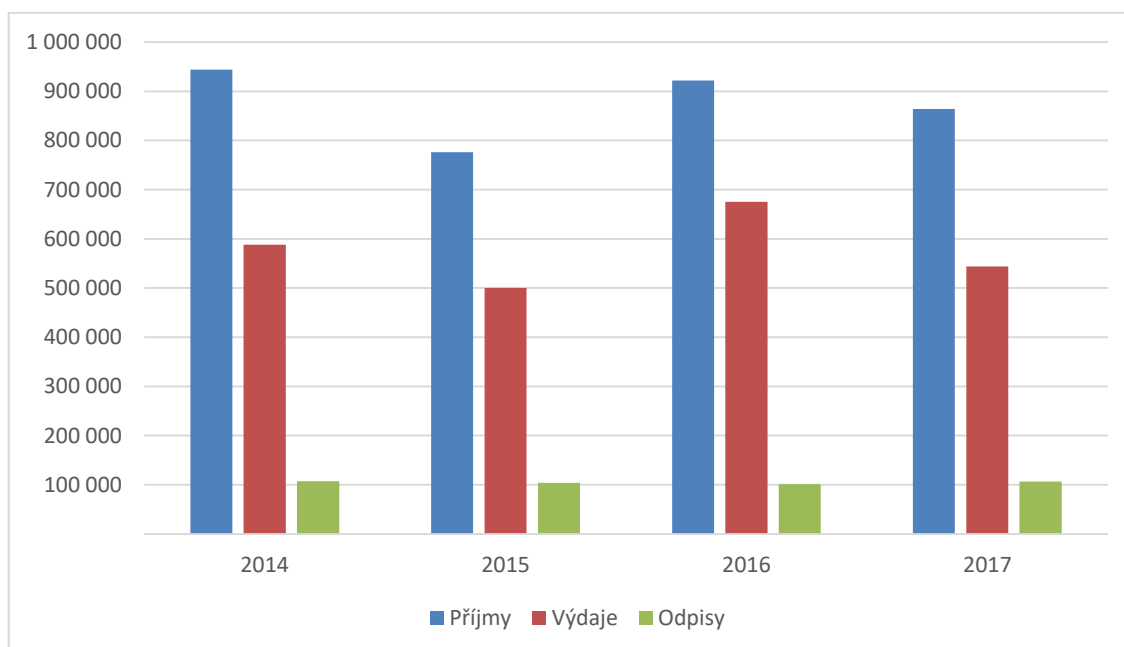
Zdroj: vlastní zpracování podle interních zdrojů

Tab. 8 Analýza daňových výdajů vybrané OSVČ za období 2014 - 2017

	Složení výdajů				Absolutní a relativní změny		
	2014	2015	2016	2017	2014 / 2015	2015 / 2016	2016 / 2017
Výdaje	100%	100%	100%	100%	- 90 579	172 293	- 126 070
					-13%	29%	-16%
Nákup materiálu	2%	2%	2%	3%	188	1 848	4 947
					1%	14%	33%
Mzdy	10%	14%	11%	17%	11 165	426	27 171
					15%	1%	32%
Provozní režie	72%	67%	74%	63%	- 99 000	172 951	- 163 426
					-20%	43%	-28%
Odpisy	15%	17%	13%	16%	-3%	-3%	5%
					- 2 932	- 2 932	5 237

Zdroj: vlastní zpracování podle interních zdrojů

I přes výkyvy v příjmech i výdajích byly příjmy ve sledovaném období vždy vyšší než výdaje, což je graficky znázorněno na grafu 1.

Graf 1 Porovnání příjmů, výdajů a odpisů vybrané OSVČ za období 2014 – 2017 (vlastní zpracování podle interních zdrojů)

4.3 Vybraný majetek a dluhy

Pro lepší charakteristiku vybrané OSVČ je nutno ještě uvést pár položek majetku a dluhů. K bližší analýze byl zvolen vzhledem ke své významnosti dlouhodobý majetek, peněžní prostředky a pohledávky a závazky z obchodních vztahů. Jedná se pouze o základní analýzu, položky (včetně zde neuvedených) budou dále rozebrány v následující kapitole, jejíž předmětem je i inventarizace.

Ve sledovaném období vybraná OSVČ žádný nový majetek nenakupovala, pouze odepisovala stávající. Výjimkou je technické zhodnocení ubytovny, které proběhlo v roce 2017. Budova se začala odepisovat ze zvýšené vstupní ceny.

Konečné zůstatky na bankovním účtu a v pokladně jsou stabilní. Pro řízení hotovosti v pokladně nemá OSVČ stanovená žádná pravidla či limity, jelikož naprostá většina plateb probíhá prostřednictvím bankovního účtu. Hotovostní příjmy eviduje v souladu s požadavky EET.

V roce 2014 měla vybraná OSVČ na konci období nejvyšší nesplacené pohledávky, nicméně další 2 roky se tento stav snižoval. V roce 2017 přišlo opět mírné navýšení. Vybraná OSVČ velmi dbá na to, aby klienti platili včas. Většinu problematických pohledávek se jí podařilo vymocit a s takovými obchodními partnery dále nespolečně pracovat, nicméně ne vždy byla úspěšná (viz další kapitola). Na druhou stranu se snaží své závazky k obchodním partnerům platit co nejdříve, proto se konečné zůstatky na konci období poslední 3 sledované roky snižují. Tyto závazky jsou většinou za energie a odpady, které vždy bez problému doplatí v dalším období. Veškeré informace jsou zpracovány v Tab. 9 a Tab. 10.

Tab. 9 Stav vybraného majetku a dluhů u vybrané OSVČ za období 2014 - 2017

	2014	2015	2016	2017
Dlouhodobý hmotný majetek (zůstatková cena)	2 044 809	1 940 616	1 839 356	1 856 630
Peníze v pokladně	34 825	18 148	21 112	16 910
Peníze na bankovním účtu	447 994	432 782	435 669	423 957
Pohledávky z obchodních vztahů	69 206	21 132	18 637	26 171
Závazky z obchodních vztahů	12 059	13 104	9 502	5 796

Zdroj: vlastní zpracování podle interních zdrojů

Tab. 10 Absolutní i relativní změny vybraného majetku a dluhů u vybrané OSVČ za období 2014 - 2017

	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Dlouhodobý hmotný majetek (zůstatková cena)	- 104 192	- 101 261	17 274
	-5%	-5%	1%
Peníze v pokladně	- 16 677	2 964	- 4 202
	-48%	16%	-20%
Peníze na bankovním účtu	- 15 212	2 887	- 11 712
	-3%	1%	-3%
Pohledávky z obchodních vztahů	- 48 074	- 2 495	7 534
	-69%	-12%	40%
Závazky z obchodních vztahů	1 046	- 3 602	- 3 706
	9%	-27%	-39%

Zdroj: vlastní zpracování podle interních zdrojů

5 PŘECHOD Z DAŇOVÉ EVIDENCE NA VEDENÍ ÚČETNICTVÍ U VYBRANÉ OSVČ

Celá tato kapitola se věnuje přechodu z daňové evidence na účetnictví u vybrané OSVČ, které je prvním opatření vedoucí k vylepšení finančního řízení, jelikož je kvalitním a spolehlivým informačním zdrojem. Kapitola obsahuje objasnění důvodů a následně celý proces od prvotního zjištění stavu majetku a dluhů až po otevření účetních knih. Kroky primárně vychází z bodů uvedených v teoretické části této práce.

5.1 Důvody přechodu na účetnictví

Na úvod je potřeba připomenout, že tato OSVČ nesplňuje limit obratu pro povinný přechod na vedení účetnictví (tj. 25 milionů Kč za předešlý rok) a nemá ani povinnost zápisu do Obchodního rejstříku, pro který je vedení účetnictví také nezbytné. Účetnictví tedy povede jako fyzická osoba dobrovolně, což zákon o účetnictví umožňuje.

Zlepšení finančního řízení není jediným důvodem, proč by vybraná OSVČ chtěla účetnictví vést. Vybraná OSVČ velmi uvažuje o změně právní formy podnikání na společnost s ručením omezeným, ve které se už účetnictví vést musí. O změně právní formy podnikání uvažuje již delší dobu a jako hlavní důvod uvádí, že společnost s ručením omezeným vzbuzuje větší důvěru. Navíc v současné době ručí celým svým majetkem, to znamená také tím, který k podnikání není nijak využíváný a slouží jen rodině. Proto se rozhodla provést první krok, a tím je pro ni vedení účetnictví, aby si na tento systém zvykla a zároveň aby ji to svým způsobem konečně donutilo k provedení změny právní formy.

Vybraná OSVČ si plně uvědomuje, že účetnictví poskytuje pro řízení podnikání lepší informace než daňová evidence a také lepší přehled o majetku a závazcích. Pokud by v budoucnosti potřebovala žádat banku o případný úvěr na větší projekty, poskytne účetnictví bance spolehlivější a kvalitnější podklady a může tak zvýšit šanci na jeho získání. Z účetnictví lze také pravidelně získat data pro finanční analýzu, která také může pomoci odhalit problematická místa v podnikání. OSVČ byla seznámena s daňovými dopady a také s dalšími možnými náklady, které sebou účetnictví přináší (například rozšíření stávajícího účetního programu či externí vedení účetnictví).

5.2 Inventarizace majetku a dluhů k 31. 12. 2017

Prvním krokem pro úspěšný přechod z daňové evidence na účetnictví je inventarizace majetku a dluhů za předcházející rok 2017. **Veškeré uvedené částky jsou bez DPH**, jelikož vybraná OSVČ je plátcem DPH. Tabulky obsahují konečný stav a účty, na které bude zaúčtován. Vybraná OSVČ bude účetnictví vést dobrovolně od 1. 1. 2018. K 31. 12. 2017 byla provedena inventarizace položek:

- dlouhodobého hmotného majetku;
- zásob;
- hotovosti v pokladně a prostředků na bankovním účtu;
- pohledávek a závazků z obchodních vztahů;
- závazků vůči zaměstnancům a institucím sociálního a zdravotního pojištění;
- závazků vůči finančnímu úřadu;
- závazků vůči ostatním institucím.

5.2.1 Inventarizace dlouhodobého hmotného majetku

V dlouhodobém hmotném majetku nalezneme stavby a pozemky. Majetek je odepisován zrychleným způsobem. K 31. 12. 2017 vykazovala vybraná OSVČ položky dlouhodobého hmotného majetku, které jsou zpracovány v rámci Tab. 11. V účetnictví budou tyto položky vykázány podle Tab. 12. Pro potřeby vybrané OSVČ bude plně dostačující ponechat oprávký ve výši součtu dosud provedených daňových odpisů, které budou totožné s odpisy účetními.

Pro doplnění je ještě nutno uvést, že pro své podnikání využívá vybraná OSVČ vlastní automobil, který není zařazen do obchodního majetku a používá se i pro soukromé účely. Tímto automobilem v souvislosti s podnikáním vybraná OSVČ zajišťuje potřebné nákupy a schůzky s klienty. Automobil samozřejmě neodepisuje, náklady uplatňuje formou cestovních náhrad. Silniční daň musí platit ze zákona, jelikož auto k podnikání využíváno je.

Tab. 11 Dlouhodobý hmotný majetek k 31. 12. 2017 v Kč

	Vstupní cena	Oprávký	Zůstatková cena
Budova ubytovny 1	2 211 425	1 287 571	923 854
Budova ubytovny 2	1 889 740	1 121 478	768 262
Plechový sklad	84 535	45 088	39 447
Pozemky	125 067	-	125 067
Celkem	4 310 767	2 454 137	1 856 630

Zdroj: vlastní zpracování podle interních zdrojů

Tab. 12 Počáteční stavy dlouhodobého hmotného majetku převedené do účetnictví (v Kč)

Číslo	Název	Syntetický účet	MD	D
1	Stavby	022	4 185 700	
2	Oprávky ke stavbám	082		2 454 137
3	Pozemky	031	125 067	

Zdroj: vlastní zpracování podle interních zdrojů

5.2.2 Inventarizace zásob

Vybraná OSVČ poskytuje pouze služby, nic nevyrábí, proto nemá klasické zásoby materiálu určeného ke spotřebě ve výrobě, nicméně i ona potřebuje alespoň minimální zásoby čisticích, desinfekčních a hygienických prostředků, jelikož prostory ubytovacího zařízení musejí být čisté a zdravotně nezávadné. Prostředky kupuje ve větších baleních, které jsou v konečném součtu levnější a taky déle vydrží. Dalším druhem materiálu jsou nástroje a náhradní díly určené pro drobné opravy a údržbu. Materiál k 31. 12. 2017 naleznete v Tab. 13 a počáteční stav zásob v účetnictví v Tab. 14.

Tab. 13 Zásoby k 31. 12. 2017 v Kč

	Hodnota
Nářadí a náhradní díly celkem	6 477
Čisticí, desinfekční a hygienické prostředky celkem	10 600
Celkem	17 077

Zdroj: vlastní zpracování podle interních zdrojů

Tab. 14 Počáteční stav zásob převedený do účetnictví (v Kč)

Číslo	Název	Syntetický účet	MD	D
1	Materiál	112	17 077	

Zdroj: vlastní zpracování podle interních zdrojů

5.2.3 Inventarizace pohledávek z obchodních vztahů

K 31. 12. 2017 evidovala vybraná OSVČ pohledávky zachycené v Tab. 15. Pohledávka za ubytovací služby s číslem FV2014-0x7 je dlouho po splatnosti a podle komunikace se zákazníkem v minulosti lze předpokládat, že je jen velmi malá šance na její úhradu. Tato problematická pohledávka bude v okamžiku převodu přenechána mezi pohledávkami (viz

Tab. 16) a bude případně dále účetně řešena. Pohledávka v číslem FV2016-0x2 je také po splatnosti, nicméně je v současné době v řešení se zákazníkem a úhrada je na dobré cestě.

Tab. 15 Pohledávky z obchodních vtaů k 31. 12. 2017 v Kč

Číslo pohledávky	Předmět	Částka bez DPH	DPH	Celkem
FV2017-0x0	ubytovací služby	5 257	789	6 046
FV2017-0x3	ubytovací služby	7 010	1 051	8 061
FV2016-0x2	ubytovací služby	2 629	395	3 023
FV2014-0x7	ubytovací služby	7 861	1 179	9 040
Celkem		22 757	3 414	26 171

Zdroj: vlastní zpracování podle interních zdrojů

Tab. 16 Počáteční stav pohledávek z obchodních vztahů převedené do účetnictví (v Kč)

Číslo	Název	Syntetický účet	MD	D
1	Faktury vydané			
	Částka bez DPH	311	22 757	
	DPH	311	3 414	

Zdroj: vlastní zpracování podle interních zdrojů

5.2.4 Inventarizace hotovosti v pokladně

Vybraná OSVČ má jednu pokladnu, kterou vede v českých korunách, jelikož neuskutečňuje žádný platební styk se zahraničím. Stav hotovosti a zároveň počáteční stav v účetnictví je zachycen v Tab. 17.

Tab. 17 Počáteční stav pokladny převedený do účetnictví (v Kč)

Číslo	Název	Syntetický účet	MD	D
1	Pokladna	211	16 910	

Zdroj: vlastní zpracování podle interních zdrojů

5.2.5 Inventarizace peněžních prostředků na bankovním účtu

Pro svou činnost má vybraná OSVČ jeden bankovní účet u Komerční banky vedený v českých korunách, přes který uskutečňuje naprostou většinu platebního styku. Poslední výpis k 31. 12. 2017 zachycoval stav účtu, který bude převeden do účetnictví podle Tab. 18.

Tab. 18 Počáteční stav bankovního účtu převedený do účetnictví (v Kč)

Číslo	Název	Syntetický účet	MD	D
1	Bankovní účet	221	423 957	

Zdroj: vlastní zpracování podle interních zdrojů

5.2.6 Inventarizace závazků z obchodních vztahů

Vybraná OSVČ měla k 31. 12. 2017 tři neuhrazené závazky, jejich předmětem byl odvoz odpadů a za energie. Stav je zpracován v Tab. 19 a v účetnictví budou závazky zachyceny podle Tab. 20.

Tab. 19 Závazky z obchodních vztahů k 31. 12. 2017 v Kč

Číslo závazku	Předmět	Částka bez DPH	DPH	Celkem
FP2017-0x8	odpady	1 073	225	1 298
FP2017-0x9	energie	303	45	348
FP2017-0x0	energie	3 608	542	4 150
Celkem		4 984	812	5 796

Zdroj: vlastní zpracování podle interních zdrojů

Tab. 20 Počáteční stav závazků z obchodních vztahů převedený do účetnictví (v Kč)

Číslo	Název	Syntetický účet	MD	D
1	Faktury přijaté			
	Částka bez DPH	321		4 984
	DPH	321		812

Zdroj: vlastní zpracování podle interních zdrojů

5.2.7 Inventarizace závazků vůči zaměstnancům a institucím sociálního a zdravotního pojištění

Zaměstnankyni je nutno doplatit její mzdu za prosinec 2017 a vypořádat veškeré odvody, tj. sociální a zdravotní pojištění. Zaměstnankyně pracuje na zkrácený úvazek a uplatňuje si slevu na poplatníka, díky které neplatí žádné zálohy na daň z příjmů.

Zároveň je ještě nutné doplatit zálohy za prosinec 2017 na sociální a zdravotní pojištění, které OSVČ platí za sebe. Všechny částky a čísla účtů jsou uvedeny v Tab. 21.

Tab. 21 Počáteční stavy závazků vůči zaměstnancům a institucím sociálního a zdravotního pojištění převedené do účetnictví (v Kč)

Číslo	Název	Syntetický / analytický účet	MD	D
1	Mzda	331		5 907
2	Sociální pojištění - zaměstnanec	336.1		2 197
3	Zdravotní pojištění - zaměstnanec	336.2		1 485
4	Sociální pojištění - OSVČ	336.3		2 408
5	Zdravotní pojištění - OSVČ	336.4		1 954

Zdroj: vlastní zpracování podle interních zdrojů

5.2.8 Inventarizace závazků vůči finančnímu úřadu

K finančnímu úřadu měla vybraná OSVČ k 31. 12. 2017 hned několik závazků. Je čtvrtletním plátcem DPH, proto ještě zbývá priznat a odvést **DPH** za 4. čtvrtletí roku 2017 (viz Tab. 22). Za rok 2017 je ještě nutno zaplatit **daň z příjmu** ve výši uvedené v Tab. 22. Vybraná OSVČ platí celou **silniční daň** vždy na počátku roku, aby na platbu záloh v průběhu období nezapomněla. Po kontrole takto zaplacené daně a její skutečné výše by neměl vzniknout žádný rozdíl a závazek k této dani je vypořádány v plné výši.

Tab. 22 Počáteční stavy závazků vůči finančnímu úřadu převedené do účetnictví (v Kč)

Číslo	Název	Syntetický účet	MD	D
1	DPH - daňová povinnost	343		8 448
2	Daň z příjmů	341		11 240

Zdroj: vlastní zpracování podle interních zdrojů

5.2.9 Inventarizace závazků vůči ostatním institucím

Vybrané OSVČ dále za 4. čtvrtletí roku 2017 vznikla povinnost uhradit poplatek z ubytovací kapacity městskému úřadu (viz Tab. 23).

Tab. 23 Počáteční stav závazků vůči ostatním institucím převedený do účetnictví (v Kč)

Číslo	Název	Syntetický účet	MD	D
1	Poplatek z ubytovací kapacity	345		1 623

Zdroj: vlastní zpracování podle interních zdrojů

5.3 Účtový rozvrh

Na základě povahy podnikatelské činnosti vybrané OSVČ byl ze směrné účtové osnovy (příloha č. 4 vyhlášky č. 500/2002 Sb.) sestaven účtový rozvrh se syntetickými i analytickými účty. Čísla syntetických účtů jsou vytvořena v souladu s obecně vžitým číslováním mezi účetními jednotkami podle dokumentu dostupného z Uctovani.net ([cca 2016]). Rozvrh musí být aktuální a obsahovat všechny používané účty. Pokud dojde ke změně právní formy podnikání, musí být tento rozvrh ještě rozšířen, jelikož zatím slouží pro potřeby OSVČ – fyzické osoby. Navržený účtový rozvrh je součástí Přílohy P VII.

5.4 Vnitřní účetní směrnice

Vnitřní účetní směrnice jsou rozsáhlou oblastí, která by pokryla obsahovou náplň celé samostatné odborné práce. Navíc, pokud dojde ke změně na společnost s ručením omezeným, bylo by nutno pravděpodobně některé směrnice upravit. Na základě výše uvedených skutečností byla pro potřeby vybrané OSVČ vytvořena v plném rozsahu alespoň směrnice o systému zpracování účetnictví a archivaci dokladů podle vzorové směrnice z článku od Otrusínové a Štekera (2007) a podle informací o archivaci účetních dokladů z článku Truhlářové (2017). Další směrnice si může vybraná OSVČ vytvořit na základě doporučení v Metodice pro převod z daňové evidence na účetnictví, která je součástí této práce (kapitola 10.1).

Směrnice č. 1/2018

SYSTEM ZPRACOVÁNÍ ÚČETNICTVÍ A ARCHIVACE

Účetní jednotka: (*jméno, adresa, IČO*)

Účinnost: od 1. 1. 2018

Schválil: (*vybraná OSVČ*)

Úvodní ustanovení

1. Právní předpisy závazné pro zpracování účetnictví:

- zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví v aktuálním znění,
- vyhláška č. 500/2002 Sb. kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v aktuálním znění, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví,
- České účetní standardy pro podnikatele,

2. Směrnicí se řídí účetní jednotka a její zaměstnanci při práci s účetními informacemi.

3. Účetní jednotka je fyzická osoba, která přešla z daňové evidence na dobrovolné vedení účetnictví. Pokud nedojde k ukončení činnosti, vedení účetnictví může být ukončeno po uplynutí 5 po sobě jdoucích účetních období, po které bylo vedeno.
4. Účetní jednotka či její zaměstnanci provádějí veškeré účtování v účetním programu.
5. Účetním obdobím je kalendářní rok.
6. Účtování probíhá na základě účetních dokladů.
7. Inventarizace majetku a závazků je povinná.
8. Účetní jednotka sestavuje účetní závěrku ke konci účetního období – označování a obsahové vymezení výkazů se řídí vyhláškou.

Účtový rozvrh

Účtový rozvrh je pro potřeby účetní jednotky zpracován v souladu se směrnou účtovou osnovou, která je součástí vyhlášky č. 500/2002 Sb. Účtový rozvrh bude v případě potřeby doplňován. Účetní jednotka je povinna zajistit, aby jeho aktuální podoba byla k dispozici pro každé účetní období. Obsahuje syntetické i analytické účty pro potřeby účetní jednotky. Příklad formátu číslování analytického účtu: *021.1*. Je zakázáno používat účty, které nejsou součástí účtového rozvrhu. Účtový rozvrh je součástí přílohy k této směrnici.

Účetní doklady a účetní knihy

Účetní doklady budou dále doplněny o číselnou řadu podle svého druhu a o předkontaci (tj. účetní předpis). Vyhotovovány budou bez zbytečného odkladu. Účetní doklad musí splnit obsahovou náplň, kterou vyžaduje § 11 zákona o účetnictví:

- označení dokladu,
- obsah a účastníci účetního případu,
- částku nebo cenu za měrnou jednotku a celkové množství,
- datum vyhotovení,
- datum uskutečnění účetního případu (pokud není stejné jako datum vyhotovení),
- podpisy osob odpovědných za účetní případ a za zaúčtování.

Účetní jednotka vede následující účetní knihy a evidence:

- hlavní kniha a účetní deník,
- kniha pohledávek a závazků,
- pokladní a bankovní deník,
- karty zásob a karty dlouhodobého majetku,
- mzdová evidence.

Číslování dokladů

Označení a číselná řada závisí na druhu účetního dokladu. Obsahuje vždy zkratku dokladu, aktuální rok a pořadové číslo počínající číslem 1, například:

- faktury vydané: FV20xx-0x;
- faktury přijaté: FP20xx-0x;
- vydané pokladní doklady: VPD20xx-0x;
- přijaté pokladní doklady: PPD20xx-0x;
- výpis z bankovního účtu: VBÚ20xx-0x.

Archivace

Právní předpisy závazné pro archivaci:

- zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví v aktuálním znění,
- zákon č. 235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty,
- zákon č. 262/2006 Sb. zákoník práce,
- zákony upravující sociální zabezpečení a další právní předpisy.

Za správnou archivaci je zodpovědná účetní jednotka. Dokumenty jsou uskladněny v samostatné uzamykatelné místnosti na adrese účetní jednotky. Důležité lhůty pro archivaci:

- účetní závěrka po dobu **10 let** počínajících koncem účetního období, kterého se týká;
- účetní doklady, účetní knihy, odpisové plány, inventurní soupisy, účtový rozvrh, přehledy po dobu **5 let** počínajících koncem účetního období, kterého se týkají;
- daňové doklady pro účely DPH po dobu **10 let** od konce zdaňovacího období, kdy se plnění uskutečnilo;
- stejnopisy evidenčních listů po dobu **3 kalendářních let** po roce, kterého se týkaly;
- mzdové listy po dobu **30 let** po roce, kterého se týkaly (mzdové listy uživatelů starobního důchodu **10 let**);
- doklady o pracovním poměru, pracovních úrazech, nemocích z povolání, o pracovní době atd. po dobu **5 let** (tato lhůta vyplývá ze zákona o účetnictví).

Vypracoval: Bc. Alena Kulleová

Počet stran směrnice: 3

Odpovídá: (vybraná OSVČ)

Přílohy: Účtový rozvrh podnikatele

V..... dne.....

.....

Podpis podnikatele

5.5 Převodový můstek

Na výsledky inventarizace navazuje sestavení převodového můstku (viz Tab. 24), který podává přehled o stavech na stranách MD a D u účtů, na které jsou zaúčtovány stavy zjištěné inventarizací. Zároveň poslouží pro zjištění rozdílu mezi aktivy a pasivy, pro jehož vyrovnání bude v souladu s vyhláškou č. 500/2002 Sb. použit účet číslo 491 – Účet individuálního podnikatele.

Tab. 24 Převodový můstek v Kč

Číslo	Číslo účtu a název	MD	D
1	021 – Stavby	4 185 700	
2	031 – Pozemky	125 067	
3	081 – Oprávky ke stavbám		2 454 137
4	112 – Materiál	17 077	
5	211 – Pokladna	16 910	
6	221 – Bankovní účet	423 957	
7	311 – Odběratelé	26 171	
8	321 – Dodavatelé		5 796
9	331 – Zaměstnanci		5 907
10	336.1 – Sociální pojištění - zaměstnanci		2 197
11	336.2 – Zdravotní pojištění - zaměstnanci		1 485
12	336.3 – Sociální pojištění - OSVČ		2 408
13	336.4 – Zdravotní pojištění - OSVČ		1 954
14	341 – Daň z příjmů		11 240
15	343 – Daň z přidané hodnoty		8 448
16	345 – Ostatní daně a poplatky		1 623
	Součty	4 794 882	2 495 195
	Rozdíl		2 299 687
	Kontrolní součet	4 794 882	4 794 882

Zdroj: vlastní zpracování podle interních zdrojů

5.6 Zahajovací rozvaha pro rok 2018

K 1. 1. 2018 byla vytvořena zahajovací rozvaha, která zahrnuje stranu aktiv (Tab. 25) a stranu pasiv (Tab. 26) při zachování bilančního principu aktiva (netto) = pasiva.

Tab. 25 Zahajovací rozvaha k 1. 1. 2018 – aktiva v Kč

Aktiva			
	Brutto	Korekce	Netto
AKTIVA CELKEM	4 794 882	2 454 137	2 340 745
DLOUHODOBÝ MAJETEK	4 310 767	2 454 137	1 856 630
Dlouhodobý hmotný majetek	4 310 767	2 454 137	1 856 630
Stavby	4 185 700	2 454 137	1 731 563
Pozemky	125 067	0	125 067
OBĚŽNÝ MAJETEK	484 115	0	484 115
Zásoby	17 077	0	17 077
Materiál	17 077	0	17 077
Pohledávky	26 171	0	26 171
Krátkodobé pohledávky	26 171	0	26 171
- pohledávky z obchodních vztahů	26 171	0	26 171
Krátkodobý finanční majetek	440 867	0	440 867
Peněžní prostředky v pokladně	16 910	0	16 910
Peněžní prostředky na účtech	423 957	0	423 957

Zdroj: vlastní zpracování podle interních zdrojů

Tab. 26 Zahajovací rozvaha k 1. 1. 2018 – pasiva v Kč

Pasiva	
PASIVA CELKEM	2 340 745
VLASTNÍ KAPITÁL	2 299 687
Základní kapitál	2 299 687
CIZÍ ZDROJE	41 058
Krátkodobé závazky	41 058
Závazky z obchodních vztahů	5 796
Závazky k zaměstnancům	5 907
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	8 044
Stát - daňové závazky a dotace	21 311

Zdroj: vlastní zpracování podle interních zdrojů

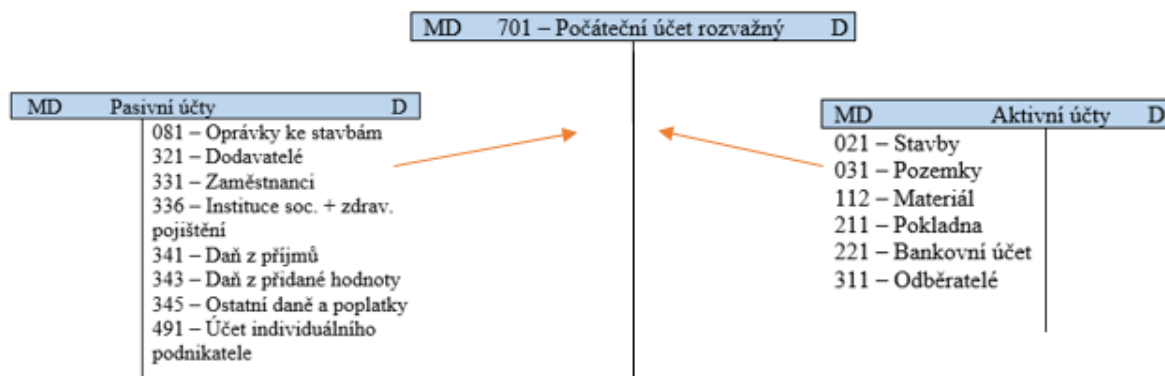
5.7 Otevření hlavní knihy pro rok 2018

Posledním krokem, který bude v rámci této práce pro účely samotného přechodu z daňové evidence na účetnictví k 1. 1. 2018 proveden, je otevření hlavní knihy pro tento rok. Ta obsahuje všechny syntetické účty a jejich počáteční stavy (viz Tab. 27). Přeúčtování na účty proběhlo prostřednictvím účtu 701 – Počáteční účet rozvažný a pomocí schématu zpracovaného na Obr. 2.

Tab. 27 Hlavní kniha v Kč k 1. 1. 2018

Účet	Název účtu	Počáteční stav	Obrat MD	Obrat D	Konečný stav
Aktivní účty					
021	Stavby	4 185 700			
031	Pozemky	125 067			
112	Materiál	17 077			
211	Pokladna	16 910			
221	Bankovní účet	423 957			
311	Odběratelé	26 171			
Součet		4 794 882			
Pasivní účty					
081	Oprávký ke stavbám	2 454 137			
321	Dodavatelé	5 796			
331	Zaměstnanci	5 907			
336	Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	8 044			
341	Daň z příjmů	11 240			
343	Daň z přidané hodnoty	8 448			
345	Ostatní daně a poplatky	1 623			
491	Účet individuálního podnikatele	2 299 687			
Součet		4 794 882			

Zdroj: vlastní zpracování podle interních zdrojů

Obr. 2 Schéma otevření hlavní knihy podle Českého účetního standardu č. 002 (vlastní zpracování podle Ministerstva financí České republiky, 2018)

5.8 Daňové dopady

Jak již bylo v teoretické části uvedeno, přechod z daňové evidence na účetnictví sebou přináší daňové dopady, kdy se o některé položky zvyšuje nebo snižuje základ daně. Tyto úpravy provede vybraná OSVČ v případě, že začne vést účetnictví letos, poprvé v rámci daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2018. V případě vybrané OSVČ budou mít na základ daně vliv položky uvedené v Tab. 28.

Tab. 28 Položky s daňovým dopadem na základ daně v Kč

Číslo	Číslo účtu a název	Částka	Celkem	Daňový dopad
1	112 – Materiál	17 077	39 834	Zvyšuje ZD
2	311 – Odběratelé (bez DPH)	22 757		
3	321 – Dodavatelé (bez DPH)	4 984	16 196	Snižuje ZD
4	331 – Zaměstnanci	5 907		
6	336.1 – Sociální pojištění - zaměstnanci	2 197		
7	336.2 – Zdravotní pojištění - zaměstnanci	1 485		
8	345 – Ostatní daně a poplatky	1 623		

Zdroj: vlastní zpracování podle interních zdrojů

5.8.1 Jednorázové zahrnutí do základu daně

Pokud by se vybraná OSVČ rozhodla pro jednorázové zahrnutí v prvním roce, musela by zvýšit daňový základ o **23 638 Kč** (výpočet viz Tab. 29).

Tab. 29 Základ daně v případě jednorázového zahrnutí v Kč

Základ daně v roce 2018	Částka
Položky zvyšující základ daně	39 834
Položky snižující základ daně	16 196
Rozdíl (zvýšení základu daně)	23 638

Zdroj: vlastní zpracování

5.8.2 Rovnoměrné rozložení dopadu na základ daně do 9 let

Další možností je využití rozložení hodnoty zásob a pohledávek do 9 let. Pokud by tuto možnost vybraná OSVČ využila, v roce 2018 by v souvislosti s převodem svůj základ daně **snížila o 11 770 Kč**. V dalších letech by pak základ daně zvyšovala o **4 426 Kč**. Opět však připomeňme, že rozložení nemusí být takto rovnoměrné, což lze považovat za velkou výhodu. Může například využít libovolné % z hodnoty položek zvyšující základ daně. U rovnoměrného i nerovnoměrného rozložení je však podmínkou, že nakonec musí být odečtena celá hodnota položky. Vliv jednotlivých položek na základ daně je vypracován v Tab. 30.

Tab. 30 Základ daně v případě rovnoměrného rozložení položek na 9 let v Kč

Rok	Položky zvyšující základ daně (zaokrouhleno)		Položky snižující základ daně	Rozdíl
	Materiál	Odběratelé		
2018	1 898	2 529	16 196	- 11 770
2019	1 898	2 529	-	4 426
2020	1 898	2 529	-	4 426
2021	1 898	2 529	-	4 426
2022	1 898	2 529	-	4 426
2023	1 898	2 529	-	4 426
2024	1 898	2 529	-	4 426
2025	1 898	2 529	-	4 426
2026	1 898	2 529	-	4 426
Celkem	17 077	22 757	16 196	23 638

Zdroj: vlastní zpracování

6 KALKULACE CEN UBYTOVACÍCH SLUŽEB U VYBRANÉ OSVČ

V rámci souboru opatření, které mají poskytnout nástroje pro lepší finanční řízení, byly dále vypracovány kalkulace, které mají sloužit pro zhodnocení cenové politiky a poskytnout tak vybrané OSVČ informace o tom, zda má ceny nastaveny správně a zda zde existuje prostor pro případné slevy.

Vybraná OSVČ při tvorbě cen zohledňuje svoje výdaje a případné změny v cenách vstupů či daní. Ceny se snaží udržovat v rozmezí cen konkurenčních ubytovacích zařízení v dané lokalitě, protože na stejnou skupinu klientů se v okolí zaměřuje více podnikatelů. Žádné specifické kalkulační metody nevyužívá.

Pro potřeby vybrané OSVČ byla zvolena **kalkulace pomocí hodnotového faktoru**, jelikož byla pro potřeby vybrané OSVČ vyhodnocena jako jednodušší a dostačující. OSVČ zvládne případné aktualizace sama. Navíc, pořad vycházíme z daňové evidence, tudíž budeme pracovat s výdaji, jejichž roztrídění v daňové evidenci je jiné než roztrídění nákladů v účetnictví. Klasifikace na fixní a variabilní by vyžadovala zpětně projít doklady a jejich individuální posouzení, což by nebylo efektivní. Pro výpočet bude respektován postup, který využívá Němčanský (2001, str. 189 – 190), upravený pro potřeby vybrané OSVČ. Pro zjednodušení budeme za náklady považovat výdaje vybrané OSVČ, jelikož pořad vycházíme z údajů získaných z daňové evidence. Pokud vybraná OSVČ přejde na účetnictví, bude používat náklady.

Kalkulace ceny na pokoj a přenocování bude vycházet z dat z roku 2017 s tím, že během roku předpokládá přibližně stejné využití ubytovací kapacity (dlouhodobé ubytování). Vybraná OSVČ si přeje plánované výdaje zvýšit, jelikož v roce 2018 počítá s dalšími většími opravami a se zvýšením mzdových nákladů a pojistného. Uvedená kalkulace na rok 2018 je tedy **orientační** a ji lze v průběhu období přehodnotit podle aktuálních potřeb a vývoje.

1. Předpokládaný počet obsazených pokojů

Jako první je nutno uvést strukturu pokojů, jelikož se kalkulace provádí pro každý druh pokoje zvlášť. Vybraná OSVČ ubytovací služby poskytuje v jednolůžkových, dvojlůžkových a trojlůžkových pokojích. Ubytovací zařízení bývá v provozu po celý rok, kromě posledních dvou týdnů roku, kdy probíhá příprava na další rok. Výše uvedená data byly poté dosazeny

do vzorců (1) a (2). Stejná metodika výpočtu byla použita také pro trojlůžkový pokoj. Výpočet je obsažen v Tab. 31.

Tab. 31 Předpokládaný počet obsazených pokojů

Druh pokoje	Počet dní provozu	Počet pokojů	% využití	Předpokládaný počet obsazených pokojů
jednolůžkový	351	2	85	597
dvojlůžkový	351	15	80	4 212
trojlůžkový	351	4	70	983

Zdroj: vlastní zpracování

2. Hodnotový faktor

Dalším krokem je pak stanovení hodnotového faktoru. Vybraná OSVČ se rozhodla, že hodnotový faktor stanoví v závislosti na poměru ploch pokojů vůči ploše jednolůžkového pokoje. Pro dvojlůžkové pokoje se rozhodla hodnotový faktor ještě zvýšit, protože je tento druh pokoje nejčtenější a navíc je o něj v průběhu roku největší zájem. Všechny hodnotové faktory jsou v doporučených hranicích od 1 do 3. Tímto hodnotovým faktorem se pak přepočítá hodnota předpokládaného počtu obsazených pokojů vypočítána v rámci předchozího kroku. Klíčovým výstupem je pak jejich součet. Tento krok je zachycen v Tab. 32.

Tab. 32 Hodnotový faktor a přepočet obsazenosti

Druh pokoje	Hodnotový faktor	Předpokládaný počet obsazených pokojů	Přepočet obsazenosti hodnotovým faktorem
jednolůžkový	1	597	597
dvojlůžkový	1,5	4 212	6 318
trojlůžkový	1,8	983	1 769
Celkem			8 684

Zdroj: vlastní zpracování

3. Vlastní náklady na obsazený pokoj

Následuje rozpočítání výdajů na obsazenost podle vzorce (3). U vybrané OSVČ je výhoda, že v rámci své činnosti poskytuje pouze ubytovací služby, tudíž všechny výdaje souvisejí jen s touto činností. Pokud by však poskytovala i jiné služby (např. restaurace), rozpočítávaly by se touto metodou pouze výdaje související s ubytovací částí. Výpočet je zpracován v Tab. 33.

Tab. 33 Výdaje na obsazený pokoj v Kč

Položka	Částka
Předpokládané výdaje	750 000
Přepočtená obsazenost	8 684
Výdaje / pokoj	86,37

Zdroj: vlastní zpracování

Nyní se opět vypočítané výdaje přepočítají hodnotovým faktorem stanoveným pro jednotlivé druhy pokojů (viz Tab. 34)

Tab. 34 Přepočet výdajů hodnotovým faktorem

Druh pokoje	Výdaje / pokoj	Hodnotový faktor	Přepočtené výdaje hodnotovým faktorem
jednolůžkový	86,37	1	86,37
dvojlůžkový	86,37	1,5	129,55
trojlůžkový	86,37	1,8	155,46

Zdroj: vlastní zpracování

4. Kalkulace

Posledním krokem je již samotná kalkulace, ve které je ještě potřeba zohlednit požadovaný zisk a DPH, které je v případě ubytovacích služeb 15 %. Kalkulace obsahuje Tab. 35.

Tab. 35 Kalkulace cen pokojů na jednodenní pobyt v Kč

Kalkulace ceny	Jednolůžkový pokoj	Dvojlůžkový pokoj	Trojlůžkový pokoj
Výdaje na přenocování	86,37	129,55	155,46
Požadovaný zisk 30 %	25,91	38,87	46,64
Cena (netto)	112,28	168,42	202,10
DPH 15 %	16,84	25,26	30,32
Prodejní cena	129,12	193,68	232,42
Zaokrouhlení	130	194	233

Zdroj: vlastní zpracování

Při tomto nastavení hodnotového faktoru jsou kalkulované ceny nepatrně nižší, než vybraná OSVČ aktuálně používá, nicméně nejsou nereálné a vycházejí ze skutečnosti. Při tomto hodnotovém faktoru lze tedy ceny považovat za odpovídající, pokrývající výdaje i požadovaný zisk a s prostorem pro poskytnutí případných slev.

7 PŘEHLED POVINNOSTÍ NA MÍRU VYBRANÉ OSVČ

Jak již bylo uvedeno v teoretické části, OSVČ mají celou řadu povinností vůči různým státním či jiným orgánům. Většina povinností má pevně stanovené termíny a jejich nesplnění sebou přináší sankce a další nepříjemnosti. Včasné plnění povinností je tedy velmi důležité, jinak bude docházet k poměrně zbytečnému odtoku finančních prostředků na pokuty, sankce a penále, které mnohdy převyšují dlužnou částku, což může negativně ovlivnit finanční situaci OSVČ.

V rámci zlepšení finančního řízení byl proto pro vybranou OSVČ sestaven přehled o důležitých termínech souvisejících s daněmi, odvody, zaměstnáváním a poplatky. Tento přehled byl sestaven podle informací volně dostupných na internetových stránkách příslušných institucí se zohledněním konkrétních požadavků a zvyklostí vybrané OSVČ do tabulky (Tab. 36) za účelem zachování jednoduchosti a přehlednosti. Za účelem dosažení co nejvyšší užitečnosti pro vybranou OSVČ byly přidány 2 sloupce, které slouží pro poznačení, zda již daná povinnost byla splněna. Tento formulář může tedy sloužit i jako kontrolní nástroj a umožní předejít nepříjemnostem souvisejících s pozdními platbami nebo odevzdáním formulářů.

Vybraná OSVČ má za současných podmínek tyto daňové povinnosti:

- DPH (čtvrtletní plátce);
- daň z příjmů fyzických osob;
- silniční daň;
- daň z nemovitých věcí.

Povinnosti vyplývající z pozice zaměstnavatele:

- sociální pojištění;
- zdravotní pojištění;
- zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele.

Ostatní povinnosti

- poplatek z ubytovací kapacity;
- sociální pojištění OSVČ;
- zdravotní pojištění OSVČ.

Tab. 36 Přehled povinností vybrané OSVČ na rok 2018

		Ode- vzdáno	Placeno
Leden 2018			
5. ledna (pá)	Sociální pojištění OSVČ - záloha za předchozí měsíc Zdravotní pojištění OSVČ - záloha za předchozí měsíc		
10. ledna (st)	Výplatní termín za prosinec 2017 - platba sociální pojištění + Přehled o výši pojistného - platba zdravotní pojištění + Přehled o platbě pojistného		
	Zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele 1. čtvrtletí 2018		
Do 25. ledna (čt)	DPH za 4. čtvrtletí 2017 - daňové přiznání, souhrnné hlášení - splatnost		
Do 31. ledna (st)	Silniční daň 2017 - daňové přiznání + platba za celý rok 2018		
Únor 2018			
5. února (po)	Sociální pojištění OSVČ - záloha za předchozí měsíc Zdravotní pojištění OSVČ - záloha za předchozí měsíc		
10. února (so!!)	Výplatní termín za leden 2018 - platba sociální pojištění + Přehled o výši pojistného - platba zdravotní pojištění + Přehled o platbě pojistného		
Březen 2018			
5. března (po)	Sociální pojištění OSVČ - záloha za předchozí měsíc Zdravotní pojištění OSVČ - záloha za předchozí měsíc		
10. března (so!!)	Výplatní termín za únor 2018 - platba sociální pojištění + Přehled o výši pojistného - platba zdravotní pojištění + Přehled o platbě pojistného		
Do 20. března (út)	Vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti 2017 - elektronicky		
Duben 2018			
Do 3. dubna (út)	Daň z příjmů fyzických osob 2017 - daňové přiznání, splatnost		
	Poplatek z ubytovací kapacity 1. čtvrtletí – odevzdat vyúčtování, splatnost		
5. dubna (čt)	Sociální pojištění OSVČ - záloha za předchozí měsíc Zdravotní pojištění OSVČ - záloha za předchozí měsíc		

10. dubna (út)	Výplatní termín za březen 2018 - platba sociální pojištění + Přehled o výši pojistného - platba zdravotní pojištění + Přehled o platbě pojistného		
	Zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele 2. čtvrtletí 2018		
Do 25. dubna (st)	DPH za 1. čtvrtletí 2018 - daňové přiznání, souhrnné hlášení - splatnost		
Květen 2018			
Do 2. května (st)	Přehled o příjmech a výdajích OSVČ 2017 - Okresní správa sociálního zabezpečení, vypořádání nedoplatku do 8 dnů		
Do 3. května (čt)	Přehled o příjmech a výdajích OSVČ 2017 - zdravotní pojišťovna, vypořádání nedoplatku do 8 dnů		
5. května (so!!)	Sociální pojištění OSVČ - záloha za předchozí měsíc Zdravotní pojištění OSVČ - záloha za předchozí měsíc		
10. května (čt)	Výplatní termín za duben 2018 - platba sociální pojištění + Přehled o výši pojistného - platba zdravotní pojištění + Přehled o platbě pojistného		
Do 31. května (čt)	Daň z nemovitých věcí 2018 – splatnost (celá daň najednou)		
Červen 2018			
Do 5. června (út)	Sociální pojištění OSVČ - záloha za předchozí měsíc Zdravotní pojištění OSVČ - záloha za předchozí měsíc		
10. června (ne!!)	Výplatní termín za květen 2018 - platba sociální pojištění + Přehled o výši pojistného - platba zdravotní pojištění + Přehled o platbě pojistného		
Červenec 2018			
Do 3. července (út)	Poplatek z ubytovací kapacity 2. čtvrtletí – odevzdat vyúčtování, splatnost		
5. července (čt)	Sociální pojištění OSVČ - záloha za předchozí měsíc Zdravotní pojištění OSVČ - záloha za předchozí měsíc		
10. července (út)	Výplatní termín za červen 2018 - platba sociální pojištění + Přehled o výši pojistného - platba zdravotní pojištění + Přehled o platbě pojistného		
	Zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele 3. čtvrtletí 2018		
Do 25. července (st)	DPH za 2. čtvrtletí 2018 - daňové přiznání, souhrnné hlášení - splatnost		

Srpen 2018			
5. srpna (ne!!)	Sociální pojištění OSVČ - záloha za předchozí měsíc Zdravotní pojištění OSVČ - záloha za předchozí měsíc		
10. srpna (pá)	Výplatní termín za červenec 2018 - platba sociální pojištění + Přehled o výši pojistného - platba zdravotní pojištění + Přehled o platbě pojistného		
Září 2018			
5. září (st)	Sociální pojištění OSVČ - záloha za předchozí měsíc Zdravotní pojištění OSVČ - záloha za předchozí měsíc		
10. září (po)	Výplatní termín za srpen 2018 - platba sociální pojištění + Přehled o výši pojistného - platba zdravotní pojištění + Přehled o platbě pojistného		
Říjen 2018			
Do 2. října (út)	Poplatek z ubytovací kapacity 3. čtvrtletí – odevzdat vyúčtování, splatnost		
5. října (pá)	Sociální pojištění OSVČ - záloha za předchozí měsíc Zdravotní pojištění OSVČ - záloha za předchozí měsíc		
10. října (st)	Výplatní termín za září 2018 - platba sociální pojištění + Přehled o výši pojistného - platba zdravotní pojištění + Přehled o platbě pojistného		
	Zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele 4. čtvrtletí 2018		
Do 25. října (čt)	DPH za 3. čtvrtletí 2018 - daňové přiznání, souhrnné hlášení - splatnost		
Listopad 2018			
5. listopadu (po)	Sociální pojištění OSVČ - záloha za předchozí měsíc Zdravotní pojištění OSVČ - záloha za předchozí měsíc		
10. listopadu (so!!)	Výplatní termín za říjen 2018 - platba sociální pojištění + Přehled o výši pojistného - platba zdravotní pojištění + Přehled o platbě pojistného		
Prosinec 2018			
5. prosince (st)	Sociální pojištění OSVČ - záloha za předchozí měsíc Zdravotní pojištění OSVČ - záloha za předchozí měsíc		
10. prosince (po)	Výplatní termín za listopad 2018 - platba sociální pojištění + Přehled o výši pojistného - platba zdravotní pojištění + Přehled o platbě pojistného		

Zdroj: vlastní zpracování

8 DOPADY PROJEKTU

Jako poslední věc je ještě nutné posoudit přínosy a dopady celého projektu (tedy souboru nástrojů pro zlepšení finančního řízení) z nákladového, časového a rizikového hlediska. Každé opatření bude posouzeno z těchto hledisek zvlášť.

8.1 Přejít z daňové evidence na účetnictví

Jednalo se o časově nejnáročnější část projektu. Připomeňme, že vybraná OSVČ v budoucnu plánuje změnu právní formy podnikání na společnost s ručením omezeným, kde už je účetnictví povinné.

8.1.1 Přínosy přechodu z daňové evidence na účetnictví

Kromě splnění povinnosti v možné budoucí společnosti s ručením omezeným sebou účetnictví přináší celou řadu výhod. Je to prostředek, který pro finanční řízení poskytuje lepší informace. Není omezené pouze na odtoky a přítoky peněžních prostředků (tj. na výdaje a na příjmy), důležitý je okamžik vzniku nebo spotřeby ekonomického zdroje, díky čemuž má podnikatel přehled o tom, jaké finanční prostředky bude muset zaplatit a jaké by měl obdržet ještě před uskutečněním samotné peněžní transakce. Na základě údajů z účetnictví lze vypracovat kvalitní finanční analýzu, která může pomoci odhalit slabá místa a také umožní srovnání s konkurencí. Účetnictví navíc nabízí podrobnější členění evidence majetku, závazků, nákladů a výnosů, což zlepšuje celkový přehled o aktivech, pasivech, nákladech, výnosech a v konečném důsledku i o výsledku hospodaření. Analytickou evidencí můžou být jednotlivé skupiny ještě blíže specifikovány podle zvolených kritérií (např. rozdělení pohledávek/závazků podle věřitele/dlužníka).

Účetnictví je také důvěryhodnějším zdrojem informací vůči externím subjektům. Pro bankovní instituce při rozhodování o udělení bankovního úvěru jsou tyto informace zásadní (totéž platí i pro investice od investorů). V současné době vybraná OSVČ nepočítá, že by využila externí financování od některé z bankovních institucí, nicméně tuto možnost v případě větších investic v budoucnosti nevyklučuje.

8.1.2 Časový harmonogram

Pokud bude vybraná OSVČ přecházet na účetnictví k 1. 1. 2018, měly by být ještě před tímto datem provedeny některé přípravné kroky, aby se pak celý proces zbytečně neprodložoval. Před začátkem účtování by se měla vybraná OSVČ v každém případě seznámit s právními

předpisy upravujícími vedení účetnictví, popřípadě s jejich změnami, na základě kterých lze sestavit vnitřní účetní směrnice. Pokud si vybraná OSVČ bude chtít vést účetnictví sama, je nutné objednat rozšíření účetního programu u výrobce, jelikož i tento proces může chvíli trvat.

Vhodné je také mít připravené **návrhy tabulek** pro převodový můstek, zahajovací rozvahu, hlavní knihu a účtový rozvrh alespoň s několika základními účty. **Tyto formuláře budou naplněny až daty zjištěnými při inventarizaci, která může být provedena až po konci roku 2017** (vzhledem k podmínkám u vybrané účetní jednotky inventarizace trvá v řádu dnů).

Teprve až na základě zjištěných údajů z inventarizace lze návrhy vyplnit, účtový rozvrh doplnit o všechny potřebné účty (syntetické i analytické) a dopočítat rozdíl mezi aktivy a pasivy. Počáteční stavy je pak nutno ještě převést do účetního programu. Díky tomu, že vybraná OSVČ již bude mít připravené podklady k jednotlivým krokům, zabere u ní proces převodu krátký čas. Čím kvalitnější příprava, tím kratší čas potřebný k přechodu. Účetnictví pak bude muset být vedeno alespoň po dobu 5 let, tedy také v tom případě, že v této době nedojde ke změně na společnost s ručením omezeným. Předpokládaný harmonogram převodu je součástí Přílohy P VIII.

8.1.3 Náklady spojené s přechodem z daňové evidence na účetnictví

I přes výhody, které sebou účetnictví přináší, má také svoje nedostatky. Je náročnější na znalosti právních předpisů, technické vybavení, je více regulováno a účetní uzávěrka a závěrka je také složitější než uzavření daňové evidence a vyčíslení daně z příjmů. Vybraná OSVČ bude pravděpodobně spadat do kategorie mikro účetních jednotek bez povinnosti auditu, které mají některé kroky zjednodušeny, nicméně výkazy sestavené být musejí, byť ve zjednodušené podobě. Připomeňme ještě daňové dopady, které však již byly vyhodnoceny v rámci kapitoly 5. 8.

Náklady na účetní program

Další náklady, které vybrané OSVČ v souvislosti s přechodem z daňové evidence na účetnictví mohou vzniknout, souvisejí se změnou (případě rozšířením) účetního programu. Vybraná OSVČ nechce ten svůj současný měnit, jelikož je s ním spokojená, považuje jej za spolehlivý a velmi oceňuje rychlé řešení problémů ze strany výrobce. Bude si k němu muset však přikoupit modul, který umožňuje vedení účetnictví. Cena tohoto modulu je uvedena

v Tab. 37. Vybrané OSVČ lze doporučit, aby zvolila časově neomezenou licenci, jelikož pokud začne vést účetnictví, musí ho vést alespoň 5 let, tudíž je tato licence v delším časovém porovnání cenově výhodnější.

Tab. 37 Cena za modul účetnictví v Kč

Licence	Cena bez DPH
Na 1 rok	590
Časově neomezená	1 990

Zdroj: vlastní zpracování podle ceníku výrobce

Náklady na zaměstnance (účetní/účetního)

Je tu taky alternativa, že vybraná OSVČ nebude vedení účetnictví sama zvládat. V tomto případě má v podstatě dvě možnosti – najmout si zaměstnance nebo využít externího vedení účetnictví. V případě zaměstnance lze očekávat vyšší náklady. Vzhledem k předpokládanému počtu účetních případů by zaměstnanec pracoval pravděpodobně na dohodu o pracovní činnosti (do 20 hodin za týden). Tab. 38 demonstruje mzdové náklady na modelového zaměstnance, který pracuje na dohodu o pracovní činnosti za minimální mzdu, tj. 12 200 Kč / měsíc a podepsal prohlášení k dani. Z této částky se bude odvádět sociální a zdravotní pojištění a také zálohová daň z příjmů. V tomto případě také vzniknou náklady na účetní program, který musí být zaměstnanci zajištěn.

Tab. 38 Měsíční mzdové náklady na modelového zaměstnance v Kč

	Zaměstnanec	Zaměstnavatel
Hrubá mzda	12 200	
Sociální pojištění	793	3 050
Zdravotní pojištění	549	1 098
Superhrubá mzda	16 348	
Zaokrouhlení	16 400	
Daň z příjmů	2 460	
Daň po slevě na poplatníka	390	
Čistá mzda	10 468	

Zdroj: vlastní zpracování

Náklady na externí vedení účetnictví

Při vedení účetnictví má vybraná OSVČ ještě možnost využít služeb externí účetní firmy nebo fyzické osoby. Pro porovnání bylo vybráno několik veřejně dostupných orientačních

ceníků od účetních firem nebo fyzických osob z okolí místa podnikání vybrané OSVČ. Konkrétní cena se však odvíjí od počtu zpracovávaných účetních případů či jejich náročnosti. Sledovanými kritérii jsou ceny za vedení účetnictví, mzdovou agendu na 1 zaměstnance a za vyhotovení daňového přiznání k DPH a k dani z příjmů fyzické osoby (viz Tab. 39).

Tab. 39 Orientační ceníky vybraných externích poskytovatelů účetních služeb

	Vedení účetnictví / měsíc	Mzdová agenda na 1 zaměst- nance / měsíc	Přiznání k DPH	Přiznání k dani z příjmů FO
Ceník 1	min. 1 900 Kč	240 Kč	350 Kč	900 Kč
Ceník 2	od 1 000 Kč	150 – 200 Kč	od 500 Kč	od 500 Kč
Ceník 3	od 2 000 Kč	150 – 250 Kč	500 Kč	1 000 Kč
Ceník 4	2 000 Kč	180 Kč	zahrnuto v ceně za účetnictví	
Ceník 5	min. 1 500 Kč	500 Kč	500 Kč	1 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování podle internetových stránek poskytovatelů

8.1.4 Rizika spojená s přechodem z daňové evidence na účetnictví

Hlavním rizikem celé části projektu o přechodu z daňové evidence na účetnictví je to, že vybraná OSVČ špatně vyhodnotí potřebu vedení účetnictví. Vzhledem k tomu, že ještě není úplně rozhodnutá ohledně založení společnosti s ručením omezeným a nesplňuje kritéria pro povinné vedení účetnictví, může klidně pokračovat ve vedení daňové evidence, která je pro ni jednodušší, méně nákladná a také časově méně náročná, byť neposkytuje tak kvalitní ekonomické informace jako účetnictví. Účetnictví by musela vést alespoň 5 let bez ohledu na to, zda založí společnost s ručením omezeným.

Dále lze důvodně předpokládat, že vedení účetnictví „vlastními silami“ by pro vybranou OSVČ bylo náročné, proto by pravděpodobně volila dalšího zaměstnance nebo externí subjekt. Obě dvě varianty však sebou přinášejí náklady navíc (viz výše). Může také chvíli trvat, než si vybraná OSVČ najde vyhovujícího zaměstnance či externí subjekt, jelikož se kvalita nabízených účetních služeb a také potencionálních zaměstnanců liší.

Poměrně velkým rizikem je pak správnost provedení inventarizace všech složek majetku a dluhů, které souvisejí s podnikáním, a jejich následné správné ocenění. Majetek i dluhy musejí být následně převedeny na správné účty v rámci účetnictví. Pokud budou majetek a dluhy na začátku chybně oceněny nebo zaúčtovány, tyto chyby se pak promítnou do všech kroků v rámci převodu a účetnictví tak nebude od začátku poskytovat věrný a poctivý obraz

skutečnosti. S tím souvisí další riziková oblast, kterou je úprava základu daně na konci prvního roku vedení účetnictví.

8.2 Kalkulace cen

Hlavní výhodou navržené kalkulace je její jednoduchost a také té to, že si ji vybraná OSVČ může kdykoli sama přepočítat. Co se týká času, kalkulace mohou být využívány prakticky ihned a její zavedení by nemělo vyžadovat žádné dodatečné výdaje. Kalkulace je možno používat bez ohledu na to, zda bude vybraná OSVČ vést účetnictví nebo bude pokračovat v daňové evidenci.

Kalkulace musí obsahovat takovou cenu, která pokryje náklady/výdaje související s činností, ziskovou přírůžku a DPH. V případě navržené metody kalkulace je největším rizikem špatné stanovení hodnotového faktoru, který pak může celou kalkulaci zkreslovat. Proto lze doporučit, aby vybraná OSVČ měla v navržených kalkulacích další informační zdroj pro úpravy své cenové politiky, který bude využívat v kombinaci se svými zkušenostmi, se změnami cen vstupů, daní a také v mantinelech cen stanovených konkurencí. Aktualizace lze v tomto případě považovat za nezbytné.

8.3 Přehled povinností

Navržené přehledy důležitých termínů může vybraná OSVČ začít používat prakticky ihned a bez dodatečných nákladů. Nicméně je zde riziko, že v přehledech mohlo při zpracování dojít k opomenutí či nesprávnému uvedení některého z termínů, s čímž poté mohou souviset další nepříjemnosti. Je také možné, že v průběhu roku 2018 může dojít k nějaké nepředvídatelné situaci (například nová povinnost či změna stávající), která již do navržených přehledů nebude zahrnuta.

9 DOPORUČENÍ VYBRANÉ OSVČ

Na úvod této kapitoly je vhodné připomenout, že opatření vypracovaná v rámci tohoto projektu jsou na sobě vzájemně nezávislá, mohou být tedy zavedeny samostatně. Zavedení kalkulací a přehledu povinností nevyžadují žádné dodatečné náklady, proto mohou být zavedeny rychle a bez větších problémů. Stačí je pouze v průběhu roku nebo v případě potřeby aktualizovat.

V případě kalkulací lze na základě získaných poznatků doporučit používání kalkulace pomocí hodnotového faktoru i v případě, že vybraná OSVČ přejde na účetnictví. Pro její potřeby a velikost podnikání je dostatečná (z hlediska vypovídací hodnoty i náročnosti). Metodu kalkulace pomocí fixních a variabilních nákladů jí doporučit nelze, jelikož je proces kategorizace nákladů na fixní a variabilní problematický a můžou zde vznikat chyby zkreslující celou kalkulaci více než hodnotový faktor ve druhé metodě. Pokud by však vybraná OSVČ chtěla tuto metodu vyzkoušet, může postupovat podle Metodiky pro kalkulaci ceny ubytovacích služeb (kapitola 10.2).

Jedním z projektem navržené a řešené problematiky byl přechod z daňové evidence na účetnictví. Pokud se pro něj vybraná OSVČ rozhodne, bude to pro ni znamenat jistý daňový i finanční dopad, což bylo obsahem předchozích kapitol. V otázce daňového dopadu lze primárně poradit jednorázové zahrnutí do základu daně, jelikož se nejedná o výrazné daňové zatížení, nicméně záleží na tom, jak se bude vyvíjet hospodaření v průběhu roku 2018. Na konci tohoto období lze využít konzultace s daňovým poradcem, aby byl tento krok provedený správně a pro vybranou OSVČ v mezích zákona co nejvýhodněji. K rozvahovému dni ještě musí dojít k zařazení účetní jednotky do příslušné kategorie.

Pokud by se vybraná OSVČ rozhodla pro přechod na účetnictví, v otázce způsobu vedení určitě nelze doporučit variantu, kdy by jí účetnictví vedl vlastní zaměstnanec. Jedná se o poměrně drahé řešení a vzhledem k předpokládanému počtu účetních případů i neefektivní variantu. Spíše lze doporučit buď vlastní vedení, nebo využití služeb externích firem. Ohledně vlastního vedení musí vybraná OSVČ pečlivě zvážit své možnosti a využívat kvalitní a bezpečný účetní program, který může vedení účetnictví významně ulehčit. Účetní firmy na druhou stranu mají odborníky a zkušenosti a v současné době některé umožňují klientům i dálkový přístup do svého systému, díky čemuž má klient ke svým účetním informacím nepřetržitý přístup a což lze považovat za velkou výhodu.

Na účetnictví je potřeba nejen se kvalitně připravit, ale také jej dobře vést. Vzhledem k tomu, že jeho vedení upravuje více právních předpisů, které mohou být pro širokou veřejnost složité, je vhodné pracovat s odbornou literaturou, která se snaží přehledně a srozumitelně prezentovat zákonné požadavky s využitím různých praktických příkladů. Pokud se vybraná OSVČ rozhodne, že si povede účetnictví sama, může využít literaturu, která je součástí seznamu literatury k této práci. Účetnictví nelze popřít jeho informační přínos, nicméně je administrativně náročnější než daňová evidence, díky čemuž mohou vznikat chyby, které mohou mít nepříznivé důsledky.

Během práce na projektu měla vybraná OSVČ dotaz, zda má svůj osobní automobil vložit v případě založení společnosti s ručením omezeným do obchodního majetku. Tento krok totiž nemusí být vždy výhodný. Je pravdou, že pokud je osobní automobil zařazen do obchodního majetku, lze uplatňovat daňové odpisy a veškeré další náklady, které s provozem v rámci podnikatelské činnosti souvisejí (např. servis, pojištění, pohonné hmoty), ale vzhledem k tomu, že je vozidlo používáno i pro soukromé účely, nešlo by tyto náklady daňově uplatňovat v plné výši, ale poměrnou částí odpovídající využití v rámci podnikání. Automobil by měl být jako nepeněžitý vklad oceněn znalcem a z této hodnoty také daňově odepisován (předtím odepisováno nebylo). Vzhledem k tomu, že automobil je starší, je otázkou, v jaké hodnotě by nakonec bylo oceněno, navíc by se všechny související náklady musely krátit a nelze nepřipomenout ani fakt, že je potřeba zaplatit také znalecký posudek. Lze tedy doporučit ponechat vlastní automobil mimo obchodní majetek a uplatňovat si cestovní náhrady na amortizaci a na pohonné hmoty jako doposud. Nelze však opomenout na platbu silniční daně, které je automobil sloužící k podnikání předmětem vždy.

Dále je potřeba zmínit problematickou pohledávku FV2014-0x7, která je dlouho po splatnosti a nelze očekávat její úhradu. Pohledávka byla na žádost vybrané OSVČ zatím ponechána mezi pohledávkami, nicméně lze poradit, aby byla odepsána. Pohledávka je totiž již promlčená a šance na jakékoli vyrovnání je minimální. Je však potřeba připomenout, že tato pohledávka nemůže z evidence zmizet úplně, proto by se měla ponechat v operativní evidenci.

V rámci účetních metod lze vybrané OSVČ doporučit účtovat o zásobách způsobem B, který je v jejím případě dostačující, jelikož vybraná OSVČ poskytuje služby, zásoby (nástroje a čisticí prostředky) nejsou klíčovou položkou. Zásoby nakupuje v běžné obchodní síti, je

tedy velmi nepravděpodobné, že by na konci účetního období vznikaly nejasnosti se zásobami na cestě nebo s nevyfakturovanými dodávkami. Je však potřeba důsledné vedení skladové evidence, nicméně s tím může kvalitní účetní program pomoci.

Ohledně dlouhodobého majetku je potřeba ve vnitřní směrnici dořešit hraniční hodnoty. Lze doporučit, aby tyto hodnoty odpovídaly hraničním hodnotám podle zákona o daních z příjmů (tj. 40 000 Kč pro dlouhodobý hmotný majetek, popř. 60 000 Kč pro dlouhodobý nehmotný majetek). Drobný hmotný majetek by pak byl v ocenění pod 40 000 Kč s dobou použitelnosti delší než jeden rok. Je vhodné, aby si vybraná OSVČ ještě stanovila další hraniční hodnotu, od které se bude pořízení drobného hmotného majetku účtovat přímo do spotřeby (přes nákladový účet 501) a zároveň se bude evidovat v rámci operativní evidence až do doby svého vyřazení (např. počítače, mobily, ledničky a další elektronika atd.). Majetek pod touto hraniční hodnotou bude účtován přímo do spotřeby bez další evidence (např. varné konvice, lampičky, kalkulačky atd.). Pro vybranou OSVČ by vzhledem k povaze nakupovaného drobného majetku touto hraniční hodnotou mohlo být např. 1 000 Kč.

Přechod z daňové evidence na účetnictví byl vypracován pro rok 2018, nicméně pokud vybraná OSVČ odloží přechod z daňové evidence na účetnictví na další rok, lze doporučit, aby využila vypracovanou Metodiku pro přechod z daňové evidence na účetnictví (kapitola 10.1), nicméně si bude muset překontrolovat, zda nedošlo ke změně některého právního předpisu, který tuto oblast upravuje.

Pokud se lze vyjádřit také k záměru založení společnosti s ručním omezeným, na základě zjištěných informací a stavu podnikání vybrané OSVČ lze doporučit, aby tento krok zatím neprováděla. Vybraná OSVČ nemá v současné době žádné úvěry, navíc neplánuje žádné významnější investice či rozšíření podnikání, ke kterým by úvěr potřeba byl. Své pohledávky hradí včas. Má již prověřený okruh zákazníků s dobrou platební morálkou, problémy s platbami jsou spíše výjimečné. Pokud by vybraná OSVČ založila společnost s ručením omezeným, musela by kromě účetnictví ještě být zapsána v obchodním rejstříku a každoročně zveřejňovat výkazy účetní závěrky, vztahovala by se na ni i povinnost zřízení datové schránky. Samozřejmě i proces založení společnosti s ručením omezeným sebou nese náklady související se zápisem do Obchodního rejstříku či se službami notáře. Kromě toho se na právnické osoby vztahuje vyšší sazba daně z příjmů než u fyzických osob. Navíc ani není úplně pravdou, že v případě společnosti s ručením omezeným se ručí jen majetkem společnosti. V souvislosti se zákonem č. 89/2012 Sb. novým občanským zákoníkem a se zákonem č. 90/2012

Sb. o obchodních korporacích je povinnost, aby člen statutárního orgánu jednal s „*péčí řádného hospodáře*“. V případě úpadku společnosti musí statutární orgán u soudu prokázat, že učinil všechny kroky k odvrácení tohoto úpadku, jinak ručí věřitelům společnosti i svým osobním majetkem.

10 ZOBECNĚNÁ METODIKA PRO DALŠÍ OSVČ PODNIKAJÍCÍ V OBLASTI POSKYTOVÁNÍ UBYTOVACÍCH SLUŽEB

Poslední část této diplomové práce se věnuje vypracování zobecněných metodik pro další OSVČ podnikajících ve stejném oboru jako vybraná OSVČ. Na základě teoretických poznatků doplněných o praktické možnosti aplikace byly vytvořeny dvě metodiky, jejichž znění je součástí této kapitoly. Součástí každé metodiky jsou také informační zdroje, ze kterých bylo při tvorbě čerpáno a ze kterých mohou uživatelé získat další užitečné informace.

Byly vypracovány dvě metodiky – na přechod z daňové evidence na účetnictví a o kalkulacích v ubytovacích službách. Metodika ohledně povinností vůči státu a jiným orgánům zpracována nebyla, jelikož lze dohledat velké množství daňových kalendářů a přehledů dalších důležitých termínů. Navíc konkrétní povinnosti se odvíjejí od konkrétního podnikatele, tudíž by univerzální metodika musela obsahovat všechny možnosti a kombinace, díky čemuž by byla nepřehledná, v praxi asi stěží použitelná a hrozilo by zde riziko chyby.

10.1 Metodika pro přechod z daňové evidence na účetnictví

Tato metodika se týká přechodu z daňové evidence na účetnictví. Nepotřebuje zvláštní úpravy pro ubytovací služby, tudíž by mohla být použitelná pro širší okruh OSVČ, které budou chtít účetnictví vést jako fyzické osoby dobrovolně. Obsahuje právní předpisy, kterými se celý převod řídí a dále komentované kroky, podle kterých lze tento proces provést, prezentované na případové studii a doplněné o odkazy na další právní předpisy, které je blíže upravují. Zde uvedené tabulky lze využít jako návrhy formulářů a dokumentů souvisejících s přestupem.

Základní informační zdroje této metodiky

1. HAKALOVÁ, Jana a Yveta PŠENKOVÁ. *Daňová evidence: teorie a praxe*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016, 122 s. ISBN 978-80-7552-239-9.
2. MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů* [online]. 17. 1. 2018 [cit. 2018-02-17]. Dokument dostupný z: http://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Ucetnictvi_2018_Ceske-ucetni-standardy-pro-500-2002.pdf

3. OTRUSINOVÁ, Milana a Karel ŠTEKER. Vnitropodnikové účetní směrnice. In: *Mzdová praxe* [online]. 1. 9. 2007 [cit. 2018-03-01]. Dostupné z: <http://www.mzdovapraxe.cz/archiv/dokument/doc-d2607v3373-vnitropodnikove-ucetni-smernice/>
4. ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví. 2.*, aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2016, 284 s. ISBN 978-80-271-0048-4.
5. Vyhláška č. 500/2002 Sb. ze dne 6. listopadu 2002 kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví. In: *Zákony pro lidi* [online]. AION CS, s.r.o. [cit. 2018-03-06]. Dostupná z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-500>
6. Zákon č. 563/1991 Sb. ze dne 12. prosince 1991 o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. In: *Zákony pro lidi* [online]. AION CS, s.r.o. [cit. 2018-02-05]. Dostupný z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-563>
7. Zákon č. 586/1992 Sb. ze dne 20. listopadu 1992 o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. In: *Zákony pro lidi* [online]. AION CS, s.r.o. [cit. 2018-02-24]. Dostupný z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>

Základní informace o metodice

Metodika byla zpracována podle znění **zákonů k 1. 1. 2018, poslední kontrola proběhla k 31. 3. 2018**. V momentě pozdějšího použití, je nutno **zkontrolovat, zda jsou uvedená ustanovení platná a zda nedošlo ke změně**. Metodika je určena pro fyzické osoby, které vedou daňovou evidenci a rozhodly se pro **dobrovolné** vedení účetnictví. Obsahuje informace k následujícím krokům:

- Inventarizace;
- Převodový můstek;
- Účtový rozvrh;
- Vnitřní účetní směrnice;
- Zahajovací rozvaha;
- Otevření hlavní knihy;
- Úprava základu daně;
- Kategorizace účetní jednotky (k rozvahovému dni);
- Doporučení ohledně účetního programu.

Právní úprava přechodu z daňové evidence na účetnictví

Pokud fyzická osoba přechází z daňové evidence na účetnictví, je důležité, aby se seznámila s paragrafy právních předpisů, které tuto problematiku přímo upravují. Jedná se o:

- § 1 a § 4 odst. 7 zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví;
- § 61b vyhlášky č. 500/2002 Sb. k zákonu o účetnictví;
- § 5 odst. 8, § 23 odst. 14 a příloha č. 3 zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů.

Důležité termíny pro dobrovolné vedení účetnictví

Na dobrovolné vedení účetnictví se vztahuje § 4 odst. 4 zákona o účetnictví, který určuje povinnost začít vést účetnictví od prvního dne účetního období, které následuje po období, kdy došlo k rozhodnutí o vedení účetnictví. Účetnictví se poté **musí vést alespoň 5 po sobě jdoucích účetních období** (pokud mezitím nedojde k ukončení činnosti), což vyplývá z § 4 odst. 7 zákona o účetnictví. Daňový dopad bude mít převod až na **konci prvního roku** vedení účetnictví.

Příklad: Pokud bude účetním obdobím kalendářní rok a OSVČ se v průběhu roku 2017 rozhodne vést účetnictví, prvním dnem jejího účetního období bude 1. 1. 2018. Pokud bude tedy účetnictví vedeno od 1. 1. 2018, daňové přiznání za rok 2017 se sestavuje podle údajů z daňové evidence k 31. 12. 2017. K 31. 12. 2017 je tedy nutno uzavřít daňovou evidenci a provést inventarizaci. Daňové dopady převodu se řeší až na konci roku, ve kterém se s vedením účetnictví začalo (tj. 2018).

1. Inventarizace

Základní právní předpisy:

- § 61b vyhlášky č. 500/2002 Sb. k zákonu o účetnictví (metoda přechodu z daňové evidence na účetnictví);
- § 24 a § 25 zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví (oceňování majetku a závazků);
- § 28, odst. 6 zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví (povinnost sestavení odpisových plánů);
- § 7b odst. 4, zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů (inventarizace)
- § 24 a § 25 zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů (úprava základu daně o zjištěné rozdíly).

K poslednímu dni zdaňovacího období je nutno provést zjištění skutečného stavu zásob, hmotného majetku, pohledávek a dluhů, vše se dokládá zápisem. Pokud vzniknou rozdíly,

vypořádají se úpravu základu daně podle § 24 a § 25 zákona o daních z příjmů. Tento požadavek vyplývá přímo z § 7b odst. 4 zákona o daních z příjmů. Na tuto inventarizaci lze hned navázat prvním krokem při převodu z daňové evidence na účetnictví, kterým je podle § 61 b vyhlášky č. 500/2002 Sb. zjištění stavu majetku a dluhů (také rezerv, oceňovacích rozdílů k úplatně nabytému majetku, neuplatněné části výdajů u finančního leasingu atd.) z daňové evidence. Stav zjištěné při inventarizaci budou počátečními stavy pro účetnictví ke dni přechodu (například stavy majetku a dluhů k 31. 12. 2017 budou počáteční stavy v účetnictví k 1. 1. 2018).

Podle tohoto § 61b se dále majetek, a dluhy ocení podle § 24 a § 25 zákona o účetnictví. K odpisovanému majetku se sestaví odpisové plány. Pokud je v evidenci i neuplatněná část výdajů u finančního leasingu, pro tu § 61b stanovuje přímo účtovou skupinu 38 a účet pro náklady příštích období.

2. Převodový můstek

Základní právní předpisy:

- § 61b vyhlášky č. 500/2002 Sb. k zákonu o účetnictví (vypořádání rozdílu mezi aktivy a pasivy pomocí účtu ze skupiny 49).

Tento krok je uváděn v různých odborných pracích na toto téma. Převodový můstek lze charakterizovat jako seznam účtů, na které budou v účetnictví převedeny položky majetku a dluhů, s uvedením částek na stranách MD či D. Na straně MD se eviduje počáteční stavy majetku (dlouhodobého – budovy, stavby, stroje, zařízení, automobily atd. i oběžného – zásoby, peněžní prostředky, pohledávky), na straně D pak počáteční stavy dluhů (tj. závazky k zaměstnancům, institucím, obchodním partnerům, úvěry atd.). Dá se považovat za nástroj, který kromě soupisu účtů, slouží ještě ke zjištění rozdílu mezi stranami MD a D pro jeho následné vypořádání pomocí účtu v účtové skupině 49 podle požadavků § 61b vyhlášky č. 500/2002 Sb., a dále za dokument, který podá prvotní představu o používaných účtech (pro sestavení účtového rozvrhu či zahajovací rozvahy).

Zadání případové studie

Podnikatel je OSVČ zabývající se jednoduchou výrobou, je plátcem DPH a vede daňovou evidenci. Rozhodl se pro dobrovolný přechod na účetnictví, jelikož plánuje rozšíření svého podnikání a účetnictví vyhodnotil jako kvalitnější zdroj informací pro své rozhodování. Navíc v budoucnu plánuje založení společnosti s ručením omezeným, pod kterou by toto své podnikání dále provozoval a kde je účetnictví již povinné. Zatím však bude podnikat ještě

jako fyzická osoba. Podnikatel provedl v souladu se zákonem o daních z příjmů inventarizaci, při které nevznikly žádné rozdíly. K 31. 12. 2017 evidoval stavy majetku a dluhů (hodnoty jsou součástí Tab. 40).

Podnikatel si sestavil převodový můstek (Tab. 40), ze kterého je jasně patrné, že součet stran MD a D není stejný. Vzniklý rozdíl bude zaúčtován buď na aktivní (MD) či pasivní (D) stranu účtu ze skupiny 49 – Individuální podnikatel. **Základním pravidlem je, že součet stran MD se musí rovnat součtu stran D** – podle toho lze velmi jednoduše určit, na kterou stranu účtu individuálního podnikatele vzniklý rozdíl zaúčtovat. Na uvedené případové studii bude rozdíl účtován na straně D účtu individuálního podnikatele.

Tab. 40 Případová studie - převodový můstek v Kč

Číslo	Číslo účtu a název	MD	D
1	021 - Stavby	1 000 000	
2	031 - Pozemky	250 000	
3	081 - Oprávky ke stavbám		280 000
4	112 - Materiál	15 000	
5	123 - Výrobky	29 000	
6	211 - Pokladna	8 000	
7	221 - Bankovní účet	60 000	
8	311 - Odběratelé	26 000	
9	461 - Dlouhodobý bankovní úvěr		150 000
10	321 - Dodavatelé		48 000
11	331 - Zaměstnanci		31 000
12	336 - Sociální a zdravotní pojištění zaměstnanců		11 000
13	343 - Daň z přidané hodnoty		15 000
	Součet 1	1 388 000	535 000
	Rozdíl		853 000
	Součet 2	1 388 000	1 388 000

Zdroj: vlastní zpracování

3. Účtový rozvrh

Základní právní předpisy:

- § 14 zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví (směrná účtová osnova a účtový rozvrh);
- § 45 vyhlášky č. 500/2002 Sb. k zákonu o účetnictví (směrná účtová osnova);
- příloha č. 4 k vyhlášce č. 500/2002 Sb. (směrná účtová osnova).

Směrná účtová osnova má pevně stanovené účtové třídy (např. účtová třída 1 – Zásoby) a skupiny (např. 11- Materiál, 12 – Zásoby vlastní činnosti atd.). **Ze směrné účtové osnovy si podnikatel vybírá třídy a skupiny pro účty, které bude v rámci svého podnikání používat – ty budou jeho účtovým rozvrhem.**

V účtovém rozvrhu si dále zvolí čísla syntetických účtů (např. 112 – Materiál na skladě). Při tvorbě číslování lze doporučit zachovávat obecně používané číslování syntetických účtů (lze dohledat na internetu). Podnikatel nemusí do svého účtového rozvrhu zařadit úplně všechny účty, takový účtový rozvrh by pak byl zbytečně dlouhý a nepřehledný. Do účtového rozvrhu se zařadí i analytické účty, které blíže člení syntetický účet podle požadavků konkrétní účetní jednotky (např. 112.001 – Materiál ABC, 112.002 – Materiál XYZ). Rozvrh musí být vždy **aktuální** a obsahovat všechny účty, na které se účtuje. Nesmí se zapomínat ani na závěrkové a podrozvahové účty (účtová třída 7).

4. Vnitřní účetní směrnice

Základní právní předpisy

- zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví;
- vyhláška č. 500/2002 Sb. k zákonu o účetnictví;
- České účetní standardy pro podnikatele.

Na začátek je potřeba připustit fakt, že tato problematika je velmi obsáhlá a neexistuje univerzální šablona, podle které by šlo sestavit každou směrnici. Není ani zákonem předepsáno, jakou formu má směrnice mít, proto se v praxi můžou vyskytovat samostatné směrnice pro každou oblast nebo je lze i různě spojovat. Vnitřní účetní směrnice jsou nástroj, který implementuje požadavky zákona o účetnictví, vyhlášky č. 500/2002 Sb. a Českých účetních standardů na konkrétní účetní jednotku. **Směrnice však nesmí být v rozporu s výše uvedenými právními předpisy!!** Pro potřeby této části metodiky byl vypracován doporučený obsah směrnic (viz Tab. 41). Tab. 42 obsahuje strukturu, ze které se může (ale nemusí) při sestavování směrnic vycházet.

Tab. 41 Doporučený obsah vybraných směrnic

Směrnice	Doporučený obsah
Časové rozlišení	Postup při časovém rozlišení nákladů a výnosů; hodnoty nevýznamných částek (časově se nebudou rozlišovat)
Dlouhodobý majetek	Hranice pro ocenění, od kterého bude majetek evidován jako dlouhodobý; odpisový plán (účetní i daňové odpisy)

Inventarizace	Termíny a časový harmonogram inventarizace majetku a závazků; co se bude inventarizovat; postup inventarizace; zúčastnění zaměstnanci
Kurzové rozdíly a cizí měny	Kurz pro přepočítání v okamžiku uskutečnění účetního případu (denní vyhlášený Českou národní bankou či pevný stanovený účetní jednotkou)
Opravné položky	Postup vytváření a rozpouštění opravných položek; jejich účtování; zajištění správnosti odepisování nevymahatelných pohledávek
Podpisové záznamy	Práva, povinnosti a zodpovědnosti osob v souvislosti s účetními záznamy; podpisové vzory
Pokladna	Umístění pokladny (pokladen); zodpovědná osoba; pokladní limity; inventarizace (v pokladně se inventarizace provádí vícekrát v průběhu roku)
Rezervy	Tituly pro tvorbu rezerv; výši; způsob vytvoření; použití
Účetní závěrka	Harmonogram účetní závěrky (termíny, postupy prací, zodpovědné osoby)
Účtový rozvrh	Viz bod o účtovém rozvrhu
Zásoby	Způsob účtování (A nebo B); způsoby oceňování při pořízení i vyskladnění; oceňování zásob pořízených vlastní činností; materiál účtovaný přímo do spotřeby; normy přirozených úbytků

Zdroj: vlastní zpracování podle článku Otrusinové a Štekera (2007)

Tab. 42 Doporučená struktura směrnice

Struktura	Obsah
Záhlaví	Název a sídlo účetní jednotky Název směrnice Číselné označení směrnice Schválení (kompetentní osoby) Účinnost (počátek platnosti) Rozdělovník (kdo má směrnici obdržet) Vydal (osoba, se kterou se řeší nejasnosti) Přílohy (název a počet příloh)
Vlastní text	Úvodní ustanovení (právní předpisy) Text (konkrétní řešení) Závěrečná ustanovení (závaznost, kontroly atd.)
Zápatí	Datum a místo vydání Číslo strany a celkový počet stran Podpis schvalující osoby

Zdroj: vlastní zpracování podle Štekera a Otrusinové (2016, s. 39)

5. Zahajovací rozvaha

Právní předpisy

- § 4 odst. 4 zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví (povinnost zahájení vedení účetnictví v případě dobrovolného vedení);
- § 19 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví (zahajovací rozvaha);
- § 17 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví (kdy se zahajovací rozvaha sestavuje);
- § 4 vyhlášky č. 500/2002 Sb. k zákonu o účetnictví (bilanční princip, obsah sloupců brutto, korekce, netto aktivní strany rozvahy);
- hlava II vyhlášky č. 500/2002 Sb. k zákonu o účetnictví (obsahové vymezení některých položek rozvahy);
- příloha č. 1 k vyhlášce č. 500/2002 Sb. (uspořádání a označování položek rozvahy).

Zahajovací rozvaha musí respektovat jedno ze základních pravidel celého účetnictví, tj. vztah **AKTIVA (netto) = PASIVA**. Navazuje na účty, které byly definovány v rámci převodového můstku. Jedním z případů, kdy se sestavuje, je den vzniku povinnosti vést účetnictví, což je v případě dobrovolného vedení první den účetního období, které následuje po období, ve kterém bylo o dobrovolném vedení rozhodnuto. Základní struktura aktiv a pasiv je zpracována v Tab. 43 a Tab. 44. Sloupec brutto obsahuje neupravenou výši aktiv. Sloupec korekce je pak vyhrazen pro oprávký (tj. součty odpisů) či pro opravné položky. Sloupec netto jsou aktiva brutto očištěná o korekce.

Tab. 43 Základní struktura aktiv

Aktiva			
	Brutto	Korekce	Netto
AKTIVA CELKEM			
DLOUHODOBÝ MAJETEK			
Dlouhodobý nehmotný majetek			
Dlouhodobý hmotný majetek			
Dlouhodobý finanční majetek			
OBĚŽNÝ MAJETEK			
Zásoby			
Pohledávky			
Dlouhodobé pohledávky			
Krátkodobé pohledávky			

Krátkodobý finanční majetek			
Peněžní prostředky			
ČASOVÉ ROZLIŠENÍ AKTIV			

Zdroj: vlastní zpracování podle přílohy č. 1 k vyhlášce č. 500/2002 Sb.

Tab. 44 Základní struktura pasiv

Pasiva	
PASIVA CELKEM	
VLASTNÍ KAPITÁL	
Základní kapitál	
Ážio a kapitálové fondy	
Fondy ze zisku	
Výsledek hospodaření minulých let	
Výsledek hospodaření běžného účetního období	
CIZÍ ZDROJE	
Rezervy	
Dlouhodobé závazky	
Krátkodobé závazky	
ČASOVÉ ROZLIŠENÍ PASIV	

Zdroj: vlastní zpracování podle přílohy č. 1 k vyhlášce č. 500/2002 Sb.

V případové studii by zahajovací rozvaha mohla vypadat následovně (Tab. 45 a Tab. 46).

Tab. 45 Případová studie – zahajovací rozvaha k 1. 1. 2018 – aktiva v Kč

Aktiva			
	Brutto	Korekce	Netto
AKTIVA CELKEM	1 388 000	280 000	1 108 000
DLOUHODOBÝ MAJETEK	1 250 000	280 000	970 000
Dlouhodobý hmotný majetek	1 250 000	280 000	970 000
Stavby	1 000 000	280 000	720 000
Pozemky	250 000	0	250 000
OBĚŽNÝ MAJETEK	138 000	0	138 000
Zásoby	44 000	0	44 000
Materiál	15 000	0	15 000
Výrobky	29 000	0	29 000

Pohledávky	26 000	0	26 000
Krátkodobé pohledávky	26 000	0	26 000
- pohledávky z obchodních vztahů	26 000	0	26 000
Peněžní prostředky	68 000	0	68 000
Peněžní prostředky v pokladně	8 000	0	8 000
Peněžní prostředky na účtech	60 000	0	60 000

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 46 Případová studie – zahajovací rozvaha k 1. 1. 2018 – pasiva v Kč

Pasiva	
PASIVA CELKEM	1 108 000
VLASTNÍ KAPITÁL	853 000
Základní kapitál (stav účtu ze skupiny 49 – individuální podnikatel)	853 000
CIZÍ ZDROJE	255 000
Dlouhodobé závazky	150 000
Závazky k úvěrovým institucím	150 000
Krátkodobé závazky	105 000
Závazky z obchodních vztahů	48 000
Závazky k zaměstnancům	31 000
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	11 000
Stát - daňové závazky a dotace	15 000

Zdroj: vlastní zpracování

6. Otevření hlavní knihy

Základní právní předpisy

- § 13 zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví (účetní knihy)
- § 17 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví (otevírání účetních knih);
- Český účetní standard pro podnikatele č. 002 – Otevírání a uzavírání účetních knih.

Hlavní kniha obsahuje ke dni otevření všechny syntetické účty, které účetní jednotka používá, a jejich počáteční stavy. K otevření se podle Českého účetního standardu č. 002 (Ministerstvo financí České republiky, 2018) používá účetní zápis s účtem z účtové skupiny 70 podle tohoto zobecněného tvaru účetního zápisu:

- MD aktivní účty / D 70x,
- MD 70x / D pasivní účty.

Pokud využijete obecně používané číslování syntetických účtů, bude se jednat o účet s číslem 701 – Počáteční účet rozvázný.

Dále se otevírá: účetní deník, knihy analytických a podrozvahových účtů a další knihy a karty (lze vyřešit v účetním programu). Příklad otevřené hlavní knihy na počátku období opět vychází z případové studie pro převodový můstek (Tab. 47).

Tab. 47 Případová studie – hlavní kniha v Kč

Účet	Název účtu	Počáteční stav	Obrat MD	Obrat D	Konečný stav
Aktivní účty					
021	Stavby	1 000 000			
031	Pozemky	250 000			
112	Materiál	15 000			
123	Výrobky	29 000			
211	Pokladna	8 000			
221	Bankovní účet	60 000			
311	Odběratelé	26 000			
Součet		1 388 000			
Pasivní účty					
081	Oprávky ke stavbám	280 000			
321	Dodavatelé	48 000			
331	Zaměstnanci	31 000			
336	Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	11 000			
343	Daň z přidané hodnoty	15 000			
461	Bankovní úvěry	150 000			
491	Účet individuálního podnikatele	853 000			
Součet		1 388 000			

Zdroj: vlastní zpracování

7. Úprava základu daně (na konci období)

Základní právní úprava

- příloha č 3 k zákonu č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů (daňový dopad, úprava základu daně);

- § 23 odst. 14 zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů (jednorázové či postupné zahrnutí pohledávek a zásob do základu daně).

Podle této přílohy č. 3 se ze základem daně bude pracovat **na konci roku**, ve kterém bylo vedení účetnictví zahájeno, např. pokud je vedení účetnictví zahájeno k 1. 1. 2018, upravuje se základ daně z příjmů fyzické osoby za rok 2018. Charakteristika úprav je uvedena v Tab. 48.

Hodnotu zásob a pohledávek lze podle § 23 odst. 14 zákona o daních z příjmů do základu daně zahrnout jednorázově nebo po 9 následujících zdaňovacích období (počínaje rokem vedení účetnictví). Je na podnikateli, zda si hodnotu rozloží na stejné částky nebo jinak. Zákon toto nijak blíže neupravuje. V této oblasti lze ale doporučit konzultaci s daňovým poradcem, který může navrhnout nejvhodnější kombinaci pro úpravu a zároveň dohlédne na to, aby byl proces přestupu z daňového hlediska proveden v pořádku.

Upozornění pro plátce DPH (viz příloha č. 3 k zákonu o daních z příjmů):

- hodnota dluhu = hodnota dluhu bez DPH, pokud již byl uplatněn odpočet DPH;
- hodnota pohledávky = hodnota pohledávky bez DPH, pokud byla daňová povinnost na výstupu splněna.

Tab. 48 Úpravy základu daně

Základ daně	
Se zvyšuje	o hodnotu zásob o hodnotu cenin o hodnotu poskytnutých záloh (kromě záloh na pořízení dlouhodobého majetku) o hodnotu pohledávek, které by byly v případě úhrady zdanitelným příjmem (nezvyšuje se však o takové, které byly v době vedení daňové evidence za dlužníkem podle § 24 odst. 2 písm. y)
Se snižuje	o hodnotu přijatých záloh o dluhy, které by byly v případě úhrady výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmů

Zdroj: vlastní zpracování podle přílohy č. 3 k zákonu č. 586/1992 Sb.

V případové studii byl každý řádek vyhodnocen z hlediska daňového dopadu (Tab. 49). Základ daně se bude zvyšovat o hodnotu materiálu, výrobků a pohledávek vůči odběratelům. Snižovat se bude o hodnotu závazků vůči dodavatelům, zaměstnancům a institucím sociálního a zdravotního pojištění.

Tab. 49 Případová studie - daňový dopad položek

Číslo	Číslo účtu a název	Daňový dopad (+/-)	Částka
1	021 – Stavby	Ne	-
2	031 – Pozemky	Ne	-
3	081 – Oprávky ke stavbám	Ne	-
4	112 – Materiál	Ano +	15 000
5	123 – Výrobky	Ano +	29 000
6	211 – Pokladna	Ne	-
7	221 – Bankovní účet	Ne	-
8	311 – Odběratelé (BEZ DPH – již odvedeno)	Ano +	20 000
9	461 – Dlouhodobý bankovní úvěr	Ne	-
10	321 – Dodavatelé (BEZ DPH – již uplatněno)	Ano -	41 000
11	331 – Zaměstnanci	Ano -	31 000
12	336 – Sociální a zdravotní pojištění zaměstnanců	Ano -	11 000
13	343 – Daň z přidané hodnoty	Ne	-
14	491 – Účet individuálního podnikatele	Ne	-

Zdroj: vlastní zpracování

Podnikatel z případové studie má hodnotu dluhů snižujících základ daně vyšší než hodnotu zásob a pohledávek, které by základ daně zvyšovaly. Z tohoto důvodu bude na konci prvního roku vedení účetnictví snižovat základ daně o 19 000 Kč. Výpočet je uveden v Tab. 50.

Tab. 50 Případová studie – úprava základu daně

Položky zvyšující základ daně		Položky snižující základ daně	
Zásoby	44 000	Dluhy	83 000
Pohledávky	20 000		
Celkem	64 000		
Rozdíl	19 000 (snížení základu daně)		

Zdroj: vlastní zpracování

8. Kategorizace účetní jednotky (k rozvahovému dni)

Základní právní úprava

- § 1b zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví (kategorie účetních jednotek);
- § 19 zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví (rozvahový den).

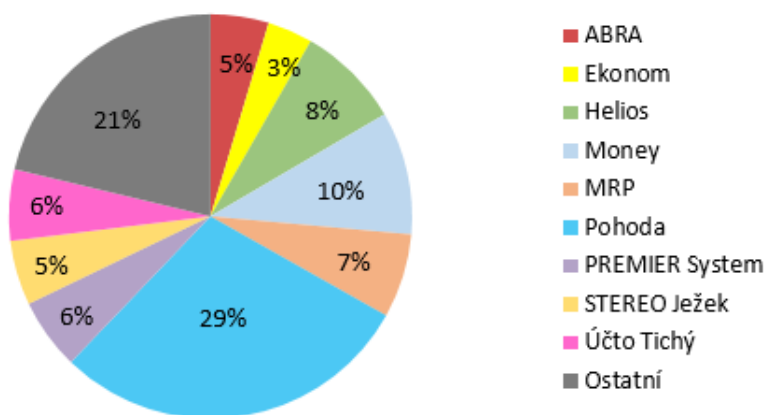

Kategorizace účetních jednotek byla do českého právního řádu zavedena od 1. 1. 2016 v rámci velké novelizace účetních předpisů. Podle výše uvedeného § 1b, který stanovuje hraniční hodnoty pro aktiva, čistý obrat a průměrný počet zaměstnanců k **rozvahovému dni**, účetní jednotka musí vyhodnotit tato kritéria a určit svou kategorii, od které se poté odvíjejí další povinnosti, hlavně co se týká rozsahu účetních výkazů a požadavků na zveřejňované informace.

9. Doporučení ohledně účetního programu

V dnešní době se používání počítačů stalo běžnou součástí podnikání. Jinak tomu není ani v případě vedení účetnictví, kde kvalitní účetní program může významným způsobem ulehčit práci. Vedení účetnictví ručně by bylo velmi komplikované a mohlo by docházet k chybám, proto tento způsob vedení nelze příliš doporučit.

Tato část metodiky představí několik účetních programů, které by podnikatel jako účetní jednotka mohl při své práci využívat (samozřejmě pokud účetnictví nepovede externí firma). Vychází z vlastního dotazníkového šetření, které proběhlo v období 13. 1. 2016 – 22. 2. 2016 a zúčastnilo se jej celkem 228 náhodně vybraných obchodních korporací a fyzických osob, z nichž 193 při své práci účetní program využívalo. Respondenti celkem zmínili 48 účetních programů. Nejčastěji hodnocené značky jsou znázorněny na grafu 2.

Graf 2 Používané značky účetních programů (vlastní průzkum - Kulleová, 2016, s. 63)

Ze všech účetních programů byly některé vybrány k individuálnímu hodnocení, které je předmětem Tab. 51. **Poznámky k tabulce:**

- Závorka za názvem účetního programu obsahuje počet hodnocení v rámci průzkumu.
- % spokojenosti se skládá ze součtu odpovědí spokojeni a spíše spokojeni.
- Celková známka je průměrem známek udělených uživateli za průběh instalace a prvotního nastavení, přehlednost a srozumitelnost, poměr cena / výkon, ovladatelnost,

rychlost zpracování údajů a příkazů, vzhled programu, vzhled výstupů, úpravy záznamů nebo nastavení, kvalita nápovědy a uživatelské příručky, další služby.

- Položky pochvaly a připomínky byly dobrovolné, proto u některých účetních programů nejsou řádky vyplněny.
- **Průzkum probíhal v roce 2016, tudíž některé připomínky již mohly být výrobcí odstraněny.**

Tab. 51 Individuální hodnocení vybraných účetních programů

Účetní program	% spokojenosti	Celková známka	Pochvaly	Připomínky
PREMIER System (11)	100%	1,23	+ Možnost analýzy + Intuitivní ovládání + Uživatelská tvorba výkazů + Komunikace s výrobcem	- Nelze exportovat a importovat data z jiných programů
POHODA (56)	98%	1,56	+ Jednoduchost + Přehlednost + Vhodný pro různé organizace	- Složitější údržba (mnoho dat) - Nejasné pojmenování (likvidace = zaplacení)
STEREO Ježek (10)	100%	1,61		- Vzhled - Neprojojenost s veřejnými rejstříky
Helios Orange (10)	100%	1,76		- Zastaralý vzhled výstupů - Vzájemné propojení modulů
EKONOM (7)	86%	1,76	+ Jednoduchost a ovladatelnost + Cena	- Složitější opravy chyb - Barevné schéma
Money S3 (11)	91%	1,77		- Mnoho funkcí pro daňovou evidenci - Pomalý (mnoho dat) - Omezené kopírování mezi agendami
ABRA FlexiBee (6)	83%	1,90		- Chybí odeslání daňového přiznání z programu - Nevyhovující barvy a vzhled

Zdroj: vlastní zpracování na základě vlastního dotazníkového šetření (Kulleová, 2016)

10.2 Metodika pro kalkulaci ceny ubytovacích služeb

Metodika je určena pro podnikatele, kteří podnikají v oblasti poskytování ubytovacích služeb. Představuje postup kalkulace pomocí dvou metod prezentovaných odbornou literaturou uvedenou ve zdrojích k této metodice – kalkulaci pomocí hodnotového faktoru a pomocí fixních a variabilních nákladů. Obě dvě metody jsou prezentovány na případových studiích.

Základní informační zdroje této metodiky

1. GÚČIK, Marian, Ľubica ŠEBOVÁ a Tibor BAJANÍK. *Kontrolovaný podnikový cestovní ruch*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2015, 230 s. ISBN 978-80-8168-217-9.
2. LINDEROVÁ, Ivica a Petr SCHOLZ. *Cestovní ruch: sbírka příkladů* [online]. Jihlava: Vysoká škola polytechnická Jihlava, 2014, 115 s. [cit. 2018-03-13]. ISBN 978-80-87035-97-9. Dokument dostupný z: <http://www.vspj.cz/ISBN/Skripta%20-%20V%C5%A0PJ/Cestovn%C3%AD%20ruch%20-%20Sb%C3%ADrka%20p%C5%99%C3%ADklad%C5%AF%20-%20Ivica%20Linderov%C3%A1%2c%20Petr%20Scholz.pdf>
3. NĚMČANSKÝ, Milan. *Analýza a kalkulace v cestovním ruchu*. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné, 2001, 306 s. ISBN 80-7248-094-4.

Každá kalkulační metoda má své výhody a nevýhody (viz Tab. 52). Kalkulace pomocí hodnotového faktoru je rychlá a jednodušší než kalkulace pomocí fixních a variabilních nákladů. Ta však na druhou stranu poskytuje spolehlivější výsledky.

Tab. 52 Porovnání kalkulačních metod pro ubytovací služby

	Kalkulace pomocí hodnotového faktoru	Kalkulace pomocí fixních a variabilních nákladů
Výhody	Jednoduchost, rychlost, dostupnost údajů (účetnictví, statistiky, další evidence)	Spolehlivější určení vztahu mezi cenami různých pokojů
Nevýhody	Problémy při stanovení hodnotového faktoru (zohledňuje velikost pokoje, ale i vybavenost, polohu, názory hostů)	Náročnější – nutnost přesného vyčíslení obou kategorií nákladů pro ubytovací část

Zdroj: vlastní zpracování podle Němčanského (2001, s. 191 a 194) a Gúčika, Šebové a Bajaníka (2015, s. 96)

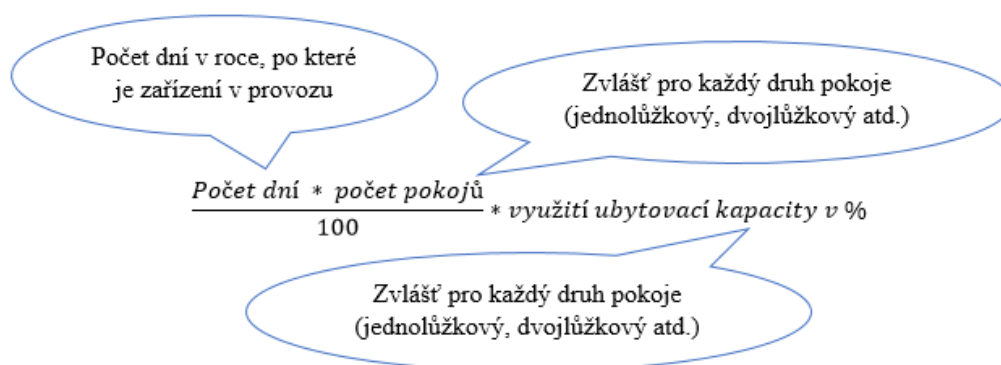
KALKULACE POMOCÍ HODNOTOVÉHO FAKTORU

Zadání případové studie 1

Pro potřeby případové studie předpokládejme fiktivní ubytovací zařízení, které nabízí ubytování v 15 jednolůžkových a v 15 dvoulůžkových pokojích. V minulém roce bylo v provozu po 355 dní (v ostatních dnech byl mimo provoz z důvodu úklidu a oprav). Ubytovací kapacity byla využita z 60 % a 80 %. Jednolůžkový pokoj má velikost 12 m² a dvojlůžkový 15 m². Náklady na provoz dosáhly 980 000 Kč. Ubytovací zařízení neposkytuje stravovací ani jiné služby. V dalším roce se předpokládá stejné využití kapacity, plánované náklady i doba provozu. Majitel požaduje 20 % zisk a aktuální sazba DPH pro ubytovací služby je 15 %.

1. Předpokládaný počet obsazených pokojů

Tento údaj je základním údajem pro další výpočty, proto je nutno mu věnovat zvýšenou pozornost. Počítá se zvlášť pro každý druh pokoje (tj. pro jednolůžkový, dvojlůžkový atd.). Výpočet se provede podle vzorce a informací zpracovaných na Obr. 3.

Obr. 3 Výpočet předpokládaného počtu obsazených pokojů (vlastní zpracování podle Němčanského, 2001, s. 189)

Podle zadání v případové studii a podle Obr. 3 byl v Tab. 53 vypočítán předpokládaný počet obsazených pokojů.

Tab. 53 Případová studie 1 – předpokládaný počet obsazených pokojů

Druh pokoje	Počet dní provozu	Počet pokojů	% využití	Předpokládaný počet obsazených pokojů
jednolůžkový	355	15	60	3 195
dvojlůžkový	355	15	80	4 260

Zdroj: vlastní zpracování

2. Hodnotový faktor

Hodnotový faktor je ukazatel, který si stanoví majitel nebo management ubytovacího zařízení. Zohledňuje velikost pokoje, jeho vybavenost či polohu. Měl by zohlednit i zájem hostů o pokoje. Obvykle se pohybuje v intervalu od **1 do 3**. Hodnotovým faktorem se poté násobí předpokládaný počet obsazených pokojů a také vlastní náklady (viz další kroky).

V případové studii se majitel ubytovacího zařízení rozhodl při výpočtu zohlednit velikost pokojů a také zájem hostů. Jednolůžkovému pokoji přiřadil hodnotový faktor 1, jelikož je pokoj menší a je o něj mezi hosty menší zájem. Jednolůžkový pokoj má velikost 12 m² a dvojlůžkový 15 m². Poměr ploch je tedy 1 : 1,25. Majitel hodnotový faktor 1,25 zaokrouhlil na 1,3, aby zohlednil zvýšený zájem. Následuje jednoduché vynásobení hodnotového faktoru a předpokládaného počtu obsazených pokojů z Tab. 53. Výstupním údajem je celkový součet těchto přepočtených hodnot (viz Tab. 54), se kterým se dále pracuje.

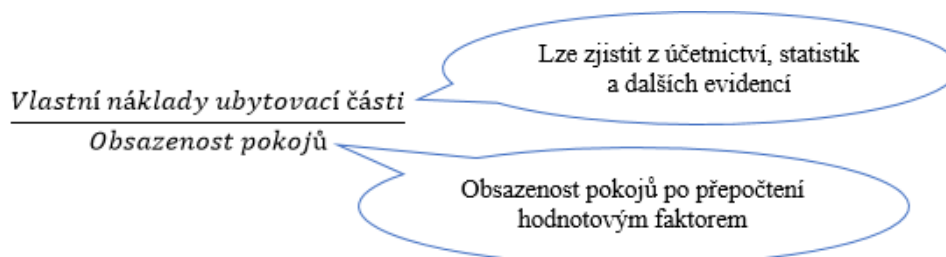
Tab. 54 Případová studie 1 – hodnotový faktor a přepočet obsazenosti

Druh pokoje	Hodnotový faktor	Předpokládaný počet obsazených pokojů	Přepočet obsazenosti hodnotovým faktorem
jednolůžkový	1	3 195	3 195
dvojlůžkový	1,3	4 260	5 538
Celkem			8 733

Zdroj: vlastní zpracování

3. Vlastní náklady na obsazený pokoj

Vstupním údajem jsou **vlastní náklady za ubytovací část**, pokud by ubytovací zařízení nabízelo např. gastronomické služby v restauraci je nutné vlastní náklady rozpočítat mezi tyto činnosti. Pro kalkulaci ceny jídel a nápojů se využívají jiné metody. Pro výpočet vlastních nákladů na obsazený pokoj se použije vztah uvedený na Obr. 4. Takto vypočtené náklady se dále vynásobí hodnotovým faktorem.

Obr. 4 Výpočet vlastních nákladů na obsazený pokoj (vlastní zpracování podle Němčanského, 2001, s. 190 a 191)

Vlastní náklady v případové studii na ubytovací část (hotel neposkytuje stravovací služby – tj. všechny náklady souvisejí s poskytováním ubytování) v minulém roce odpovídaly 980 000 Kč. Výpočet je uveden v rámci Tab. 55. Takto vypočtené náklady je ještě nutno vynásobit hodnotovým faktorem (Tab. 56).

Tab. 55 Případová studie 1 – vlastní náklady na obsazený pokoj

Položka	Hodnota
Předpokládané náklady v Kč	980 000
Přepočtená obsazenost (krok 2)	8 733
Náklady / pokoj v Kč	112,22

Zdroj: vlastní zpracování

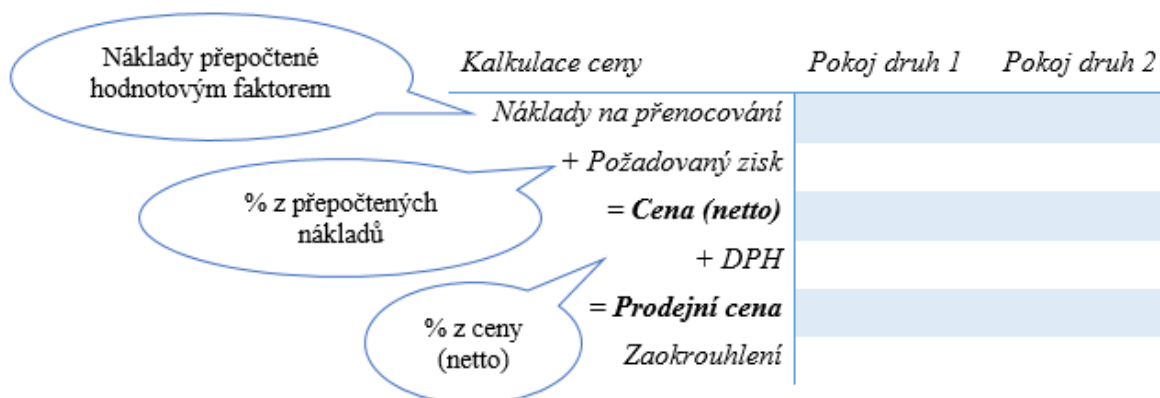
Tab. 56 Případová studie 1 – hodnotový faktor a přepočet vlastních nákladů

Druh pokoje	Náklady / pokoj	Hodnotový faktor	Přepočet nákladů hodnotovým faktorem
jednolůžkový	112,22	1	112,22
dvojlůžkový	112,22	1,3	145,88

Zdroj: vlastní zpracování

4. Kalkulace

Po vypočtení všech dílčích výpočtů již může být provedena samotná kalkulace cen za jednotlivé druhy pokojů (jednolůžkové i vícelůžkové) na jednodenní pobyt. Důležité je nezapomenout na připočtení požadovaného zisku a také DPH. Struktura takové kalkulace je zpracována na obr. 5.

Obr. 5 Struktura kalkulace ceny pomocí hodnotového faktoru (vlastní zpracování podle Němčanského, 2001, s. 190)

V případové studii bude pak kalkulace již jednoduchá. Cena se kalkuluje za pokoj na jedno přenocování. Do konečné ceny se pak ještě musí zahrnout požadovaný 20 % zisk a sazba DPH 15 %. V tomto případě by mohla kalkulace vypadat jako v Tab. 57.

Tab. 57 Případová studie 1 – kalkulace cen pokojů na jednodenní pobyt v Kč

Kalkulace ceny	jednolůžkový	dvojlůžkový
Náklady na přenocování (krok 3)	112,22	145,88
Požadovaný zisk 20 %	22,44	29,18
Cena (netto)	134,66	175,06
DPH 15 %	20,20	26,26
Prodejní cena	154,86	201,32
Zaokrouhlení	155	202

Zdroj: vlastní zpracování

KALKULACE POMOCÍ FIXNÍCH A VARIABILNÍCH NÁKLADŮ

Zadání případové studie 2 – Ubytovací zařízení s více druhy pokojů

Fiktivní ubytovací zařízení nabízí ubytování v 20 jednolůžkových a v 25 dvojlůžkových pokojích. Neposkytuje stravovací ani jiné služby. Bývá v provozu obvykle 360 dní v roce (v ostatních dnech je mimo provoz z důvodu úklidu a oprav). Ubytovací kapacity byla během roku využita z 50 % a 65 %. Jednolůžkový pokoj má velikost 12 m² a dvojlůžkový 25 m². Majitel požaduje 30 % zisk a aktuální sazba DPH pro ubytovací služby je 15 %. Podle údajů z účetnictví a ze statistiky byly za minulý rok fixní náklady 2 157 500 Kč a variabilní náklady na obsazený jednolůžkový pokoj 128 Kč a na dvojlůžkový 152 Kč. V dalším roce se předpokládá stejné využití kapacity a stejná velikost nákladů.

1. Předpokládaný počet obsazených pokojů

Kalkulace začíná stejným krokem jako předchozí metoda podle (viz Obr. 3). Pro případovou studii je výpočet předpokládaného počtu obsazených pokojů z údajů podle zadání uvedený v Tab. 58.

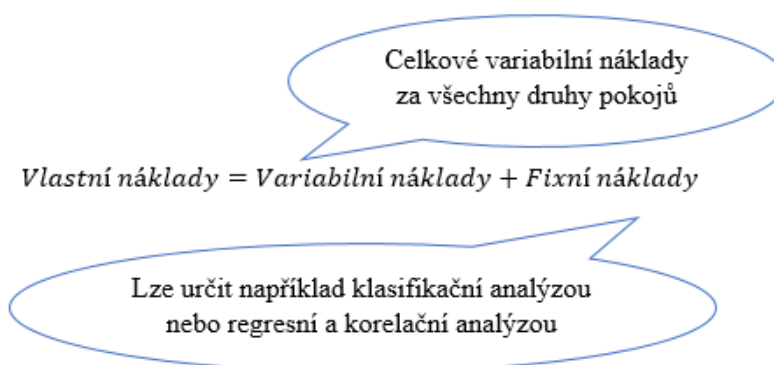
Tab. 58 Případová studie 2 – předpokládaný počet obsazených pokojů

Druh pokoje	Počet dní provozu	Počet pokojů	% využití	Předpokládaný počet obsazených pokojů
jednolůžkový	360	20	50	3 600
dvojlůžkový	360	25	65	5 850

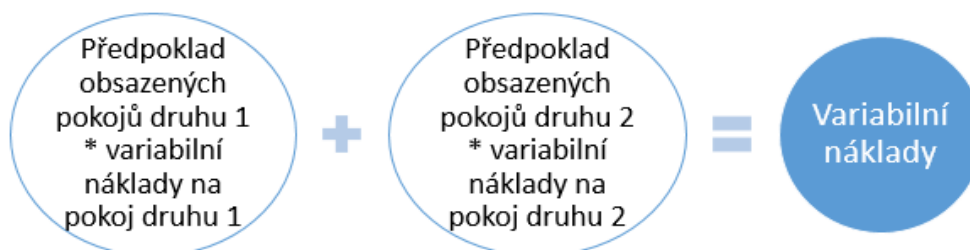
Zdroj: vlastní zpracování

2. Vlastní náklady ubytovací části

Jedná se pravděpodobně o nejvíce komplikovaný krok této metody. Je potřeba rozlišit variabilní a fixní náklady a jen pro ubytovací část. Údaje o nákladech lze získat z účetnictví nebo jiných evidencí. Základní výpočet se provede podle Obr. 6. Pokud ubytovací zařízení nabízí více druhů pokojů (jednolůžkové, dvojlůžkové atd.), vypočítají se variabilní náklady podle Obr. 7. Fixní náklady jsou společné pro všechny pokoje.

Obr. 6 Výpočet vlastních nákladů (vlastní zpracování podle Gúčika, Šebové a Bajanika, 2015, s. 99)

Obr. 7 Výpočet variabilních nákladů (vlastní zpracování podle Němčanského, 2001, s. 192)

V případové studii celkové variabilní náklady pro výpočet vlastních nákladů neznáme, ale lze je jednoduše vypočítat dosazením do Obr. 7., tedy vynásobením předpokládaného počtu obsazených pokojů variabilními náklady na obsazený pokoj a následným součtem za jednotlivé druhy pokojů. Postup tohoto výpočtu je obsahem Tab. 59. Poté následuje výpočet celkových variabilních nákladů (viz Tab. 60).

Tab. 59 Případová studie 2 – celkové variabilní náklady v Kč

Druh pokoje	Předpokládaný počet obsazených pokojů	Variabilní náklady / 1 obsazený pokoj	Variabilní náklady celkem
jednolůžkový	3 600	128	460 800
dvojlůžkový	5 850	152	889 200
Celkem	9 450	280	1 350 000

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 60 Případová studie 2 – vlastní náklady v Kč

	Částka
Fixní náklady	2 157 500
Variabilní náklady	1 350 000
Vlastní náklady	3 507 500

Zdroj: vlastní zpracování

3. Očekávaný zisk z bytovací činnosti a tržby

V dalším kroku je nutno vypočítat očekávaný zisk pomocí požadované rentability (výnosnosti). Na tento výpočet navazují tržby, které jsou konstruovány tak, aby pokryly vlastní náklady a požadovaný zisk (viz Obr. 8).

Obr. 8 Výpočet očekávaného zisku a tržeb (vlastní zpracování podle Gúčika, Šebové a Bajanička, 2015, s. 98)

Pro potřeby případové studie lze po zjištění výše vlastních nákladů dosazením do vzorců z Obr. 8. vypočítat očekávaný zisk a také tržby. Postup je zpracován v Tab. 61.

Tab. 61 Případová studie 2 – očekávaný zisk a tržby v Kč

	Částka
Vlastní náklady	3 507 500
Požadovaná rentabilita	30%
Očekávaný zisk	1 052 250
+ Vlastní náklady	3 507 500
Tržby	4 559 750

Zdroj: vlastní zpracování

4. Fixní náklady na pokoj

Dále je nutné rozpočítat fixní náklady na pokoj. Fixní náklady v bytovacím zařízení vznikají bez ohledu na počet prodaných pokojů (např. odpisy, nájem, mzdy zaměstnanců, ná-

klady na propagaci, pojištění nemovitosti atd.). Zde literatura používá hodnotový faktor vypočtený podle poměru ploch jednotlivých druhů pokojů vůči pokoji s hodnotovým faktorem 1 (ten mají podle literatury mít jednolůžkové pokoje). Výpočet je nutno provést pro každý druh pokoje zvlášť podle obecného vzorce na Obr. 9.

$$\text{Fixní náklady na pokoj} = \left(\frac{\text{Celkové fixní náklady}}{\text{Součet všech hodnotových faktorů}} * \text{Hodnotový faktor} \right) : \text{předpokládaný počet obsazených pokojů}$$

Zvlášť pro každý druh pokoje (jednolůžkový, dvojlůžkový atd.)

Jednolůžkový pokoj – hodnotový faktor 1
Další druhy – podle poměru ploch

Obr. 9 Výpočet fixních nákladů na pokoj (vlastní zpracování podle Gúčika, Šebové a Bajani, 2015, s. 99)

Pro rozpočítání fixních nákladů na jednotlivé druhy pokojů pro případovou studii se využije schéma z Obr. 9. Ze zadání případové studie je známo, že jednolůžkový pokoj má velikost 12 m² a dvojlůžkový 25 m². Jednolůžkový pokoj má hodnotový faktor 1, dvojlůžkový pak 2,083 (tj. 25/12). Další výpočty jsou uvedeny v Tab. 62.

Tab. 62 Případová studie 2 – fixní náklady na jednotlivé druhy pokojů

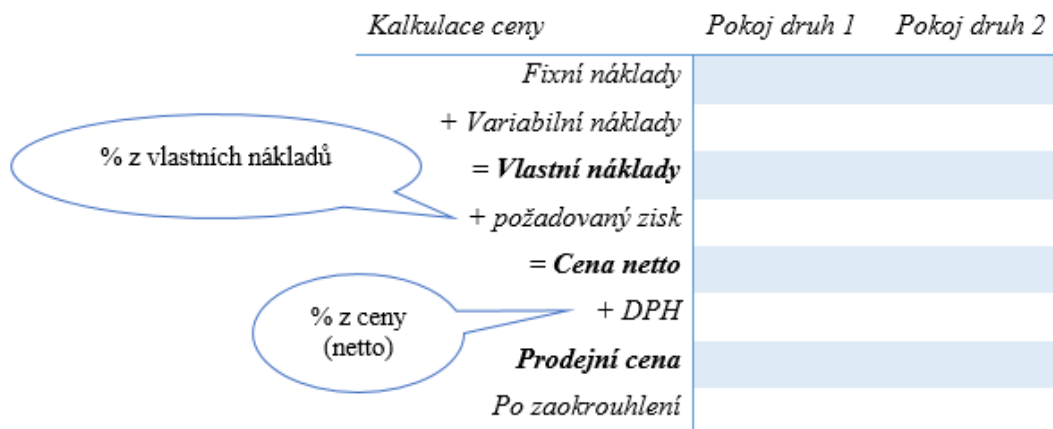
Druh pokoje	Hodnotový faktor	Rozdělení fixních nákladů podle hodnotového faktoru *	Předpokládaný počet obsazených pokojů	Fixní náklady na pokoj
jednolůžkový	1	699 730	3 600	194,37
dvojlůžkový	2,083	1 457 770	5 850	249,19
Celkem	3,083	2 157 500		

* vypočítá se dosazením do závorky na Obr. 9

Zdroj: vlastní zpracování

5. Kalkulace

Nyní už jsou připraveny všechny výpočty pro konečnou kalkulaci. Platí zde stejná pravidla jako u předchozí metody, tedy cena se kalkuluje podle druhu pokoje (jednolůžkové i více-lůžkové) na jednodenní pobyt, započítává se požadovaný zisk a DPH. Struktura kalkulace je zpracována na Obr. 10.

Obr. 10 Struktura kalkulace ceny pomocí fixních a variabilních nákladů (vlastní zpracování podle Němčanského, 2001, s. 194)

Nyní jsou známy všechny potřebné údaje pro sestavení konečné kalkulace v případové studii. Struktura kalkulace respektuje Obr. 10. Výsledná kalkulace je součástí Tab. 63.

Tab. 63 Případová studie 2 – kalkulace ceny pokojů na jednodenní pobyt v Kč

Kalkulace ceny	jednolůžkový	dvojlůžkový
Fixní náklady (krok 4)	194,37	249,19
Variabilní náklady (zadání)	128	152
Vlastní náklady	322,37	401,19
Požadovaný zisk 30 %	96,71	120,36
Cena netto	419,08	521,55
DPH 15 %	62,86	78,23
Prodejní cena	481,94	599,78
Zaokrouhleno	482	600

Zdroj: vlastní zpracování

Zadání případové studie 3 – Ubytovací zařízení s jedním druhem pokojů

Fiktivní ubytovací zařízení poskytuje ubytovací služby ve 12 dvojlůžkových pokojích. Stravovací ani jiné služby neposkytuje. Obvykle bývá v provozu 350 dní v roce (zbylé dny je mimo provoz z důvodu úklidu a oprav). V minulém roce byla ubytovací kapacita využita z 80 %, v dalším roce se předpokládá stejný zájem. Majitel plánuje požadovaný zisk 25 % a aktuální sazba DPH je 15 %. Hodnotový faktor je 1, protože všechny pokoje jsou stejné.

Řešení

V tomto případě máme jen jeden druh pokojů, tudíž je celá kalkulace v podstatě jednodušší. Začíná se výpočtem předpokládaného počtu obsazených pokojů (viz Tab. 64).

Tab. 64 Případová studie 3 – předpokládaný počet obsazených pokojů

Druh pokoje	Počet dní provozu	Počet pokojů	% využití	Předpokládaný počet obsazených pokojů
dvojlůžkový	350	12	80	3 360

Zdroj: vlastní zpracování

Z účetnictví ubytovacího zařízení lze získat přehled o celkových ročních nákladech. Majitel pak podle svých zkušeností provedl klasifikaci (viz Tab. 65) Je však potřeba upozornit, že v praxi je klasifikace daleko problematičtější (hlavně v oblasti spotřeby energií – plyn, elektřina, voda atd.). Záleží na podmínkách u konkrétního podnikatele.

Tab. 65 Případová studie 3 – náklady v Kč

Náklad	Částka	Klasifikace
Mzdy zaměstnanců	250 000	Fixní
Spotřeba vody	100 000	Variabilní
Odpisy	300 000	Fixní
Klimatizace	195 000	Variabilní
Elektrické energie za osvětlení společných prostor (recepcie, chodby)	180 000	Fixní
Elektrická energie na pokojích (osvětlení, drobné spotřebiče)	120 000	Variabilní
Praní a žehlení	100 000	Variabilní
Nájemné za parkoviště	35 000	Fixní
Čisticí prostředky	25 000	Variabilní
Pojištění budovy	98 000	Fixní
Náklady celkem	1 403 000	
z toho fixní	863 000	
z toho variabilní	540 000	

Zdroj: vlastní zpracování podle Linderové a Scholze, 2014, s. 59)

Následuje rozpočítání variabilních a fixních nákladů na pokoj. Jelikož máme jen jeden druh pokoje a hodnotový faktor 1, lze náklady vydělit předpokládaným počtem obsazených pokojů. Vlastní náklady se vždy **rovnají součtu** variabilních a fixních nákladů (celkově i za pokoj). Výpočet je znázorněn v Tab. 66.

Tab. 66 Případová studie 3 – výpočet fixních a variabilních nákladů na pokoj

Kategorie	Částka
Vlastní náklady	1 403 000
Fixní náklady	863 000
Variabilní náklady	540 000
Obsazenost pokojů	3 360
Vlastní náklady na obsazený pokoj	417,56
Fixní náklady na obsazený pokoj	256,85
Variabilní náklady na obsazený pokoj	160,71

Zdroj: vlastní zpracování

Po provedení tohoto kroku je již možno sestavit konečnou kalkulaci. V tomto případě bude výsledná kalkulace vypadat následovně (viz Tab. 67).

Tab. 67 Případová studie 3 – kalkulace ceny pokoje na jednodenní pobyt v Kč

Kalkulace ceny	jednolůžkový
Fixní náklady	256,85
Variabilní náklady	160,71
Vlastní náklady	417,56
Požadovaný zisk 25 %	104,39
Cena netto	521,95
DPH 15 %	78,29
Prodejní cena	600,24
Zaokrouhleno	601

Zdroj: vlastní zpracování

ZÁVĚR

Hlavním výsledkem této práce byl pro vybranou OSVČ kompletně vypracovaný soubor opatření, který jí může pomoci vylepšit její finanční řízení. Díky tomuto projektu se vybraná OSVČ dozvěděla, co všechno by jí v souvislosti s přechodem z daňové evidence na účetnictví očekávalo a získala tak metodickou pomůcku, která jí tento krok může pomoci provést. V rámci přípravy projektu se seznámila také s právními předpisy upravující vedení účetnictví a s novými povinnostmi, které by musela jako účetní jednotka splňovat. Na základě všech těchto informací se vybraná OSVČ rozhodla, že bude s vedením daňové evidence zatím pokračovat. Ohledně založení společnosti s ručením omezeným není totiž ještě definitivně rozhodnutá, zvláště po podrobnějším seznámením s novým občanských zákoníkem a se zákonem o obchodních korporacích, tudíž by si se zatím dobrovolným vedením účetnictví jen přidala na administrativní zátěži. I přes tuto skutečnost však lze tuto část projektu hodnotit jako úspěšnou, jelikož pro vybranou OSVČ sumarizovala jednotlivé kroky a prezentovala je přímo v jejích konkrétních podmínkách. Velkým přínosem byla také analýza dopadů, hlavně tedy nákladových a daňových. Pomohla vybrané OSVČ odhalit, kolik by samotný proces převodu stál. Pokud dojde ke změně a přechod z daňové evidence na účetnictví bude opět aktuálním tématem, vybraná OSVČ získala díky této práci další důležitý zdroj informací – ať již v zobecněné metodice nebo přímo v projektu (lze zatím předpokládat, že kategorie majetku a dluhů budou velmi podobné).

Kalkulace a přehled povinností vybraná OSVČ do svého fungování již zařadila. Velmi oceňuje navrženou kalkulaci pomocí hodnotového faktoru, kterou hodnotí jako jednoduchou, rychlou a přehlednou. Přiznává, že by se pravděpodobně o žádné speciální kalkulační metody pro ubytovací služby nezajímala. Přehled povinností využívá jako další kontrolní nástroj pro hlídání termínů a plateb. Oceňuje na něm, že na rozdíl od univerzálních platebních kalendářů dostupných na internetu, je tento přehled přizpůsobený jejím potřebám a zvyklostem při placení, což bylo také jedním z důvodů pro jeho vypracování. Nevýhodou je, že v rámci projektu byl vypracován jen na rok 2018, nicméně si vybraná OSVČ může na další roky vypracovat tento přehled sama na základě předem známých termínů. Žádné speciální nástroje nebo metody k tomu nepotřebuje.

V případě metodiky ohledně přechodu z daňové evidence na účetnictví a ohledně kalkulací pro ostatní OSVČ lze konstatovat, že bylo složitější vypracovat metodiky tak, aby byly srozumitelné a jasné pro širší okruh OSVČ, které třeba ani nemusejí mít ekonomické vzdělání.

O to větší důraz byl kladem na příklady v případových studiích a na uvedení zdrojů, pomocí kterých byly metodiky vypracovány a kde je možno si rozšířit znalosti. U metodiky ohledně přechodu z daňové evidence na účetnictví je potřeba sledovat, zda nedošlo ke změně uvedených právních předpisů, které jsou základem celého procesu, a je nutné, aby se s nimi každá OSVČ seznámila. Bez základní znalosti právního rámce není možno metodiku správně používat.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie

- BERÁNEK, Jaromír et al., 2013. *Moderní řízení hotelového provozu*. 5., zcela přepracované vydání. Praha: MAG Consulting, 335 s. ISBN 978-80-86724-45-4.
- BŘEZINOVÁ, Hana, 2017. *Rozumíme účetní závěrce podnikatelů*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 213 s. ISBN 978-80-7552-603-8.
- DUŠEK, Jiří a Jaroslav SEDLÁČEK, 2017. *Daňová evidence podnikatelů 2017*. 14. vydání, Praha: Grada Publishing, 141 s. ISBN 978-80-271-0424-6.
- DVOŘÁKOVÁ, Dana, 2017. *Základy účetnictví*. 2. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 285 s. ISBN 978-80-7552-892-6.
- GÚČIK, Marian, Ľubica ŠEBOVÁ a Tibor BAJANÍK, 2015. *Kontroling podnikov cestovného ruchu*. Bratislava: Wolters Kluwer, 230 s. ISBN 978-80-8168-217-9.
- HAKALOVÁ, Jana a Yveta PŠENKOVÁ, 2016. *Daňová evidence: teorie a praxe*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 122 s. ISBN 978-80-7552-239-9.
- HALABRINOVÁ, Dagmar, 2016. *Praktický průvodce podnikatele aneb Jak vést daňovou evidenci: zdanitelné příjmy a výdaje, knihy pohledávek a dluhů, faktury přijaté a vystavené, karty dlouhodobého majetku, pokladní doklady, skladovací karty, DPH*. Brno: Aprofitail Czech Republic, 204 s. ISBN 978-80-905622-2-6.
- HISRICH, Robert D. a Michael P. PETERS, 2002. *Entrepreneurship*. Fifth edition. Boston: McGraw-Hill/Irwin, 663 s. ISBN 0-07-231406-0.
- HUGHES, Vera a David WELLER, 2015. *Start a Small Business*. Revised and updated edition. London: John Murray Learning, 291 s. ISBN 978-1-473-60918-1.
- JIRÁSKOVÁ, Eliška, 2014. *Ekonomika a podnikání ve službách*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 109 s. ISBN 978-80-7494-039-2.
- KIYOSAKI, Robert T., 2016. *8 základních lekcí vojenského výcviku pro podnikatele*. Hodkovičky: Pragma, 181 s. ISBN 978-80-7349-605-0.
- KLEIN, Štěpán, 2015. *Produktivní podnikatel: každý může podnikat dobře! : průvodce řemeslem podnikání*. Praha: Perfectia, 351 s. ISBN 978-80-260-7836-4.
- KOŠTURIÁK, Ján, 2016. *Vlastní cestou: jak v podnikání rozvíjet výkonnost, výjimečnost a vášně*. Praha: PeopleComm, 275 s. ISBN 978-80-87917-21-3.

- MARIOTTI, Steve a Caroline GLACKIN, c2013. *Entrepreneurship: Starting and Operating a Small Business*. 3rd ed. Upper Saddle River: Pearson/Prentice Hall, 570 s. ISBN 978-0-13-278408-5.
- NĚMČANSKÝ, Milan, 2001. *Analýza a kalkulace v cestovním ruchu*. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné, 306 s. ISBN 80-7248-094-4.
- NOVOTNÝ, Pavel, 2018. *Účetnictví pro úplné začátečníky 2018*. 12. vydání. Praha: Grada Publishing, 202 s. ISBN 978-80-271-0870-1.
- PILÁTOVÁ, Jana et al., 2016. *Daňová evidence: komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ : daň z přidané hodnoty, daň silniční, daň z nemovitostí, sociální pojištění, zdravotní pojištění*. 11. aktualizované vydání, Olomouc: ANAG, 335 s. ISBN 978-80-7554-020-1.
- POPESKO, Boris a Šárka PAPADAKI, 2016. *Moderní metody řízení nákladů: jak dosáhnout efektivního vynakládání nákladů a jejich snížení*. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 263 s. ISBN 978-80-247-5773-5.
- SKÁLOVÁ, Jana et al., 2018. *Podvojný účetnictví 2018*. 24. vydání. Praha: Grada Publishing, 184 s. ISBN 978-80-271-0868-8.
- STAŇKOVÁ, Anna, 2007. *Podnikáme úspěšně s malou firmou*. Praha: C. H. Beck, 199 s. ISBN 978-80-7179-926-9.
- ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ, 2016. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví*. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 284 s. ISBN 978-80-271-0048-4.
- ŠTĚPÁNOVÁ, Silvie, 2007. *Zakládáme a provozujeme živnost: podnikání podle živnostenského zákona*. Brno: Computer Press, 210 s. ISBN 978-80-251-1735-4.
- VAŠTIKOVÁ, Miroslava, 2014. *Marketing služeb: efektivně a moderně*. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 268 s. ISBN 978-80-247-5037-8.

Elektronické knihy a dokumenty

- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, [cca 2008]. *Vysvětlivky (CZ-NACE)* [online]. [cit. 2017-12-04]. Dokument dostupný z: https://www.czso.cz/documents/10180/23174387/vysvetlivky_cz_nace.pdf/f530ebef-f949-40c7-a27d-f8888503d791?version=1.1

HOSPODÁŘSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY, 2017. *Kontroly podnikatelů: obecná příručka* [online]. Praha [cit. 2017-12-19]. Dokument dostupný z: https://www.komora.cz/files/uploads/2017/06/P%C5%99%C3%ADru%C4%8Dka-ke-kontrol%C3%81_07.pdf

MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY, 2018. *České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů* [online]. 17. 1. 2018 [cit. 2018-02-17]. Dokument dostupný z: http://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Ucetnictvi_2018_Ceske-ucetni-standardy-pro-500-2002.pdf

LINDEROVÁ, Ivica a Petr SCHOLZ, 2014. *Cestovní ruch: sbírka příkladů* [online]. Jihlava: Vysoká škola polytechnická Jihlava, 115 s. [cit. 2018-03-13]. ISBN 978-80-87035-97-9. Dokument dostupný z: <http://www.vspj.cz/ISBN/Skripta%20-%20V%C5%A0PJ/Cestovn%C3%AD%20ruch%20-%20Sb%C3%ADrka%20p%C5%99%C3%ADklad%C5%AF%20-%20Ivica%20Linderov%C3%A1%2c%20Petr%20Scholz.pdf>

UCTOVANI.NET, [cca 2016]. *Účetní osnova včetně aktualizace dle novely účetnictví platné od 1. 1. 2016* [online]. [cit. 2018-02-15]. Dokument dostupný z: <https://www.uctovani.net/files/ucetni-osnova.pdf>

Odborné práce

KULLEOVÁ, Alena, 2016. *Hodnocení účetních programů v účetní praxi* [online]. Zlín [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: <http://hdl.handle.net/10563/38392>. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta managementu a ekonomiky. Vedoucí práce Poliaková Adela.

Internetové zdroje

ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ, 2017. ČSSZ informuje: Důležité údaje platné pro sociální zabezpečení v roce 2017. In: *Česká správa sociálního zabezpečení* [online]. 5. 1. 2017 [cit. 2017-12-19]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/media/tiskove-zpravy/tiskove-zpravy-2017/20170105-cssz-informuje-dulezite-udaje-platne-pro-socialni-zabezpeceni-v-roce-2017.htm>

- ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ, 2018. ČSSZ informuje: Důležité údaje platné pro sociální zabezpečení v roce 2018. In: *Česká správa sociálního zabezpečení* [online]. 9. 1. 2018 [cit. 2018-01-13]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/media/tiskove-zpravy/tiskove-zpravy-2018/180109-dulezite-udaje-platne-pro-socialni-zabezpeceni-v-roce-2018.htm>
- FINANČNÍ SPRÁVA, 2017. Sdělení pro plátce daně ze závislé činnosti a tvůrce mzdových programů k § 6 odst. 4 zákona o daních z příjmů. In: *Finanční správa* [online]. 3. 11. 2017 [cit. 2017-12-19]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/informace- stanoviska-a-sdeleni/2017/Sdeleni-pro-platce-dane-ze-zav-cinnosti-a-tvurce-mzdovych-programu-8837>
- KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE ZLÍNSKÉHO KRAJE, © 2017. Provozní řády ubytovacích zařízení. In: *Krajská hygienická stanice Zlínského kraje se sídlem ve Zlíně* [online]. [cit. 2018-01-23]. Dostupné z: <http://www.khszlin.cz/25026-provozni-rady-ubytovacich-zarizeni>
- OTRUSINOVÁ, Milana a Karel ŠTEKER, 2007. Vnitropodnikové účetní směrnice. In: *Mzdová praxe* [online]. 1. 9. 2007 [cit. 2018-02-21]. Dostupné z: <http://www.mzdovapraxe.cz/archiv/dokument/doc-d2607v3373-vnitropodnikove-ucetni-smernice/>
- TRUHLÁŘOVÁ, Martina, 2017. Archivace účetních dokladů. In: *portál.POHODA.cz* [online]. 2. 8. 2017 [cit. 2018-02-21]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/archivace-ucetnich-dokladu/>
- VZP ČR © 2018a. Kdo je osoba samostatně výdělečně činná. In: *Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky* [online]. [cit. 2018-03-29]. Dostupné z: <https://www.vzp.cz/platci/informace/osvc/kdo-je-osoba-samostatne-vydelecne-cinna>
- VZP ČR, © 2018b. OSVČ – minimální výše záloh. In: *Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky* [online]. [cit. 2018-01-23]. Přehled dostupný z: <https://www.vzp.cz/platci/informace/povinnosti-platcu-metodika/osvc/osvc-minimalni-vyse-zaloh>

Právní předpisy

- Vyhláška č. 500/2002 Sb. ze dne 6. listopadu 2002 kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví. In: *Zákony pro lidi* [online]. AION CS, s.r.o. [cit. 2018-02-06]. Dostupná z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-500>
- Zákon č. 455/1991 Sb. ze dne 2. října 1991 o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů. In: *Zákony pro lidi* [online]. AION CS, s.r.o. [cit. 2018-01-23]. Dostupný z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-455>
- Zákon č. 563/1991 Sb. ze dne 12. prosince 1991 o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. In: *Zákony pro lidi* [online]. AION CS, s.r.o. [cit. 2018-02-05]. Dostupný z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-563>
- Zákon č. 586/1992 Sb. ze dne 20. listopadu 1992 o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. In: *Zákony pro lidi* [online]. AION CS, s.r.o. [cit. 2018-01-24]. Dostupný z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>
- Zákon č. 155/1995 Sb. ze dne 30. června 1995 o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. In: *Zákony pro lidi* [online]. AION CS, s.r.o. [cit. 2018-01-23]. Dostupný z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-155>
- Zákon č. 89/2012 Sb. ze dne 3. února 2012 občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In: *Zákony pro lidi* [online]. AION CS, s.r.o. [cit. 2018-01-23]. Dostupný z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>
- Zákon č. 112/2016 Sb. ze dne 16. března 2016 o evidenci tržeb, ve znění pozdějších předpisů. In: *Zákony pro lidi* [online]. AION CS, s.r.o. [cit. 2018-01-23]. Dostupný z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-112>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CZ-NACE Klasifikace ekonomických činností

D Strana „dal“ účtu

DIČ Daňové identifikační číslo

DPH Daň z přidané hodnoty

EET Elektronická evidence tržeb

MD Strana „má dáti“ účtu

OSVČ Osoba samostatně výdělečně činná

ZD Základ daně (daň z příjmů)

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1 Struktura daňové evidence (vlastní zpracování podle Duška a Sedláčka, 2017, s. 17).....</i>	<i>27</i>
<i>Obr. 2 Schéma otevření hlavní knihy podle Českého účetního standardu č. 002 (vlastní zpracování podle Ministerstva financí České republiky, 2018) .....</i>	<i>66</i>
<i>Obr. 3 Výpočet předpokládaného počtu obsazených pokojů (vlastní zpracování podle Němčanského, 2001, s. 189) .....</i>	<i>100</i>
<i>Obr. 4 Výpočet vlastních nákladů na obsazený pokoj (vlastní zpracování podle Němčanského, 2001, s. 190 a 191) .....</i>	<i>101</i>
<i>Obr. 5 Struktura kalkulace ceny pomocí hodnotového faktoru (vlastní zpracování podle Němčanského, 2001, s. 190) .....</i>	<i>102</i>
<i>Obr. 6 Výpočet vlastních nákladů (vlastní zpracování podle Gúčika, Šebové a Bajaníka, 2015, s. 99) .....</i>	<i>104</i>
<i>Obr. 7 Výpočet variabilních nákladů (vlastní zpracování podle Němčanského, 2001, s. 192) .....</i>	<i>104</i>
<i>Obr. 8 Výpočet očekávaného zisku a tržeb (vlastní zpracování podle Gúčika, Šebové a Bajaníka, 2015, s. 98) .....</i>	<i>105</i>
<i>Obr. 9 Výpočet fixních nákladů na pokoj (vlastní zpracování podle Gúčika, Šebové a Bajaníka, 2015, s. 99) .....</i>	<i>106</i>
<i>Obr. 10 Struktura kalkulace ceny pomocí fixních a variabilních nákladů (vlastní zpracování podle Němčanského, 2001, s. 194) .....</i>	<i>107</i>

Seznamů grafů

<i>Graf 1 Porovnání příjmů, výdajů a odpisů vybrané OSVČ za období 2014 – 2017 (vlastní zpracování podle interních zdrojů) .....</i>	<i>51</i>
<i>Graf 2 Používané značky účetních programů (vlastní průzkum - Kulleová, 2016, s. 63) ...</i>	<i>97</i>

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1 Způsoby oceňování vybraného majetku a dluhů v daňové evidenci .....</i>	28
<i>Tab. 2 Způsoby oceňování vybraného majetku a závazků v účetnictví.....</i>	33
<i>Tab. 3 Kategorizace účetních jednotek.....</i>	34
<i>Tab. 4 Účetní výkazy podle kategorie účetní jednotky.....</i>	37
<i>Tab. 5 Zdanitelné příjmy vybrané OSVČ za období 2014 - 2017.....</i>	50
<i>Tab. 6 Přírůstky a úbytky zdanitelných příjmů vybrané OSVČ za období 2014 - 2017 .....</i>	50
<i>Tab. 7 Daňové výdaje vybrané OSVČ za období 2014 - 2017 .....</i>	50
<i>Tab. 8 Analýza daňových výdajů vybrané OSVČ za období 2014 - 2017 .....</i>	51
<i>Tab. 9 Stav vybraného majetku a dluhů u vybrané OSVČ za období 2014 - 2017.....</i>	52
<i>Tab. 10 Absolutní i relativní změny vybraného majetku a dluhů u vybrané OSVČ za období 2014 - 2017.....</i>	53
<i>Tab. 11 Dlouhodobý hmotný majetek k 31. 12. 2017 v Kč .....</i>	55
<i>Tab. 12 Počáteční stavy dlouhodobého hmotného majetku převedené do účetnictví (v Kč) .....</i>	56
<i>Tab. 13 Zásoby k 31. 12. 2017 v Kč.....</i>	56
<i>Tab. 14 Počáteční stav zásob převedený do účetnictví (v Kč).....</i>	56
<i>Tab. 15 Pohledávky z obchodních vtaů k 31. 12. 2017 v Kč .....</i>	57
<i>Tab. 16 Počáteční stav pohledávek z obchodních vztahů převedené do účetnictví (v Kč) ..</i>	57
<i>Tab. 17 Počáteční stav pokladny převedený do účetnictví (v Kč) .....</i>	57
<i>Tab. 18 Počáteční stav bankovního účtu převedený do účetnictví (v Kč) .....</i>	58
<i>Tab. 19 Závazky z obchodních vztahů k 31. 12. 2017 v Kč .....</i>	58
<i>Tab. 20 Počáteční stav závazků z obchodních vztahů převedený do účetnictví (v Kč).....</i>	58
<i>Tab. 21 Počáteční stavy závazků vůči zaměstnancům a institucím sociálního a zdravotního pojištění převedené do účetnictví (v Kč) .....</i>	59
<i>Tab. 22 Počáteční stavy závazků vůči finančnímu úřadu převedené do účetnictví (v Kč) ..</i>	59
<i>Tab. 23 Počáteční stav závazků vůči ostatním institucím převedený do účetnictví (v Kč) ..</i>	59
<i>Tab. 24 Převodový můstek v Kč.....</i>	63
<i>Tab. 25 Zahajovací rozvaha k 1. 1. 2018 – aktiva v Kč.....</i>	64
<i>Tab. 26 Zahajovací rozvaha k 1. 1. 2018 – pasiva v Kč.....</i>	64
<i>Tab. 27 Hlavní kniha v Kč k 1. 1. 2018 .....</i>	65
<i>Tab. 28 Položky s daňovým dopadem na základ daně v Kč .....</i>	66
<i>Tab. 29 Základ daně v případě jednorázového zahrnutí v Kč .....</i>	67

<i>Tab. 30 Základ daně v případě rovnoměrného rozložení položek na 9 let v Kč.....</i>	<i>67</i>
<i>Tab. 31 Předpokládaný počet obsazených pokojů.....</i>	<i>69</i>
<i>Tab. 32 Hodnotový faktor a přepočet obsazenosti.....</i>	<i>69</i>
<i>Tab. 33 Výdaje na obsazený pokoj v Kč.....</i>	<i>70</i>
<i>Tab. 34 Přepočet výdajů hodnotovým faktorem.....</i>	<i>70</i>
<i>Tab. 35 Kalkulace cen pokojů na jednodenní pobyt v Kč.....</i>	<i>70</i>
<i>Tab. 36 Přehled povinností vybrané OSVČ na rok 2018.....</i>	<i>72</i>
<i>Tab. 37 Cena za modul účetnictví v Kč.....</i>	<i>77</i>
<i>Tab. 38 Měsíční mzdové náklady na modelového zaměstnance v Kč.....</i>	<i>77</i>
<i>Tab. 39 Orientační ceníky vybraných externích poskytovatelů účetních služeb.....</i>	<i>78</i>
<i>Tab. 40 Případová studie - převodový můstek v Kč.....</i>	<i>88</i>
<i>Tab. 41 Doporučený obsah vybraných směrnic.....</i>	<i>89</i>
<i>Tab. 42 Doporučená struktura směrnice.....</i>	<i>90</i>
<i>Tab. 43 Základní struktura aktiv.....</i>	<i>91</i>
<i>Tab. 44 Základní struktura pasiv.....</i>	<i>92</i>
<i>Tab. 45 Případová studie – zahajovací rozvaha k 1. 1. 2018 – aktiva v Kč.....</i>	<i>92</i>
<i>Tab. 46 Případová studie – zahajovací rozvaha k 1. 1. 2018 – pasiva v Kč.....</i>	<i>93</i>
<i>Tab. 47 Případová studie – hlavní kniha v Kč.....</i>	<i>94</i>
<i>Tab. 48 Úpravy základu daně.....</i>	<i>95</i>
<i>Tab. 49 Případová studie – daňový dopad položek.....</i>	<i>96</i>
<i>Tab. 50 Případová studie – úprava základu daně.....</i>	<i>96</i>
<i>Tab. 51 Individuální hodnocení vybraných účetních programů.....</i>	<i>98</i>
<i>Tab. 52 Porovnání kalkulačních metod pro ubytovací služby.....</i>	<i>99</i>
<i>Tab. 53 Případová studie 1 – předpokládaný počet obsazených pokojů.....</i>	<i>100</i>
<i>Tab. 54 Případová studie 1 – hodnotový faktor a přepočet obsazenosti.....</i>	<i>101</i>
<i>Tab. 55 Případová studie 1 – vlastní náklady na obsazený pokoj.....</i>	<i>102</i>
<i>Tab. 56 Případová studie 1 – hodnotový faktor a přepočet vlastních nákladů.....</i>	<i>102</i>
<i>Tab. 57 Případová studie 1 – kalkulace cen pokojů na jednodenní pobyt v Kč.....</i>	<i>103</i>
<i>Tab. 58 Případová studie 2 – předpokládaný počet obsazených pokojů.....</i>	<i>103</i>
<i>Tab. 59 Případová studie 2 – celkové variabilní náklady v Kč.....</i>	<i>104</i>
<i>Tab. 60 Případová studie 2 – vlastní náklady v Kč.....</i>	<i>105</i>
<i>Tab. 61 Případová studie 2 – očekávaný zisk a tržby v Kč.....</i>	<i>105</i>
<i>Tab. 62 Případová studie 2 – fixní náklady na jednotlivé druhy pokojů.....</i>	<i>106</i>

<i>Tab. 63 Případová studie 2 – kalkulace ceny pokoje na jednodenní pobyt v Kč.....</i>	<i>107</i>
<i>Tab. 64 Případová studie 3 – předpokládaný počet obsazených pokojů.....</i>	<i>108</i>
<i>Tab. 65 Případová studie 3 – náklady v Kč.....</i>	<i>108</i>
<i>Tab. 66 Případová studie 3 – výpočet fixních a variabilních nákladů na pokoj .....</i>	<i>109</i>
<i>Tab. 67 Případová studie 3 – kalkulace ceny pokoje na jednodenní pobyt v Kč.....</i>	<i>109</i>

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha P I: Sociální a zdravotní pojištění OSVČ v letech 2017 a 2018
- Příloha P II: Zdanění dohod mimo pracovní poměr
- Příloha P III: Sazby a důležité termíny u vybraných daní
- Příloha P IV: Členění sekce I Ubytování, stravování a pohostinství podle CZ-NACE
- Příloha P V: Rovnoměrný způsob odepisování
- Příloha P VI: Zrychlený způsob odepisování
- Příloha P VII: Navržený účtový rozvrh vybrané OSVČ
- Příloha P VIII: Harmonogram přechodu z daňové evidence na účetnictví

**PŘÍLOHA P I: SOCIÁLNÍ A ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ OSVČ
V LETECH 2017 A 2018**

Sociální pojištění	2017	2018
Maximální roční vyměřovací základ	1 355 136 Kč	1 438 992 Kč
Minimální měsíční vyměřovací základ za hlavní činnost	7 058 Kč	7 495 Kč
Minimální měsíční vyměřovací základ za vedlejší činnost	2 824 Kč	2 998 Kč
Minimální měsíční záloha za hlavní činnost	2 061 Kč	2 189 Kč
Minimální měsíční záloha za vedlejší činnost	825 Kč	876 Kč
Rozhodná částka pro vedlejší činnost	67 756 Kč	71 950 Kč
Minimální měsíční nemocenské	115 Kč	115 Kč
Rozhodný příjem pro nemocenské pojištění	2 500 Kč	2 500 Kč

Zdroj: vlastní zpracování podle Česká správa sociálního zabezpečení (2017 a 2018)

Zdravotní pojištění	2017	2018
Minimální měsíční vyměřovací základ	14 116 Kč	14 989,50 Kč
Minimální měsíční záloha	1 906 Kč	2 024 Kč

Zdroj: vlastní zpracování podle VZP ČR (© 2015b)

PŘÍLOHA P II: ZDANĚNÍ DOHOD MIMO PRACOVNÍ POMĚR

Typ dohody	Časové omezení	Zdanění
Dohoda o provedení práce	Max. 300 hod / rok	<p>Do 10 000 Kč / měsíc</p> <ul style="list-style-type: none"> – neodvádí se sociální a zdravotní pojištění – podepsané prohlášení (zálohová daň) – nepodepsané prohlášení (srážková daň) <p>Od 10 001 Kč / měsíc</p> <ul style="list-style-type: none"> – odvádí se sociální a zdravotní pojištění – zdaňuje se zálohovou daní
Dohoda o pracovní činnosti	Max. 20 hod / týden	<p>Do 2 499 Kč / měsíc</p> <ul style="list-style-type: none"> – neodvádí se sociální a zdravotní pojištění – srážková daň (novinka 2018) <p>Od 2 500 Kč / měsíc</p> <ul style="list-style-type: none"> – odvádí se sociální a zdravotní pojištění – zálohová daň

Zdroj: vlastní zpracování podle Halabrinové (2016, s. 35), zaktualizováno podle Finanční správy (2017)

PŘÍLOHA P III: SAZBY A DŮLEŽITÉ TERMÍNY U VYBRANÝCH DANÍ

Daň	Sazba	Zdaňovací období	Termín podání daňového přiznání
Daň z příjmů fyzických osob	15 %	Kalendářní rok	Do 1. dubna následujícího kalendářního roku Do 30. června následujícího kalendářního roku (daňové přiznání zpracovává daňový poradce)
Daň z přidané hodnoty	21 % (základní) 15 % (první snížená) 10 % (druhá snížená)	Kalendářní měsíc (základní) Kalendářní čtvrtletí	Do 25 dnů po skončení zdaňovacího období
Daň silniční	Podle základu daně určeného podle zdvihového objemu motoru v cm ³ , počtu náprav, hmotnosti	Kalendářní rok Zálohy do 15. 4. do 15. 7. do 15. 10. do 15. 12.	Do 31. ledna následujícího kalendářního roku
Daň z nemovitých věcí	Podle druhu pozemku, stavby či jednotky v % nebo Kč/m ²	Kalendářní rok	Do 31. ledna následujícího kalendářního roku

Zdroj: vlastní zpracování podle Pilátové et al. (2016, s. 110, 116 – 117, 130, 179, 185 – 186)

PŘÍLOHA P IV: ČLENĚNÍ SEKCE I UBYTOVÁNÍ, STRAVOVÁNÍ A POHOSTINSTVÍ PODLE CZ-NACE

Oddíl 55 Ubytování		55.9 Ostatní ubytování	
Skupina	55.1 Ubytování v hotelích a podobných ubytovacích zařízeních	55.3 Kempy a tábořiště	55.90 Ostatní ubytování
Třída	55.10 Ubytování v hotelích a podobných ubytovacích zařízeních	55.30 Kempy a tábořiště	55.90 Ostatní ubytování
Podrobnější členění	55.10.1 Hotely		55.90.1 Ubytování v zařízeních pronájmech
	55.10.2 Motely, botely		55.90.2 Ubytování ve vysokoškolských kolejích, domovech mládeže
	55.10.9 Ostatní podobná ubytovací zařízení		55.90.9 Ostatní ubytování j. n. (jinde nezaražené)
Třída zahrnuje	Hotely, rekreační hotely, hotely s apartmány, motely	Kempy, kempy pro přívěsy, rekreační kempy, tábory rybaření a lovu pro krátkodobý pobyt, dále ochranné úkryty nebo jednoduchá táborová zařízení pro umístění stanů nebo spacích pytlů, dále poskytování prostoru a zařízení pro rekreační vozidla	
	Poskytování domů, bytů nebo apartmánů k dlouhodobějšímu užívání (pronájem)	Dětské a ostatní prázdninové tábory, byty a bungalovy pro hosty, chaty a sruby bez úklidových služeb, mládežnické hostely a horské chaty	Studentské koleje, školní noclehárny, ubytovny pro pracující, penziony a internáty, železniční lůžkové vozy
Třída nezahrnuje	Poskytování domů, bytů nebo apartmánů k dlouhodobějšímu užívání (pronájem)	Horské chaty, sruby a hostely (55.20)	

Zdroj: vlastní zpracování podle Českého statistického úřadu, ([cca 2008], s. 148 – 149)

PŘÍLOHA P V: ROVNOMĚRNÝ ZPŮSOB ODEPISOVÁNÍ

Odpisová skupina	Doba odepisování	Roční odpisová sazba (maximální)		
		v 1. roce odepisování	v dalších letech odepisování	pro zvýšenou vstupní cenu
1	3 roky	20	40	33,3
2	5 let	11	22,25	20
3	10 let	5,5	10,5	10
4	20 let	2,15	5,15	5,0
5	30 let	1,4	3,4	3,4
6	50 let	1,02	2,02	2

Zdroj: vlastní zpracování podle § 30 a § 31 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb.

Vzorce

$$\text{Odpis} = \text{vstupní cena} * \frac{\text{příslušná roční odpisová sazba}}{100}$$

Odpis pro zvýšenou vstupní cenu

$$= \text{zvýšená vstupní cena} * \frac{\text{roční odpisová sazba pro zvýšenou vstupní cenu}}{100}$$

Zdroj: vlastní zpracování podle § 31 odst. 7 a 8 zákona č. 586/1992 Sb.

PŘÍLOHA P VI: ZRYCHLENÝ ZPŮSOB ODEPISOVÁNÍ

Odpisová skupina	Doba odepisování	Koeficient		
		v 1. roce odepisování	v dalších letech odepisování	pro zvýšenou vstupní cenu
1	3 roky	3	4	3
2	5 let	5	6	5
3	10 let	10	11	10
4	20 let	20	21	20
5	30 let	30	31	30
6	50 let	50	51	50

Zdroj: vlastní zpracování podle § 30 a § 32 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb.

Vzorce

$$\text{Odpis v 1. roce} = \frac{\text{vstupní cena}}{\text{koeficient pro 1 rok}}$$

$$\text{Odpis v dalších letech} = \frac{2 * \text{zůstatková cen cena}}{\text{koeficient pro další roky} - \text{počet let odepisování}}$$

$$\text{Odpis pro zvýšenou vstupní cenu v roce zvýšení} = \frac{2 * \text{zvýšená zůstatková cena}}{\text{koeficient pro zvýšenou vstupní cenu}}$$

Odpis pro zvýšenou vstupní cenu v dalších letech

$$= \frac{2 * \text{zvýšená zůstatková cena}}{\text{koeficient pro zvýšenou vstupní cenu} - \text{počet let odepisování ze zvýšené zůstatkové cena}}$$

Zdroj: vlastní zpracování podle § 32 odst. 2 a 3 zákona č. 586/1992 Sb.

PŘÍLOHA P VII: NAVRŽENÝ ÚČTOVÝ ROZVRH VYBRANÉ OSVČ

Účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek

02 – Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný

021 – Stavby

021.1 – Budova 1

021.2 – Budova 2

021.3 – Plechový sklad

021.4 – Ostatní

022 – Samostatné movité věci a soubory movitých věcí

03 – Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný

031 – Pozemky

04 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek

042 – Pořízení dlouhodobého hmotného majetku

05 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek

052 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek

08 – Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku

081 – Oprávky ke stavbám

081.1 – Oprávky k budově 1

081.2 – Oprávky k budově 2

081.3 – Oprávky k plechovému skladu

081.4 – Oprávky ostatní

082 – Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí

Účtová třída 1 – Zásoby

11 – Materiál

111 – Pořízení materiálu

112 – Materiál na skladě

112.1 – Čisticí, hygienické a desinfekční prostředky

112.2 – Nářadí a náhradní díly

112.3 – Ostatní

15 – Poskytnuté zálohy na zásoby

151 – Poskytnuté zálohy na materiál

Účtová třída 2 – Krátkodobý finanční majetek a peněžní prostředky

21 – Peněžní prostředky v pokladně

211 – Pokladna

213 – Ceniny

22 – Peněžní prostředky na účtech

221 – Bankovní účet

23 – Krátkodobé úvěry

231 – Krátkodobé bankovní úvěry

26 – Převody mezi finančními účty

261 – Peníze na cestě

Účtová třída 3 – Zúčtovací vztahy

31 – Pohledávky (krátkodobé i dlouhodobé)

311 – Pohledávky z obchodních vztahů (odběratelé)

311.1 Pohledávky před lhůtou splatnosti

311.2 Pohledávky po lhůtě splatnosti

314 – Poskytnuté provozní zálohy – krátkodobé i dlouhodobé

315 – Ostatní pohledávky

32 – Závazky (krátkodobé)

321 – Závazky z obchodních vztahů (dodavatelé)

324 – Přijaté provozní zálohy

325 – Ostatní závazky

33 – Zúčtování se zaměstnanci a institucemi

331 – Zaměstnanci

333 – Ostatní závazky vůči zaměstnancům

335 – Pohledávky za zaměstnanci

336 – Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění

336.1 – Sociální pojištění – zaměstnanec

336.2 – Zdravotní pojištění – zaměstnanec

336.3 – Sociální pojištění – OSVČ

336.4 – Zdravotní pojištění – OSVČ

34 – Zúčtování daní a dotací

341 – Daň z příjmů

343 – Ostatní přímé daně

343 – Daň z přidané hodnoty

- 343.1 – Daň na výstupu 15 %
- 343.2 – Daň na výstupu 21 %
- 343.3 – Daň na vstupu 15 %
- 343.4 – Daň na vstupu 21 %
- 345 – Ostatní daně a poplatky
  - 345.1 – Silniční daň
  - 345.2 – Daň z nemovitých věcí
  - 345.3 – Poplatek z ubytovací kapacity
  - 345.4 – Ostatní
- 37 – Jiné pohledávky a závazky
  - 378 – Jiné pohledávky
  - 379 – Jiné závazky
- 38 – Přejícné účty aktiv a pasiv
  - 381 – Náklady příštích období
  - 383 – Výdaje příštích období
  - 384 – Výnosy příštích období
  - 385 – Příjmy příštích období
  - 388 – Dohadné účty aktivní
  - 389 – Dohadné účty pasivní
- 39 – Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování
  - 391 – Opravná položka k pohledávkám

Účtová třída 4 – Kapitálové účty a dlouhodobé závazky

- 42 – Fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření
  - 428 – Nerozdělený zisk minulých let
  - 429 – Nerozdělená ztráta minulých let
- 43 – Výsledek hospodaření
  - 431 – Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení
- 46 – Dlouhodobé závazky k úvěrovým institucím
  - 461 – Dlouhodobé úvěry
- 49 – Individuální podnikatel
  - 491 – Účet individuálního podnikatele

Účtová třída 5 – Náklady

50 – Spotřebované nákupy

501 – Spotřeba materiálu

501.1 – Spotřeba čisticích, hygienických a desinfekčních prostředků

501.2 – Spotřeba náradí a náhradních dílů

501.3 – Nákup drobného hmotného majetku

501.4 – Ostatní

502 – Energie

502.1 – Vodné a stočné

502.2 – Elektrická energie

502.3 – Ostatní energie

51 – Služby

511 – Opravy a udržování

512 – Cestovné

518 – Ostatní služby

518.1 – Odpady

518.2 – Telefon

518.3 – Ostatní služby

52 – Osobní náklady

521 – Mzdové náklady

524 – Zákonné sociální a zdravotní pojištění

524.1 – Sociální pojištění

524.2 – Zdravotní pojištění

526 – Pojištění individuálního podnikatele

526.1 – Sociální pojištění

526.2 – Zdravotní pojištění

53 – Daně a poplatky

531 – Daň silniční

532 – Daň z nemovitých věcí

538 – Ostatní daně a poplatky

538.1 – Poplatek z ubytovací kapacity

538.2 – Ostatní

- 54 – Jiné provozní náklady
  - 546 – Odpis pohledávek
- 55 – Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky v provozní oblasti
  - 551 – Odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku
    - 551.1 – Odpisy k budově 1
    - 551.2 – Odpisy k budově 2
    - 551.3 – Odpisy k plechovému skladu
    - 551.4 – Odpisy ostatní
- 56 – Finanční náklady
  - 562 – Úroky
  - 563 – Kurzové ztráty
- 58 – Změna stavu zásob vlastní činnosti a aktivace
  - 586 – Aktivace vnitropodnikových služeb
- 59 – Daň z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů
  - 591 – Daň z příjmů splatná

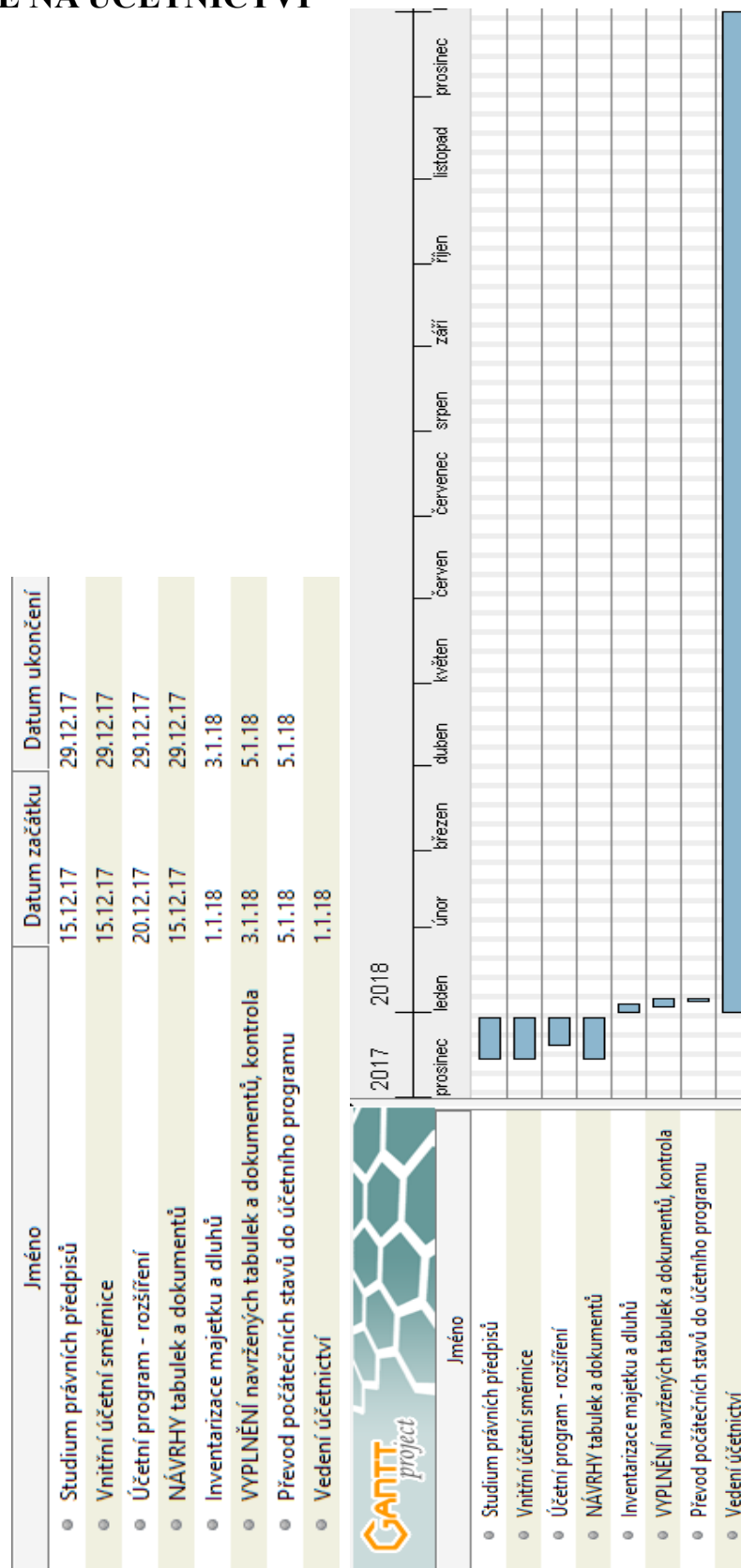
Účtová třída 6 – Výnosy

- 60 – Tržby za vlastní výkony a zboží
  - 602 – Tržby z prodeje služeb
- 64 – Jiné provozní výnosy
  - 648 – Ostatní provozní výnosy
- 66 – Finanční výnosy
  - 662 – Úroky
  - 663 – Kurzové zisky

Účtová třída 7 – Závěrkové a podrozvahové účty

- 70 – Účty rozvahné
  - 701 – Počáteční účet rozvahný
  - 702 – Konečný účet rozvahný
- 71 – Účet zisků a ztrát
  - 710 – Účet zisků a ztrát

PŘÍLOHA P VIII: HARMONOGRAM PŘECHODU Z DAŇOVÉ EVIDENCE NA ÚČETNICTVÍ

Zdroj: vlastní zpracování v programu GanttProject